

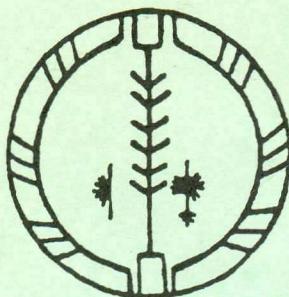
BUDAPESTI FINNUGOR FÜZETEK

14.

Mészáros Edit

Az erza-mordvin nyelv alapjai

Oktatási segédanyag

BUDAPEST, 2000

BUDAPESTI FINNUGOR FÜZETEK

Az Eötvös Loránd Tudományegyetem Finnugor Tanszéke
és a Numi-Tórem Finnugor Alapítvány tudományos kiadványsorozata
Megjelenik füzetenként

*

Felelős szerkesztők:

DOMOKOS PÉTER és KLIMA LÁSZLÓ

*

Készült a KEL-PRINT nyomdában
Felelős vezető: KELPIN LÁSZLÓ

*

Megrendelhető:
ELTE Finnugor Tanszék
1052 Budapest, Piarista köz 1.

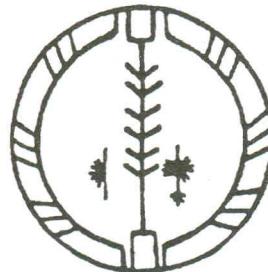
BUDAPESTI FINNUGOR FÜZETEK

14.

Mészáros Edit

Az erza-mordvin nyelv alapjai

Oktatási segédanyag

BUDAPEST, 2000

Készült
a Bolyai János Kutatási Ösztöndíj támogatásával.

*

ISSN 1219-9249

ISBN 963 463 458 3

*

Bevezetés

A mordvin a finnugor (uráli) nyelvcsalád tagja, a magyar nyelvnek rokonsági fok szerint (a vogul [manysi], az osztrják [hanti], a zürjén [komi], a votják [udmurt] és a cseremisz [mari] után) a hatodik legközelebbi rokona.

A mordvin a finnugor nyelvcsalád finn-volgai ágához, ezen belül a volgai finnugor nyelvhez tartozik. A volgai finnugor nyelvhez szokás sorolni a mordvinon kívül a cseremisz (néhányan ma már ezt megkérőjelezik), valamint a kihalt merja és muroma nyelvet. A merja nyelvileg a cseremiszhez, a muroma pedig a mordvinhoz állt közel. A mordvin nyelv legközelebbi rokonai tehát ezek a volgai finnugor nyelvök, valamint a balti-finn nyelvök (finn, észt, karjalai, inkeri, vepsze, vót, lív) és a lapp.

A mordvin nép nem egységes, két népcsoportot rejt magában: az erza- és a moksa-mordvint. A mordvinok önelnevezésként az erza és a moksa megnevezést használják. Az erzák és a moksák nyelvi, néprajzi és embertani szempontból egyaránt különböznek egymástól. A mordvinoknak körülbelül a kétharmad részét alkotó erzák nagyból a nyelvterület keleti, az egyharmad részt képviselő moksák pedig a nyelvterület nyugati részét lakják.

A mordvin ma még (a magyar és a finn után) a harmadik legnagyobb lélekszámú finnugor (uráli) nép és a legnagyobb lélekszámú oroszországi finnugor nép. Számuk az 1989-es szovjet népszámlálás adatai szerint 1 millió 154 ezerre tehető. (Ezzel lélekszámban megelőzik a körülbelül egymillió főt számláló észteket.)

A mordvinok viszonylag nagy számát ellenőrizza nyelvi és területi megosztottságuk. A két népcsoport ugyanis külön irodalmi nyelvet használ, az erza és a moksa irodalmi nyelvet. Mind az erzának, mind a moksának számos nyelvjárása létezik. Lakóhelyeik igen nagy területen szétszórva találhatók Ukrajnától a távol-keleti Szahalin-szigetig a volt Szovjetunió teljes szélességében. Legnagyobb tömegben az Orosz Föderáció területén élnek. Itt 1928 óta külön közigazgatási egységgel rendelkeznek: ekkor jött létre ugyanis a Mordvin Autonóm Körzet. Ez 1930-ban Mordvin Autonóm Területté, majd 1934-ben Mordvin Autonóm Szovjet Szocialista Köztársaságággá alakult. 1994 óta Mordvin Köztársaság a neve. Mordóvia a Volga középső folyásának mellékfolyói, a Vad és a Szura közötti területen fekszik. Nyelvükönaink fő lakóterületei közül a mordvinoké a legdélibb fekvésű.

A Mordvin Köztársaságban a mordvinoknak alig 28%-a él (kb. 313 ezer fő). Itt az erza- és a moksa-mordvinok nagyból azonos számban laknak. A mordvinok a róluk elnevezett köztársaságban kisebbségen élnek, hiszen Mordóvia körülbelül egymillió lakosának csak 33%-a mordvin (61%-a orosz, 5%-a tatár és 1%-a egyéb nemzetiségek). A mordvinok többsége, körülbelül 840 ezer fő a köztársaság határain kívüli diaszpórában él.

A Mordvin Köztársaság után a legtöbb mordvin az Orosz Föderáció Szamarai területén lakik (kb. 117 ezer fő). Százezerhez közelít a mordvinok lélekszáma a Penzai

területen és az Orenburgi területen. Több tízezres lélekszámban laknak mordvinok az Uljanovszki területen, a Nyizsnij-novgorodi területen, a Kazah Köztársaságban, az Orosz Föderáció szibériai területein, a Baskír Köztársaságban, a Tatár Köztársaságban, az Orosz Föderáció közép-ázsiai területein (a Szaján- és az Altaj-hegység vidékén), a Szaratovi területen, a Moszkvai területen és Ukrájnában. Húszezer alatti a lélekszámauk a Csuvas Köztársaságban, az Üzbég Köztársaságban és a Habarovszki területen. Több ezer mordvin él még a Tadzsik Köztársaság, a Kirgiz Köztársaság és a Türkmen Köztársaság területén is. A diaszpóralét hátrányai főként az erzák tömegeit érintik; a moksák nagyobb része a Mordvin Köztársaságban él.

A mordvin írásbeliség nem tekint vissza nagy hagyományokra. Az írásbeliség első emlékei: szójegyzékek, kisebb szövegek a 17. századból származnak. Ezek részben cirill, részben latin betűkkel íródtak. A külföldi kutatók népköltészeti gyűjtéseiik leírására a finnugor hangjelölést alkalmazzák. Oroszországi kiadványokban – néhány latin betűs próbálkozás ellenére – a cirill betűs írás vált általánossá.

Az 1920-as években a mordvinok számára – egy-egy központi erza és moksa nyelvjárást irodalmi rangra emelve – két irodalmi nyelvet alakítottak ki. Az erza- és a moksa-mordvin irodalmi nyelv közötti különbségek elsősorban a hangtan területén jelentkeznek. Az irodalmi nyelvi alaktani rendszer és szókészlet hozzávetőlegesen 80%-os egyezést mutat, mondattani különbségek pedig szinte nincsenek. Ennek ellenére maguk a mordvinok többnyire az erza és a moksa külön nyelv voltát hangsúlyozzák, és két mordvin nyelvről beszélnek.

Az évek múlásával a mordvinok egyre csökkenő arányban beszélnek az anyanyelvüket. Pesszimista becslések szerint a mordvinoknak ma már csak körülbelül 67%-a beszéli valamilyen szinten az anyanyelvét.

A *mordvin*, *mordva* népnév feltehetően ösiráni eredetű szóból származik, és első előfordulása (a gótt -ns többes számú accusativus végződéssel ellátott) *mordens* alakban Jordanes 6. századi művében (A gótok eredete és tettei) található. Országukat a 10. század közepén Bíborbanszületett Konstantin császár *Mordia* néven említi. Az orosz őskrónikákban, évkönyvekben, történeti forrásokban a *mordva* népnév szerepel. A népnév *v* eleme tehát feltehetően orosz hatásra, másodlagosan keletkezett. A szó eredeti, ösmordvin hangalakja *mord* vagy *morda* lehetett. Jelentése: 'ember, férfi'. A szó feltehetően összefügg a zürjén *mort* és a votják *murt* 'ember, férfi' szóval, valamint a mai mordvinban meglévő erza-mordvin *miřde* és moksa-mordvin *miřdă* 'férj' szóval. A mordvinok által önelnevezésként használt *erža* és *mokša* szavak eredete bizonytalan. Az erzák első említése egy 10. századi arab forrásban fordul elő.

- A mordvinok törzseinek elkülönülése az 1. évezred közepén kezdődhetett, és végérvényesen a 12–13. század folyamán mehetett végre.

Az erza-mordvinok lélekszáma körülbelül 750-800 ezerre tehető (becsült adat).

Az erza-mordvin irodalmi nyelv kialakítása 1920-ban kezdődött meg. Az erza irodalmi nyelv alapjául Makar Jevszevjev, a jelentős erza tudós szülőhelyének, a központi területhez tartozó Kozlovka községnék (Atyasevói járás) a nyelvjárása szolgált.

Az erza-mordvin irodalmi nyelven jelennek meg az oktatási anyagok, a szépművek, az újságok (*Eržań pravda* = 'Erza Igazság') és a folyóiratok (*Šatko* = 'Szikra', *Čil'išema* = 'Napkelte').

Az erzában hat nyelvjárás különböztethető meg:

1. Központi: a Mordvin Köztársaság keleti része (az Atyasevói járás, valamint az Icsalki és a Csamzinkai járás egy része). Ez a nyelvjárás az erza-mordvin irodalmi nyelv alapja.
2. Nyugati vagy kevert típusú, *soksa*: a Mordvin Köztársaság északnyugati csücske (a Tyengusevói és a Soksai járás), valamint a moksa nyelvterületen lévő nyelvjárás-szigetek;
3. Északnyugati vagy *alatüri*: a központi területektől északra és északnyugatra (a Mordvin Köztársaság Ardatovi és Nagy-Ignatovói járása, a Gorkiji terület, valamint a Csuvaföld Alatüri és Poreci járása);
4. Délnyugati vagy *inszari*: a központi területektől nyugatra és délnyugatra (a Mordvin Köztársaság Icsalki járásának másik része, Lobaszki, Régi-Turdakovói járása, valamint a Kocskurovai járásának egy része);
5. Délkeleti vagy *szurai*: a központi területektől délre és délkeletrre (a Mordvin Köztársaság Dubenki, Nagy-Bereznyiki járása és a Kocskurovai járásának másik része, valamint az Uljanovszki és a Penzai terület);
6. Keleti: a Volgán túli területeknek, a Szamarai és az Orenburgi területnek, a Tatár Köztársaság és a Baskír Köztársaság területeinek nyelvjárasa.

A hatodik csoport kivételével (amely földrajzi szempontú osztályozással jött létre) a fenti csoportokat nyelvi szempontok alapján, a rájuk jellemző hangtani és alaktani sajátosságok figyelembevételével lehet elkülöníteni.

Az erza-mordvin hangok jelölésére a cirill betük alkalmazása összehasonlíthatlanul könnyebben lehetséges, mint a moksa-mordvin hangok esetében. Az erza hangok a cirill betüknek egyértelműen megfeleltethetők. A cirill betűs hangjelölés elsősorban a palatalizált (lágy) mássalhangzók jelölésében problematikus. (A moksában ezenkívül következetlen a magánhangzók jelölésében is.) A lágy mássalhangzó palatalizáltságát ugyanis – ha a mássalhangzó után magánhangzó következik – a magánhangzó lágysága mutatja (l. alább, az Átírási táblázatban). Ez például a szavak morfémákra bontásakor okoz nehézséget: ekkor a tő mássalhangzójának lágysága eltűnhet, hiszen a lágyságot a tő után következő magánhangzó mutatja (pl. *mol'-ems* – *мол-емс*). A cirill betűs írás a nyelvtani leírást bonyolultabbá teszi, hiszen a latin betűs írásmódú, egyalakú toldalékok (pl. VxSg3 -i) a cirill írással visszaadva kétalakúak (-bi/-u) lesznek.

Az erza-mordvin ábécé

<i>Cirill betű</i>	<i>Latin betű</i>	<i>Cirill betű</i>	<i>Latin betű</i>
А, а	А, a	Р, р	Р, r
Б, б	В, b	С, с	С, s
В, в	В, v	Т, т	Т, t
Г, г	Г, g	Ү, у	У, u
Д, д	Д, d	Ф, ф	Ф, f
Е, е	Је, је; 'е	Х, х	Х
Ё, ё	Јо, јо; 'о	Ц, ц	С, c
Ж, ж	Ž, ž	Ч, ч	Č, č
З, з	Z, z	Ш, ш	Š, š
И, и	I, i; 'i	Щ, щ	Šč, šč
Й, ѹ	J, j	Ы, ы	I, i
К, к	K, k	Ь, ь	,
Л, л	L, l	Э, э	E, e
М, м	M, m	Ю, ю	Jу, ju; 'u
Н, н	N, n	Я, я	Ja, ja; 'a
О, о	O, o		
П, п	P, p		

A ' jel a megelőző mássalhangzó lágyságát jelöli.

A magánhangzók:

Az erza-mordvin irodalmi nyelv magánhangzó-rendszerére öt fonémaértékű hangból áll:

	veláris (mély)	palatális (magas)
	labiális illabiális	labiális illabiális
felső nyelvállású	u	i
középső nyelvállású	o	e
alsó nyelvállású	a	

Az erza magánhangzók teljes képzésük és rövidek. (Az erza-mordvin irodalmi nyelvben nincsenek hosszú magánhangzók, kettőshangzók [diftongusok] és redukált magánhangzók.)

A magánhangzók hangértéke:

- u* – mint a magyar *u*: *kudo* 'ház';
o – mint a magyar *o*: *ozams* '(le)jül';
a – mint a magyar nyelvjárási illabiális *a*: *anams* 'kér, koldul';
i – mint a magyar *i*. Páros, kemény mássalhangzó után velárisan ejtődik: *mol'i* '(ö/az) megy', *kandi* '(ö/az) hoz, visz';
e – mint a magyar nyelvjárási középzárt *ě*. Páros, kemény mássalhangzó után velárisan ejtődik: *erams* 'él, lakik', *leze* 'segítség, haszon'.

Páros mássalhangzón a lágyság szempontjából páros mássalhangzókat értjük: a *t-t'*, *d-d'*, *n-n'*, *s-s'* stb. párokban (l. alább, A mássalhangzók c. részben).

Hangrend és illeszkedés:

Az erza-mordvin irodalmi nyelvben van magánhangzó-harmónia. Az erza szavak a magánhangzók hangrendje szempontjából lehetnek magasak (*ije* 'év', *vele* 'falu'), mélyek (*kudo* 'ház', *šado* 'száz') és vegyes hangrendűek (*erva* ' minden, mindegyik', *tujems* 'elmegy, elindul'). A többalakú toldalékok a hangrend szerint vagy a tőbeli más-salhangzó kemény vagy lágy voltától függően illeszkednek (*vele-de* 'faltól, faluról', *kudo-do* 'háztól, házról', *sivel-de* 'hústól, húsról', *kal-do* 'haltól, halról').

A mássalhangzók:

Az erza-mordvin irodalmi nyelv mássalhangzó-rendszere 28 fonémából áll:

	ajakh.	ajak-fogh.	fogh.	fog-ínyh.	ínyh.
orális zárhang, zöngétlen	<i>p</i>		<i>t</i>	<i>t'</i>	<i>k</i>
~ zöngés	<i>b</i>		<i>d</i>	<i>d'</i>	<i>g</i>
nazális zárhang (zöngés)	<i>m</i>		<i>n</i>	<i>ń</i>	
réshang, zöngétlen		<i>f</i>	<i>s</i>	<i>ś</i>	<i>χ</i>
~ zöngés		<i>v</i>	<i>z</i>	<i>ż</i>	<i>j</i>
zár-réshang (zöngétlen)			<i>c</i>	<i>ć</i>	
foly. hang (zöngés)				<i>l</i>	<i>ł</i>
pergő hang (zöngés)				<i>r</i>	<i>ŕ</i>

Az erza-mordvinban nincsenek hosszú mássalhangzók (csak morfémahatáron, írásban fordulhatnak elő).

A mássalhangzók hangértéke:

- p – mint a magyar *p*, magas magánhangzó előtt lágy (nem fonémaértékkel): *paro* 'jó', *pe* 'vég';
- b – mint a magyar *b*, magas magánhangzó előtt lágy (nem fonémaértékkel): *ombo* 'más, másik', *lembé* 'meleg';
- m – mint a magyar *m*, magas magánhangzó előtt lágy (nem fonémaértékkel): *moro* 'ének, dal', *mel'gan* 'utánam';
- f – mint a magyar *f*, magas magánhangzó előtt lágy (nem fonémaértékkel): *forma* 'alak, forma', *finn* 'finn';
- v – nyílt szótagban (magánhangzó előtt) mint a magyar *v*, zárt szótagban (mássalhangzó előtt és szóvégen) bilabiális *w*; magas magánhangzó előtt lágy (nem fonémaértékkel): *ava* 'anya, nő, asszony', *ve* 'éj, éjszaka', *kavito* 'kettő', *kev* 'kő';
- t – mint a magyar *t*: *ton* 'te', *tiń* 'ti';
- t' – lágy (jésített) *t* hang, kb. mint a magyar *ty*: *at'a* 'apó, öregember, bácsi', *te* 'ez';
- d – mint a magyar *d*: *od* 'új', *di* 'és';
- d' – lágy (jésített) *d* hang, kb. mint a magyar *gy*: *ad'a* 'gyere', *kiđe* 'kitöl';
- s – mint a magyar *sz*: *san* 'é (véredény)', *siń* 'ők';
- ś – lágy (jésített), zöngétlen szibiláns, mint az orosz *сь*, kb. mint a magyar *szj*: *še* 'az', *šokš* 'ősz';
- z – mint a magyar *z*: *ozams* '(le)ül', *vaz* 'borjú';
- ź – lágy (jésített), zöngés szibiláns, kb. mint a magyar *zj*: *źepe* 'zseb', *źaro* 'hány, mennyi';
- c – mint a magyar *c*: *acams* '(szét)terít, leterít', *cveťams* 'virágzik';
- ć – lágy (jésített) affrikáta, kb. mint a magyar *cj*: *ćeća* 'virág', *ćora* 'férfi; fia vkinék';
- n – mint a magyar *n*: *nar* 'fű', *son* 'ő';
- ń – lágy (jésített) *n* hang, kb. mint a magyar *ny*: *ńej* 'most', *miń* 'mi';
- l – mint a magyar *l*: *lomań* 'ember', *olgo* 'szalma';
- ł – lágy (jésített) folyékony hang, kb. mint a magyar *łj*, nyelvjárási (palóc) *ly*: *ała* 'férfi, legény; vitéz', *łej* 'folyó';
- r – mint a magyar *r*: *ramams* 'vásárol, vesz', *or* 'bunda';
- ŕ – lágy (jésített) pergő hang, kb. mint a magyar *rj*: *meŕems* 'mond, szól', *umaŕ* 'alma';
- ś – mint a magyar *s*, magas magánhangzó előtt lágy (nem fonémaértékkel): *šabra* 'szomszéd', *šekšata* 'harkály';
- ż – mint a magyar *zs*, magas magánhangzó előtt lágy (nem fonémaértékkel): *oža* '(ruha)ujj', *piže* 'zöld';
- ć – mint a magyar *cs*, magas magánhangzó előtt lágy (nem fonémaértékkel): *učoms* 'vár', *piče* 'fenyő(fa), erdeifenyő';
- k – mint a magyar *k*, magas magánhangzó előtt lágy (nem fonémaértékkel): *kona* 'melyik', *kije* 'ki';
- g – mint a magyar *g*, magas magánhangzó előtt lágy (nem fonémaértékkel): *alga* 'alul, lent', *pilge* 'láb';

χ – kb. mint az orosz *x*, vagy a német *ch*, magas magánhangzó előtt lágy (nem fonémaértékkal): *južad'ems* 'int, (meg)legyint', *χimija* 'kémia';
j – mint a magyar *j*: *jožov* 'ügyes', *poj* 'nyárfa, rezgőnyár'.

Az erza-mordvinra jellemzőek a zöngésségi és a lágysági korrelációk.

A zöngésségi korrelációs párok:

p – b: *puvams* 'fűj' – *buvams* 'csicsikál';
t – d: *kota* 'cipő, lábbeli' – *koda* 'hogy(an), ahogy(an)';
t' – d': *vet'* 'éjjel, éjszaka' – *ved'* 'víz';
k – g: *parkoń* 'parknak a ...' – *pargoń* 'kosárnak a ...';
f – v: *fata* 'fátyol' – *vata* 'após';
s – z: *sal* 'só' – *zal* 'terem, szoba';
ś – ž: *moraś* '(ő/az) énekelt' – *moraż* 'énekelve';
š – ž: *šar* 'gömb, golyó' – *žar* 'hőség, forróság'.

A lágysági korrelációs párok:

t – t': *potams* 'hátralép, visszalép' – *poťams* 'szopik';
d – d': *dołat* 'osztályrészek, sorsok' – *đołat* 'kényeztetés';
s – š: *soks* 'síléc' – *šokš* 'ösz';
z – ž: *kuz* 'fenyő(fa), lucfenyő' – *kuž-* 'felmegy, felemelkedik';
c – č: *capat* 'vágó durbincsök' – *čapat* 'csattogsz, tapsolsz';
n – ň: *konat* 'amelyek' – *koňat* 'homlokok';
l – l': *kal* 'hal' – *kal'* 'fűz(fa)';
r – ř: *maraž* 'szil(fa)' – *mařaž* 'hallva, érezve'.

A lágysági korreláció megléte csak a dentális mássalhangzókra jellemző. Jóllehet a magas magánhangzók (*e*, *i*) előtt minden mássalhangzó a kiejtésben meglagyul, az *e*, *i* magánhangzók előtt pozicionálisan bekövetkező palatalizáció a többi (nem dentális) mássalhangzó esetében fonetikus különbséget jelent. Ekkor a palatalizáció – minthogy nem fonémáról, csak variánsról (allofon) van szó – nem jelölendő:

p: *paro* 'jó' – *piře* '(konyha)kert, veteményeskert';
b: *bajťak* 'meglehetősen, jócskán' – *bezařd'ems* 'megvet, lenéz, semmibevesz';
m: *mołems* 'megy' – *meňems* 'kitör, kiszabadul';
f: *faťams* 'kitalál, felfog' – *ferma* 'tenyésztelep, major, gazdaság';
v: *vanoms* 'néz' – *vižd'ems* 'szégyenkezik';
š: *šumbra* 'egészséges' – *šeňže* 'kacsa';

ž: *oža* '(ruha)ujj' – *piže* 'zöld';
 č: *čovoń* 'nyakszirt, tarkó' – *či* 'nap';
 ī: *xoļams* 'ápol, gondoz' – *χimija* 'kémia'.

A j természetéből adódóan lágy mássalhangzó, és ezt a toldalékoláskor figyelembe kell venni: *gaj* 'csengő, zengő, hangos' – *gajse* 'csengőn, zengőn, hangosan'.

Átírási táblázat

Az erza-mordvin irodalmi szövegek fonematiskus átírása

Fonéma	Cirill betű	Helyesírás	Magyar jelentés
u	y-	(szó elején)	
	учомс	<i>učoms</i>	'vár'
	уемс	<i>ujems</i>	'úszik'
	укштор	<i>ukštor</i>	'juhar(fa)'
	ужа	<i>uža</i>	'sarok, szöglet'
	ули	<i>ul'i</i>	'(ő/az) van'
	умарь	<i>umar'</i>	'alma'
-y-		(kemény mássalhangzó után)	
	numоло	<i>numolo</i>	'nyúl'
	сур	<i>sur</i>	'ujj'
	тундо	<i>tundo</i>	'tavasz'
	кудо	<i>kudo</i>	'ház'
	муемс	<i>mujems</i>	'talál'
	лув	<i>luv</i>	'alap'
-y		(szó végén, kemény mássalhangzó után)	
	ну	<i>nu</i>	'na, no, nos'
ю-		(szóeleji j után)	
	юр	<i>jur</i>	'gyökér, tő'
	юв	<i>juv</i>	'szálka, pelyva, pihe'
	ютамс	<i>jutams</i>	'elmegy, elmúlik'
	юдма	<i>judma</i>	'zsák, táska'
	ютко	<i>jutko</i>	'köz'
	юхадемс	<i>juχadems</i>	'int, (meg)legyint'
-ю-		(páros, lágy mássalhangzó után)	
	ниорьгамс	<i>ňiur'gams</i>	'csöpög, folyik'
	сиюло	<i>šulo</i>	'bél'

Fonéma	Cirill betű	Helyesírás	Magyar jelentés
	тиюка	tuža	'sárga, vörössárga'
	циоцёв	ćucov	'fűrt, barka'
	тиюс	tus	'szín'
	сюпав	šupav	'gazdag'
-ю	(szó végén, páros, lágy mássalhangzó után)		
о	балю-балю	baļu-baļu	'tente-tente, csicsija'
о-	(szó elején)		
	од	od	'új, fiatal'
	ор	or	'bunda'
	озкс	ozks	'ima; áldozat'
	ой	oj	'vaj'
	ойме	ojme	'lélek'
	оршамс	oršams	'(fel)öltözik'
-о-	(kemény mássalhangzó után)		
	тон	ton	'te'
	тонь	toný	'téged'
	прок	prok	'mint, mintha'
	покш	pokš	'nagy'
	сокор	sokor	'vak'
	содамс	sodams	'tud, ismer'
-о	(szó végén, kemény mássalhangzó után)		
	моро	moro	'ének, dal'
	паро	paro	'jó'
	кудо	kudo	'ház'
	овто	ovto	'medve'
	раужо	raužo	'fekete'
	туво	tuvo	'disznó'
е-	(szóeleji j után)		
	ёвкс	jovks	'mese'
	ёндол	jondol	'villám'
	ёлганя	jolgańa	'hajlékony'
	ёмамс	jomams	'elveszik, elpusztul'
	ёрок	jorok	'ügyes'
	ёзнэ	jozne	'kígyó'
-ë-	(szóbelseji j után)		
	пелевеёңкс	peļevejonks	'észak'
	юткоёжо	jutkojožo	'közérzet'
	содамоёвкс	sodamojovks	'találóskérdés'
	копёр	kopjor	'kapor'
-ë-	(páros, lágy mássalhangzó után)		
	тёжань	tožaný	'ezer'
	цёра	ćora	'férfi; fia vkinek'

Fonéma	Cirill betű	Helyesírás	Magyar jelentés
	сёрма	šorma	'levél'
	сéксь	šokš	'ösz'
	лёмзéр	l'omžor	'zelnicemeggy'
	тéкш	t'okš	'csúcs, tető'
-ë	(szó végén, páros, lágy mássalhangzó után)		
	Mapë	Mařo	'Marjo'
a	a-	(szó elején)	
	ал	al	'tojás'
	анок	anok	'kész'
	а	a	'nem (tagadószó)'
	арась	araš	'nincs'
	азомс	azoms	'megígér, megfogad'
	ансяк	aňšak	'csak'
	-a-	(kemény mássalhangzó után)	
	ламо	lamo	'sok'
	чама	čama	'arc'
	таго	tago	'ismét'
	анамс	anams	'kér, koldul'
	авардемс	avarđems	'sír'
	ломань	lomań	'ember'
	-a	(szó végén, kemény mássalhangzó után)	
	чова	čova	'sovány, vékony'
	кота	kota	'cipő, lábbeli'
	кода	koda	'hogy(an); ahogy(an)'
	лопа	lopa	'(fa)levél'
	ялга	jalga	'barát, társ'
	шабра	šabra	'szomszéd'
я-	(szóeleji j után)		
	ярмак	jarmak	'pént'
	ярсамс	jarsams	'eszik'
	явомс	javoms	'(el)oszt, szétoszt'
	яходемс	jaxođems	'int, (meg)legyint'
	яксярго	jakšargo	'réce, vadkacsa'
	якамс	jakams	'jár'
-я-	(szóbelseji j után)		
	ваямс	vajams	'elsüllyed, elmerül'
	туян	tujan	'elmegyek'
	теят	t'ejat	'csinálsz'
	лият	lijat	'mások'
	оям	ojam	'barátom, barátnőm'
	мята	mjata	'menta'

Fonéma	Cirill betű	Helyesírás	Magyar jelentés
-я	(szó végén, j után)		
	лия	<i>l'ija</i>	'más, másik'
	куя	<i>kuja</i>	'háj, zsír'
	оя	<i>oja</i>	'barát, barátnő'
	сяя	<i>šeja</i>	'kecske'
	пия	<i>pija</i>	'sör'
	тэя	<i>teja</i>	'keskeny, szűk'
-я-	(páros, lágy mássalhangzó után)		
	молят	<i>mol'at</i>	'(te) mész'
	нузякс	<i>nužaks</i>	'lusta'
	берянь	<i>ber'ań</i>	'rossz'
	пидят	<i>piđat</i>	'főzöl'
	ветямыс	<i>vet'ams</i>	'vezet'
	манямыс	<i>maňams</i>	'becsap'
-я	(szó végén, páros, lágy mássalhangzó után)		
	паця	<i>paća</i>	'kendő'
	пря	<i>pŕa</i>	'fej'
	пакся	<i>pakśa</i>	'mező'
	васня	<i>vašna</i>	'először'
	эрзя	<i>er'za</i>	'erza'
	покштя	<i>pokšta</i>	'nagypapa'
i	и-	(szó elején)	
	иля	<i>il'a</i>	'ne'
	истя	<i>ist'a</i>	'így, úgy'
	икеле	<i>ike'l'e</i>	'előtt'
	идемс	<i>id'ems</i>	'megment'
	илтамс	<i>ill'tams</i>	'elkísér'
	ирdez	<i>ir'dez</i>	'borda'
-ы-	(páros, kemény mássalhangzó után)		
	сыре	<i>siře</i>	'öreg'
	сывель	<i>sivel'</i>	'hús'
	тынъ	<i>tiń</i>	'ti'
	зыян	<i>zijan</i>	'baj, kár'
	лытамс	<i>litams</i>	'kóborol'
	тыща	<i>tišča</i>	'ezer'
-ы	(szó végén, páros, kemény mássalhangzó után)		
	ванды	<i>vandi</i>	'holnap'
	палы	<i>pali</i>	'(ő/az) ég'
	ушоды	<i>ušodi</i>	'(ő/az) kezd'
	пры	<i>pri</i>	'(ő/az) (le)esik'
	чары	<i>čari</i>	'kerék'
	сы	<i>si</i>	'(ő/az) jön'

Fonéma	Cirill betű	Helyesírás	Magyar jelentés
-и-	(páratlan, kemény mássalhangzó után)		
	кикс	<i>kiks</i>	'vonal, vonás'
	минь	<i>miń</i>	'mi'
	пиземе	<i>pízeme</i>	'eső'
	чире	<i>číre</i>	'széle vminek, part'
	вирь	<i>viŕ</i>	'erdő'
	миемс	<i>mijems</i>	'elad'
-и	(szó végén, páratlan, kemény mássalhangzó után)		
	ки	<i>ki</i>	'út'
	чи	<i>či</i>	'nap'
	чави	<i>čavi</i>	'(ö/az) (meg)üt, (meg)-ver'
	сэви	<i>sevi</i>	'(ö/az) megeszik'
	рами	<i>rami</i>	'(ö/az) (meg)vásárol'
	кши	<i>kši</i>	'kenyér'
-и-	(szóbelseji j után)		
	миить	<i>mijiť</i>	'eladnak; eladtál'
	муинь	<i>mujiń</i>	'(meg)találtam'
	теинь	<i>ťejiń</i>	'csináltam, tettem'
	неизъ	<i>ńejiž</i>	'(meg)látták'
	пиция	<i>pijića</i>	'(meg)fövő'
	теине	<i>ťejiňe</i>	'keskeny, szűk'
-и	(szó végén, j után)		
	мии	<i>miji</i>	'(ö/az) elad'
	муи	<i>muji</i>	'(ö/az) (meg)talál'
	тei	<i>ťeji</i>	'(ö/az) csinál, tesz'
	неи	<i>ńeji</i>	'(ö/az) (meg)lát'
	pii	<i>piji</i>	'(ö/az) (meg)fő'
	вии	<i>viji</i>	'(ö/az) (el)visz'
-и-	(páros, lágy mássalhangzó után)		
	лиясто	<i>lijasto</i>	'néha'
	нилемс	<i>ńil'ems</i>	'(le)nyel'
	сисем	<i>šísem</i>	'hét (számnév)'
	мерить	<i>meřit'</i>	'mondanak; mondta'
	молинь	<i>mol'iń</i>	'mentem'
	сизинь	<i>šíziń</i>	'elfáradtam'
-и	(szó végén, páros, lágy mássalhangzó után)		
	ни	<i>ńi</i>	'feleség'
	види	<i>vid'i</i>	'(ö/az) (el)vet'
	мери	<i>merí</i>	'(ö/az) mond'
	сизи	<i>šízi</i>	'(ö/az) elfárad'
	уйни	<i>ujní</i>	'(ö/az) úszkál'

Fonéma	Cirill betű	Helyesírás	Magyar jelentés
e	пси э-	pſi (szó elején)	'forró'
	эй	ej	'jég'
	эръва	érva	' minden, mindegyik'
	эзэм	ežem	'pad'
	эряви	erávi	'(ő/az) kell'
	энялдомс	eňaldoms	'kér, kérlel, könyörög'
	эсь	eš	'saját, maga'
	(páros, kemény mássalhangzó után)		
	сэнь	seň	'kék'
	сэрь	seř	'magasság; termet'
	сэвемс	sevems	'megeszik, elfogyaszt'
	зэрък	zeřk	'puff!'
	калнэтъ	kalnet'	'halacskák'
	ризнэмс	řiznems	'bánkódik'
-э	(szó végén, páros, kemény mássalhangzó után)		
	лезэ	leze	'segítség; haszon'
	яннэ	janne	'ösvény'
	вийсэ	vijse	'erősen, erővel'
	пиzzэ	pize	'fészek'
	кевнэ	kevne	'kövecske'
	кељмestэ	kel'meste	'hidegen'
-е-	(páratlan, kemény mássalhangzó után)		
	кев	kev	'kő'
	кедъ	ked'	'kéz'
	кеме	keme	'erős, kemény'
	ведъ	ved'	'víz'
	черь	čer'	'haj'
	мекш	mekš	'méh'
-е	(szó végén, páratlan, kemény mássalhangzó után)		
	пе	pe	'vég'
	ве	ve	'éj, éjszaka'
	эръке	er'ke	'tó'
	эчке	ečke	'vastag, kövér'
	пиче	piče	'(erdei)fenyő'
	видъме	vid'me	'mag'
e-	(szóeleji j után)		
	Европа	Jevropa	'Európa'
	еврей	jevřej	'zsidó'
-е-	(szóbelseji j után)		
	чееръ	čejer'	'egér'
	сеель	šejel'	'sün'

Fonéma	Cirill betű	Helyesírás	Magyar jelentés
	тееңс	tejems	'csinál, tesz'
	неңс	ńejems	'lát'
	меңде	mejel'ce	'utolsó'
	сеңде	šejed'e	'gyakori, sűrű'
-е	(szó végén, j után)		
	иे	ije	'év'
	буе	buje	'nemzetseg, törzs'
	кие	kije	'ki'
	эрьвейкее	er'vejkeje	' mindenki'
	кевейкее	kevejkeje	'tizenegy'
	кевете	kevet'eje	'tizenöt'
-е-	(páros, lágy mássalhangzó után)		
	ней	ńej	'most'
	тев	ťev	'dolog, munka'
	менель	meńel'	'menny(bolt), ég'
	килей	kiłej	'nyír(fa)'
	сельме	śel'me	'szem'
	тейтерь	tejteŕ	'lány'
-е	(szó végén, páros, lágy mássalhangzó után)		
	вете	vet'e	'öt'
	виде	viđe	'egyenest; igaz'
	се	še	'az'
	чевте	ćev'te	'puha, lágy'
	весе	veše	'mind; mindenki'
	пире	piře	'(veteményes)kert'
ń	-н-	(magas magánhangzó mellett, k, g, š, ž, č előtt)	
	кенкш	kenkš	'ajtó'
	тыненк	tiňeňk	'nektek'
	пинге	piňge	'kor, korszak'
	кенгелемс	keńgel'ems	'hazudik'
	сэньшкай	seńškaj	'gácsér'
	инже	ińže	'vendég'
	пенч	peńč	'kanál'
	венч	veńč	'csónak'

A latin betűs átírásban a fonematikus elv mellett a morfématükrözött (szóelemző) elvet is érvényesítettük (l. MÉSZÁROS 1998: 12–13.).

Igeragozás

Indeterminált ragozás

Indicativus praesens

	állító alakok		tagadó alakok	
Sg. 1.	anan ¹ 'kérek'	sajan ² 'veszek, kapok'	a anan 'nem kérek'	a sajan 'nem veszek/kapok'
2.	anat	sajat	a anat	a sajat
3.	ani	saji	a ani	a saji
Pl. 1.	anatano	sajtano	a anatano	a sajtano
2.	anatado	sajtado	a anatado	a sajtado
3.	anit'	sajit'	a anit'	a sajit'

Indicativus praeteritum 1.

	állító alakok		tagadó alakok	
Sg. 1.	aniń 'kértem'	sajiń 'vettem, kaptam'	eziń ana	ežiń saje
2.	anit'	sajit'	ežit' ana	ežit' saje
3.	anaś	sajś	eź ana	eź saje
Pl. 1.	anińek	sajińek	ežińek ana	ežińek saje
2.	anid'e	sajid'e	ežid'e ana	ežid'e saje
3.	anańt'	sajśt'	ežt' ana	ežt' saje

Indicativus praeteritum 2.

	állító alakok		tagadó alakok	
Sg. 1.	anil'iń 'kértem'	sajil'iń 'vettem, kaptam'	a anil'iń	a sajil'iń
2.	anil'it'	sajil'it'	a anil'it'	a sajil'it'
3.	anil'	sajil'	a anil'	a sajil'
Pl. 1.	anil'ińek	sajil'ińek	a anil'ińek	a sajil'ińek
2.	anil'id'e	sajil'id'e	a anil'id'e	a sajil'id'e
3.	anil't'	sajil't'	a anil't'	a sajil't'

¹ Az *anams* 'kér, koldul' ige használata az erza-mordvin irodalmi nyelvben nem általános, a moksamordvinnal (FEOKTYISZTOV 1999: 16–30.) való összevethetőség érdekében szerepel a ragozásokban. Ez az ige a magánhangzós (azon belül a mély hangrendű magánhangzóra végződő) tövű igéket reprezentálja a paradigmában.

² A *sajems* '(el)vesz, (meg)kap' ige a mássalhangzós (azon belül a lágy mássalhangzóra végződő) tövű igéket képviseli a táblázatokban.

Indicativus futurum			
	állító alakok		tagadó alakok
Sg. 1.	karman anamo 'kérni fogok'	karman sajeme 'venni/ kapni fogok'	a karman anamo
2.	karmat anamo	karmat sajeme	a karmat anamo
3.	karmi anamo	karmi sajeme	a karmi anamo
Pl. 1.	karmatano anamo	karmatano sajeme	a karmatano anamo
2.	karmatado anamo	karmatado sajeme	a karmatado anamo
3.	karmit' anamo	karmit' sajeme	a karmit' anamo

Imperativus			
	állító alakok		tagadó alakok
Sg. 2.	anak 'kérj'	sajt' 'vegyél, kapjál'	i'l'a ana
Pl. 2.	anado	sajed'e	i'l'ado ana

Optativus			
	állító alakok		tagadó alakok
Sg. 1.	anazan 'kérjek'	sajezan 'vegyek, kapjak'	i'l'azan ana
2.	anazat	sajezat	i'l'azat ana
3.	anazo	sajeze	i'l'azo ana
Pl. 1.	anazdano	sajezdano	i'l'azdano ana
2.	anazdado	sajezdado	i'l'azdado ana
3.	anast	sajest	i'l'ast ana

Conjunctivus			
	állító alakok		tagadó alakok
Sg. 1.	anav'l'iń 'ha kérek/ kértém'	sajev'l'iń 'ha veszek/ka- pok / vettem/kaptam'	avol'iń ana
2.	anav'l'it'	sajev'l'it'	avol'it' ana
3.	anavol'	sajevol'	avol' ana
Pl. 1.	anav'l'ińek	sajev'l'ińek	avol'ińek ana
2.	anav'l'id'e	sajev'l'id'e	avol'id'e ana
3.	anavol't'	sajevol't'	avol't' ana

Conditionalis praesens

	állító alakok		tagadó alakok	
Sg. 1.	anińd'efan 'kérnék'	sajińd'efan 'vennék, kapnék'	a anińd'efan	a sajińd'efan
2.	anińd'efat	sajińd'efat	a anińd'efat	a sajińd'efat
3.	anińd'efaj	sajińd'efaj	a anińd'efaj	a sajińd'efaj
Pl. 1.	anińd'efatano	sajińd'efatano	a anińd'efatano	a sajińd'efatano
2.	anińd'efatado	sajińd'efatado	a anińd'efatado	a sajińd'efatado
3.	anińd'efajt'	sajińd'efajt'	a anińd'efajt'	a sajińd'efajt'

Conditionalis praeteritum

	állító alakok		tagadó alakok	
Sg. 1.	anińd'efiń 'kértem volna'	sajińd'efiń 'vettem/ kaptam volna'	a anińd'efiń	a sajińd'efiń
2.	anińd'efit'	sajińd'efit'	a anińd'efit'	a sajińd'efit'
3.	anińd'efeś	sajińd'efeś	a anińd'efeś	a sajińd'efeś
Pl. 1.	anińd'efińek	sajińd'efińek	a anińd'efińek	a sajińd'efińek
2.	anińd'efid'e	sajińd'efid'e	a anińd'efid'e	a sajińd'efid'e
3.	anińd'efeśt'	sajińd'efeśt'	a anińd'efeśt'	a sajińd'efeśt'

Conditionalis-conjunctivus

	állító alakok		tagadó alakok	
Sg. 1.	anińd'efavl'iń 'ha kér- nék / kértem volna'	sajińd'efavl'iń 'ha ven- nék/kapnék / vettem/ kaptam volna'	a anińd'efavl'iń	a sajińd'efavl'iń
2.	anińd'efavl'it'	sajińd'efavl'it'	a anińd'efavl'it'	a sajińd'efavl'it'
3.	anińd'efavol'	sajińd'efavol'	a anińd'efavol'	a sajińd'efavol'
Pl. 1.	anińd'efavl'ińek	sajińd'efavl'ińek	a anińd'efavl'ińek	a sajińd'efavl'ińek
2.	anińd'efavl'id'e	sajińd'efavl'id'e	a anińd'efavl'id'e	a sajińd'efavl'id'e
3.	anińd'efavol't'	sajińd'efavol't'	a anińd'efavol't'	a sajińd'efavol't'

Desiderativus

	állító alakok		tagadó alakok	
Sg. 1.	aniksel'iń 'bár kértem volna'	sajiksel'iń 'bár vettem/ kaptam volna'	a aniksel'iń	a sajiksel'iń
2.	aniksel'it'	sajiksel'it'	a aniksel'it'	a sajiksel'it'
3.	aniksel'	sajiksel'	a aniksel'	a sajiksel'
Pl. 1.	aniksel'ińek	sajiksel'ińek	a aniksel'ińek	a sajiksel'ińek
2.	aniksel'id'e	sajiksel'id'e	a aniksel'id'e	a sajiksel'id'e
3.	aniksel't'	sajiksel't'	a aniksel't'	a sajiksel't'

Determinált ragozás

Indicativus praesens				
	állító alakok		tagadó alakok	
„engem”				
Sg. 1.	–	–	–	–
2.	anasamak '(meg)-kérsz engem'	sajsamak '(el)veszlek/(meg)-kapsz engem'	a anasamak	a sajsamak
3.	anasamam	sajsamam	a anasamam	a sajsamam
Pl. 1.	–	–	–	–
2.	anasamiż	sajsamiż	a anasamiż	a sajsamiż
3.	anasamiż	sajsamiż	a anasamiż	a sajsamiż
„téged”				
Sg. 1.	anatan '(meg)kérlek'	sajt'an '(el)veszlek, (meg)-kaplak'	a anatan	a sajt'an
2.	–	–	–	–
3.	anatanzat	sajt'anzat	a anatanzat	a saj't'anzat
Pl. 1.	anatadiż	sajt'adiż	a anatadiż	a saj't'adiż
2.	–	–	–	–
3.	anatadiż	sajt'adiż	a anatadiż	a saj't'adiż
„őt/azt”				
Sg. 1.	anasa '(meg)kérem'	sajsa '(el)veszem, (meg)kapom'	a anasa	a sajsa
2.	anasak	sajssak	a anasak	a sajsak
3.	anasi	sajssi	a anasi	a sajsi
Pl. 1.	anasińek	sajsińek	a anasińek	a sajsińek
2.	anasińk	sajsińk	a anasińk	a sajsińk
3.	anasiż	sajsiż	a anasiż	a sajsiż
„minket”				
Sg. 1.	–	–	–	–
2.	anasamiż '(meg)-kérsz minket'	sajsamiż '(el)veszlek/(meg)-kapsz minket'	a anasamiż	a sajsamiż
3.	anasamiż	sajsamiż	a anasamiż	a sajsamiż
Pl. 1.	–	–	–	–
2.	anasamiż	sajsamiż	a anasamiż	a sajsamiż
3.	anasamiż	sajsamiż	a anasamiż	a sajsamiż
„titeket”				
Sg. 1.	anatadiż '(meg)kérlek titeket'	sajt'adiż '(el)veszlek/(meg)-kaplak titeket'	a anatadiż	a saj't'adiż
2.	–	–	–	–
3.	anatadiż	sajt'adiż	a anatadiż	a saj't'adiż
Pl. 1.	anatadiż	sajt'adiż	a anatadiż	a saj't'adiż
2.	–	–	–	–
3.	anatadiż	sajt'adiż	a anatadiż	a saj't'adiż

<i>„öket/azokat”</i>				
Sg. 1.	anasiń '(meg)kérem öket/azokat'	sajsiń '(el)veszem/(meg)kapom öket/azokat'	a anasiń	a sajsiń
2.	anasiť	sajsiť	a anasiť	a sajsiť
3.	anasińże	sajsińże	a anasińże	a sajsińże
Pl. 1.	anasińek	sajsińek	a anasińek	a sajsińek
2.	anasińk	sajsińk	a anasińk	a sajsińk
3.	anasiź	sajsiź	a anasiź	a sajsiź

Indicativus praeteritum 1.

	állító alakok	tagadó alakok	
<i>„engem”</i>			
Sg. 1.	-	-	-
2.	animik '(meg)kértél engem'	sajimik '(el)vettél/(meg)kaptál engem'	ežimik ana
3.	animim	sajimim	ežimim ana
Pl. 1.	-	-	-
2.	animiž	sajimiž	ežimiž ana
3.	animiž	sajimiž	ežimiž ana

„téged”

Sg. 1.	aniťiń '(meg)kérte-lek'	sajiťiń '(el)vettelek, (meg)-kaptalak'	ežiťiń ana	ežiťiń saje
2.	-	-	-	-
3.	anińžiť	sajińžiť	ežińžiť ana	ežińžiť saje
Pl. 1.	anid'iž	sajid'iž	ežid'iž ana	ežid'iž saje
2.	-	-	-	-
3.	anid'iž	sajid'iž	ežid'iž ana	ežid'iž saje

„őt/azt”

Sg. 1.	anija '(meg)kértem'	sajija '(el)vettem, (meg)kap-tam'	ežija ana	ežija saje
2.	anik	sajik	ežik ana	ežik saje
3.	aniže	sajije	ežiže ana	ežiže saje
Pl. 1.	anińek	sajijeńek	ežińek ana	ežińek saje
2.	anińk	sajijeńk	ežińk ana	ežińk saje
3.	aniż	sajijeńz	ežiż ana	ežiż saje

„minket”

Sg. 1.	-	-	-	-
2.	animiž '(meg)kértél minket'	sajimiž '(el)vettél/(meg)kaptál minket'	ežimiž ana	ežimiž saje
3.	animiž	sajimiž	ežimiž ana	ežimiž saje
Pl. 1.	-	-	-	-
2.	animiž	sajimiž	ežimiž ana	ežimiž saje
3.	animiž	sajimiž	ežimiž ana	ežimiž saje

<i>„titeket”</i>				
Sg. 1.	anidőiž '(meg)kérte-lek titeket'	sajidőiž '(el)vettelek/(meg)-kaptalak titeket'	ežidőiž ana	ežidőiž saje
2.	—	—	—	—
3.	anidőiž	sajidőiž	ežidőiž ana	ežidőiž saje
Pl. 1.	anidőiž	sajidőiž	ežidőiž ana	ežidőiž saje
2.	—	—	—	—
3.	anidőiž	sajidőiž	ežidőiž ana	ežidőiž saje

<i>„öket/azokat”</i>				
Sg. 1.	aniň '(meg)kértem öket/azokat'	sajija '(el)vettem/(meg)kap-tam öket/azokat'	ežija ana	ežija saje
2.	anit'	sajit'	ežit' ana	ežit' saje
3.	aniňze	sajinéze	ežinéze ana	ežinéze saje
Pl. 1.	aniňek	sajinék	ežinék ana	ežinék saje
2.	aniňk	sajiník	ežiník ana	ežiník saje
3.	aniž	sajiz	ežiz ana	ežiz saje

Indicativus praeteritum 2.				
	állító alakok	tagadó alakok		
<i>„engem”</i>				
Sg. 1.	—	—	—	—
2.	anil'iimik '(meg)kér-tél engem'	sajil'iimik '(el)vettél/(meg)-kaptál engem'	a anil'iimik	a sajil'iimik
3.	anil'iimim	sajil'iimim	a anil'iimim	a sajil'iimim
Pl. 1.	—	—	—	—
2.	anil'iimiž	sajil'iimiž	a anil'iimiž	a sajil'iimiž
3.	anil'iimiž	sajil'iimiž	a anil'iimiž	a sajil'iimiž
<i>„téged”</i>				
Sg. 1.	anil'iitín '(meg)kér-te-lek'	sajil'iitín '(el)vettelek, (meg)-kaptalak'	a anil'iitín	a sajil'iitín
2.	—	—	—	—
3.	anil'ińzít'	sajil'ińzít'	a anil'ińzít'	a sajil'ińzít'
Pl. 1.	anil'id'iž	sajil'id'iž	a anil'id'iž	a sajil'id'iž
2.	—	—	—	—
3.	anil'id'iž	sajil'id'iž	a anil'id'iž	a sajil'id'iž
<i>„öt/azt”</i>				
Sg. 1.	anil'iija '(meg)kér-tem'	sajil'iija '(el)vettem, (meg)-kaptam'	a anil'iija	a sajil'iija
2.	anil'ik	sajil'ik	a anil'ik	a sajil'ik
3.	anil'iže	sajil'iže	a anil'iže	a sajil'iže
Pl. 1.	anil'ińek	sajil'ińek	a anil'ińek	a sajil'ińek
2.	anil'ińk	sajil'ińk	a anil'ińk	a sajil'ińk
3.	anil'iž	sajil'iž	a anil'iž	a sajil'iž

<i>„minket”</i>				
Sg. 1.	-	-	-	-
2.	ani'l'imiž '(meg)-kértél minket'	sajil'imiž '(el)vettél/(meg)kaptál minket'	a ani'l'imiž	a sajil'imiž
3.	ani'l'imiž	sajil'imiž	a ani'l'imiž	a sajil'imiž
Pl. 1.	-	-	-	-
2.	ani'l'imiž	sajil'imiž	a ani'l'imiž	a sajil'imiž
3.	ani'l'imiž	sajil'imiž	a ani'l'imiž	a sajil'imiž
<i>„titeket”</i>				
Sg. 1.	ani'l'id'iž '(meg)kértelek titeket'	sajil'id'iž '(el)vettelek/(meg)kaptalak titeket'	a ani'l'id'iž	a sajil'id'iž
2.	-	-	-	-
3.	ani'l'id'iž	sajil'id'iž	a ani'l'id'iž	a sajil'id'iž
Pl. 1.	ani'l'id'iž	sajil'id'iž	a ani'l'id'iž	a sajil'id'iž
2.	-	-	-	-
3.	ani'l'id'iž	sajil'id'iž	a ani'l'id'iž	a sajil'id'iž
<i>„őket/azokat”</i>				
Sg. 1.	ani'lín '(meg)kértem őket/azokat'	sajil'iní '(el)vettem/(meg)kaptam őket/azokat'	a ani'lín	a sajil'iní
2.	ani'lít'	sajil'inít'	a ani'lít'	a sajil'inít'
3.	ani'línzé	sajil'inzé	a ani'línzé	a sajil'inzé
Pl. 1.	ani'línék	sajil'inék	a ani'línék	a sajil'inék
2.	ani'línk	sajil'iník	a ani'línk	a sajil'iník
3.	ani'líz	sajil'iníz	a ani'líz	a sajil'iníz

Imperativus				
	állító alakok		tagadó alakok	
<i>„engem”</i>				
Sg. 2.	anamak 'kérj (meg) engem'	sajemak 'vegyél (el) / kapj (meg) engem'	i'l'amak ana	i'l'amak saje
Pl. 2.	anamiž	sajemiž	i'l'amiž ana	i'l'amiž saje
<i>„téged”</i>				
Sg. 2.	-	-	-	-
Pl. 2.	-	-	-	-
<i>„őt/azt”</i>				
Sg. 2.	anik 'kérd (meg)'	sajik 'vedd (el), kapd (meg)'	i'l'ik/i'l'ak ana	i'l'ik/i'l'ak saje
Pl. 2.	aniík	sajiík	i'l'iík/i'l'ank ana	i'l'iík/i'l'ank saje
<i>„minket”</i>				
Sg. 2.	anamiž 'kérj (meg) minket'	sajemiž 'vegyél (el) / kapj (meg) minket'	i'l'amiž ana	i'l'amiž saje
Pl. 2.	anamiž	sajemiž	i'l'amiž ana	i'l'amiž saje

<i>„titeket”</i>				
Sg. 2.	–	–	–	–
Pl. 2.	–	–	–	–
<i>„őket/azokat”</i>				
Sg. 2.	anit' 'kér (meg) őket/azokat'	sajit' 'vedd (el) / kapd (meg) őket/azokat'	ił'it' / ił'at ana	ił'it' / ił'at saje
Pl. 2.	anińk	sajinńk	ił'ińk / ił'ank ana	ił'ińk / ił'ank saje

Optativus				
	állító alakok		tagadó alakok	
	<i>„engem”</i>			
Sg. 1.	–	–	–	–
2.	anazmak 'kérj (meg) engem'	sajezmak 'vegyél (el) / kapj (meg) engem'	ił'azmak ana	ił'azmak saje
3.	anazmam	sajezmam	ił'azmam ana	ił'azmam saje
Pl. 1.	–	–	–	–
2.	anazmiż	sajezmiż	ił'azmiż ana	ił'azmiż saje
3.	anazmiż	sajezmiż	ił'azmiż ana	ił'azmiż saje
<i>„téged”</i>				
Sg. 1.	anazdan 'kérjelek (meg)'	sajezdan 'vegyelek (el), kapjalak (meg)'	ił'azdan ana	ił'azdan saje
2.	–	–	–	–
3.	ananzat	sajenzat	ił'anzat ana	ił'anzat saje
Pl. 1.	anazdiż	sajezdiż	ił'azdiż ana	ił'azdiż saje
2.	–	–	–	–
3.	anazdiż	sajezdiż	ił'azdiż ana	ił'azdiż saje
<i>„őt/azt”</i>				
Sg. 1.	anassa 'kérjem (meg)'	sajessza 'vegyem (el), kapjam (meg)'	ił'assa ana	ił'assa saje
2.	anassak	sajessak	ił'assak ana	ił'assak saje
3.	anasso	sajesse	ił'asso ana	ił'asso saje
Pl. 1.	–	–	–	–
2.	–	–	–	–
3.	–	–	–	–
<i>„minket”</i>				
Sg. 1.	–	–	–	–
2.	–	–	–	–
3.	–	–	–	–
Pl. 1.	–	–	–	–
2.	–	–	–	–
3.	–	–	–	–

„titeket”				
Sg. 1.	–	–	–	–
2.	–	–	–	–
3.	–	–	–	–
Pl. 1.	–	–	–	–
2.	–	–	–	–
3.	–	–	–	–
„őket/azokat”				
Sg. 1.	–	–	–	–
2.	–	–	–	–
3.	–	–	–	–
Pl. 1.	–	–	–	–
2.	–	–	–	–
3.	–	–	–	–

A hiányzó alakok analitikusan képződnek a *kadik* 'hadd, hagyd' segédigével + a főige megfelelő, determinált indicativus, praesens alakjával (*kadik sajsiń* 'vegyem (el) / kapjam (meg) öket/azokat'). A meglévő alakokat a beszélt nyelvben többnyire szintén felváltják ezek az összetett formák (*kadik sajsamak* 'vegyél (el) / kapj (meg) engem').

Conjunctivus				
	állító alakok		tagadó alakok	
Sg. 1.	„engem”			
Sg. 1.	–	–	–	–
2.	anavľimik 'ha (meg)-kérsz/(meg)kértél engem'	sajevľimik 'ha (el)veszel/ (meg)kapsz / (el)vettél/ (meg)kaptál engem'	avoľimik ana	avoľimik saje
3.	anavľimim	sajevľimim	avoľimim ana	avoľimim saje
Pl. 1.	–	–	–	–
2.	anavľimiž	sajevľimiž	avoľimiž ana	avoľimiž saje
3.	anavľimiž	sajevľimiž	avoľimiž ana	avoľimiž saje
„téged”				
Sg. 1.	anavľitiń 'ha (meg)-kérlek/(meg)kértelek'	sajevľitiń 'ha (el)veszlek/ (meg)kaplak / (el)vettelek/ (meg)kaptalak'	avoľitiń ana	avoľitiń saje
2.	–	–	–	–
3.	anavľinžíť	sajevľinžíť	avoľinžíť ana	avoľinžíť saje
Pl. 1.	anavľid'iż	sajevľid'iż	avoľid'iż ana	avoľid'iż saje
2.	–	–	–	–
3.	anavľid'iż	sajevľid'iż	avoľid'iż ana	avoľid'iż saje

<i>„őt/azt”</i>				
Sg. 1.	anavl'ija 'ha (meg)-kérem/(meg)kértem'	sajevl'ija 'ha (el)veszem/ (meg)kapom / (el)vettetem/ (meg)kaptam'	avo'l'ija ana	avo'l'ija saje
2.	anavl'ik	sajevl'ik	avo'l'ik ana	avo'l'ik saje
3.	anavl'iže	sajevl'iže	avo'l'iže ana	avo'l'iže saje
Pl. 1.	anavl'inek	sajevl'inek	avo'l'inek ana	avo'l'inek saje
2.	anavl'ińk	sajevl'ińk	avo'l'ińk ana	avo'l'ińk saje
3.	anavl'iź	sajevl'iź	avo'l'iź ana	avo'l'iź saje
<i>„minket”</i>				
Sg. 1.	-	-	-	-
2.	anavl'imiž 'ha (meg)-kérsz/(meg)kértél minket'	sajevl'imiž 'ha (el)veszel/ (meg)kapsz / (el)vettél/ (meg)kaptál minket'	avo'l'imiž ana	avo'l'imiž saje
3.	anavl'imiž	sajevl'imiž	avo'l'imiž ana	avo'l'imiž saje
Pl. 1.	-	-	-	-
2.	anavl'imiž	sajevl'imiž	avo'l'imiž ana	avo'l'imiž saje
3.	anavl'imiž	sajevl'imiž	avo'l'imiž ana	avo'l'imiž saje
<i>„titeket”</i>				
Sg. 1.	anavl'id'iż 'ha (meg)-kérlek/(meg)kértelek titeket'	sajevl'id'iż 'ha (el)veszlek/ (meg)kaplak / (el)vettelek/ (meg)kaptalak titeket'	avo'l'id'iż ana	avo'l'id'iż saje
2.	-	-	-	-
3.	anavl'id'iż	sajevl'id'iż	avo'l'id'iż ana	avo'l'id'iż saje
Pl. 1.	anavl'id'iż	sajevl'id'iż	avo'l'id'iż ana	avo'l'id'iż saje
2.	-	-	-	-
3.	anavl'id'iż	sajevl'id'iż	avo'l'id'iż ana	avo'l'id'iż saje
<i>„őket/azokat”</i>				
Sg. 1.	anavl'iń 'ha (meg)-kérem/(meg)kértem őket/azokat'	sajevl'ija 'ha (el)veszem/ (meg)kapom / (el)vettetem/ (meg)kaptam őket/azokat'	avo'l'ija ana	avo'l'ija saje
2.	anavl'it'	sajevl'it'	avo'l'it' ana	avo'l'it' saje
3.	anavl'ińče	sajevl'ińče	avo'l'ińče ana	avo'l'ińče saje
Pl. 1.	anavl'ińek	sajevl'ińek	avo'l'ińek ana	avo'l'ińek saje
2.	anavl'ińk	sajevl'ińk	avo'l'ińk ana	avo'l'ińk saje
3.	anavl'iź	sajevl'iź	avo'l'iź ana	avo'l'iź saje

Conditionalis praesens

		állító alakok	tagadó alakok	
		„engem”		
Sg. 1.	–	–	–	–
2.	anińd'efasamiak '(meg)kérnél engem'	saćińd'efasamak '(el)ven-nél/(meg)kapnál engem'	a anińd'efasa-mak	a saćińd'efasamak
3.	anińd'efasamam	saćińd'efasamam	a anińd'efasa-mam	a saćińd'efasa-mam
Pl. 1.	–	–	–	–
2.	anińd'efasamiž	saćińd'efasamiž	a anińd'efasamiž	a saćińd'efasamiž
3.	anińd'efasamiž	saćińd'efasamiž	a anińd'efasamiž	a saćińd'efasamiž
„téged”				
Sg. 1.	anińd'efatan '(meg)-kérnélék'	saćińd'efat'an '(el)venné-lek, (meg)kapnálak'	a anińd'efatan	a saćińd'efatan
2.	–	–	–	–
3.	anińd'efatanzat	saćińd'efatanzat	a anińd'efatanzat	a saćińd'efatanzat
Pl. 1.	anińd'efatadiž	saćińd'efatadiž	a anińd'efatadiž	a saćińd'efatadiž
2.	–	–	–	–
3.	anińd'efatadiž	saćińd'efatadiž	a anińd'efatadiž	a saćińd'efatadiž
„őt/azt”				
Sg. 1.	anińd'efasa '(meg)-kérném'	saćińd'efasa '(el)venném, (meg)kapnám'	a anińd'efasa	a saćińd'efasa
2.	anińd'efasak	saćińd'efasak	a anińd'efasak	a saćińd'efasak
3.	anińd'efasi	saćińd'efasi	a anińd'efasi	a saćińd'efasi
Pl. 1.	anińd'efasińek	saćińd'efasińek	a anińd'efasińek	a saćińd'efasińek
2.	anińd'efasińk	saćińd'efasińk	a anińd'efasińk	a saćińd'efasińk
3.	anińd'efasiż	saćińd'efasiż	a anińd'efasiż	a saćińd'efasiż
„minket”				
Sg. 1.	–	–	–	–
2.	anińd'efasamiž '(meg)kérnél minket'	saćińd'efasamiž '(el)ven-nél/(meg)kapnál minket'	a anińd'efasamiž	a saćińd'efasamiž
3.	anińd'efasamiž	saćińd'efasamiž	a anińd'efasamiž	a saćińd'efasamiž
Pl. 1.	–	–	–	–
2.	anińd'efasamiž	saćińd'efasamiž	a anińd'efasamiž	a saćińd'efasamiž
3.	anińd'efasamiž	saćińd'efasamiž	a anińd'efasamiž	a saćińd'efasamiž
„titeket”				
Sg. 1.	anińd'efatadiž '(meg)-kérnélék titeket'	saćińd'efatadiž '(el)venné-lek/(meg)kapnálak titeket'	a anińd'efatadiž	a saćińd'efatadiž
2.	–	–	–	–
3.	anińd'efatadiž	saćińd'efatadiž	a anińd'efatadiž	a saćińd'efatadiž
Pl. 1.	anińd'efatadiž	saćińd'efatadiž	a anińd'efatadiž	a saćińd'efatadiž
2.	–	–	–	–
3.	anińd'efatadiž	saćińd'efatadiž	a anińd'efatadiž	a saćińd'efatadiž

<i>„őket/azokat”</i>				
Sg. 1.	aniínd'efásií '(meg)-kérném őket/azokat'	sa jiínd'efásií '(el)venném/ (meg)kapnám őket/azokat'	a aniínd'efásií	a sajiínd'efásií
2.	aniínd'efásií'	sa jiínd'efásií'	a aniínd'efásií'	a sajiínd'efásií'
3.	aniínd'efásiíze	sa jiínd'efásiíze	a aniínd'efásiíze	a sajiínd'efásiíze
Pl. 1.	aniínd'efásiínek	sa jiínd'efásiínek	a aniínd'efásiínek	a sajiínd'efásiínek
2.	aniínd'efásiínk	sa jiínd'efásiínk	a aniínd'efásiínk	a sajiínd'efásiínk
3.	aniínd'efásiíz	sa jiínd'efásiíz	a aniínd'efásiíz	a sajiínd'efásiíz

Conditionalis-conjunctivus

	állító alakok	tagadó alakok		
<i>„engem”</i>				
Sg. 1.	–	–	–	–
2.	aniínd'efav'límik 'ha (meg)kérné/ (meg)kértél volna engem'	sa jiínd'efav'límik 'ha (el)vennél/(meg)kapnál / (el)vettél/(meg)kaptál volna engem'	a aniínd'efav'límik	a sajiínd'efav'límik
3.	aniínd'efav'límim	sa jiínd'efav'límim	a aniínd'efav'límim	a sajiínd'efav'límim
Pl. 1.	–	–	–	–
2.	aniínd'efav'límiž	sa jiínd'efav'límiž	a aniínd'efav'límiž	a sajiínd'efav'límiž
3.	aniínd'efav'límiž	sa jiínd'efav'límiž	a aniínd'efav'límiž	a sajiínd'efav'límiž
<i>„téged”</i>				
Sg. 1.	aniínd'efav'lítíñ 'ha (meg)kérnélek/ (meg)kértelek vol- na'	sa jiínd'efav'lítíñ 'ha (el)vennélék/(meg)kap- nálak / (el)vettelek/ (meg)kaptalak volna'	a aniínd'efav'lítíñ	a sajiínd'efav'lítíñ
2.	–	–	–	–
3.	aniínd'efav'líñít'	sa jiínd'efav'líñít'	a aniínd'efav'líñít'	a sajiínd'efav'líñít'
Pl. 1.	aniínd'efav'lídíž	sa jiínd'efav'lídíž	a aniínd'efav'lídíž	a sajiínd'efav'lídíž
2.	–	–	–	–
3.	aniínd'efav'lídíž	sa jiínd'efav'lídíž	a aniínd'efav'lídíž	a sajiínd'efav'lídíž
<i>„őt/azt”</i>				
Sg. 1.	aniínd'efav'líja 'ha (meg)kérném/(meg)- kértem volna'	sa jiínd'efav'líja 'ha (el)- venném/(meg)kapnám / (el)vettem/(meg)kap- tam volna'	a aniínd'efav'líja	a sajiínd'efav'líja
2.	aniínd'efav'lík	sa jiínd'efav'lík	a aniínd'efav'lík	a sajiínd'efav'lík
3.	aniínd'efav'líze	sa jiínd'efav'líze	a aniínd'efav'líze	a sajiínd'efav'líze
Pl. 1.	aniínd'efav'línek	sa jiínd'efav'línek	a aniínd'efav'línek	a sajiínd'efav'línek
2.	aniínd'efav'línk	sa jiínd'efav'línk	a aniínd'efav'línk	a sajiínd'efav'línk
3.	aniínd'efav'líz	sa jiínd'efav'líz	a aniínd'efav'líz	a sajiínd'efav'líz

„minket”

Sg. 1.	-	-	-	-
2.	anińd'ěfavl'imiż 'ha (meg)kérnél/(meg)- kértél volna minket'	sajińd'ěfavl'imiż 'ha (el)vennél/(meg)kapnál (el)vettél/(meg)kaptál volna minket'	a anińd'ěfavl'imiż	a sajińd'ěfavl'imiż
3.	anińd'ěfavl'imiż	sajińd'ěfavl'imiż	a anińd'ěfavl'imiż	a sajińd'ěfavl'imiż
Pl. 1.	-	-	-	-
2.	anińd'ěfavl'imiż	sajińd'ěfavl'imiż	a anińd'ěfavl'imiż	a sajińd'ěfavl'imiż
3.	anińd'ěfavl'imiż	sajińd'ěfavl'imiż	a anińd'ěfavl'imiż	a sajińd'ěfavl'imiż

„titeket”

Sg. 1.	anińd'ěfavl'íd'iż 'ha (meg)kérněk/ (meg)kértelek volna titeket'	sajińd'ěfavl'íd'iż 'ha (el)vennělek/(meg)- kapnálek / (el)vettelek/ (meg)kaptalak volna titeket'	a anińd'ěfavl'íd'iż	a sajińd'ěfavl'íd'iż
2.	-	-	-	-
3.	anińd'ěfavl'íd'iż	sajińd'ěfavl'íd'iż	a anińd'ěfavl'íd'iż	a sajińd'ěfavl'íd'iż
Pl. 1.	anińd'ěfavl'íd'iż	sajińd'ěfavl'íd'iż	a anińd'ěfavl'íd'iż	a sajińd'ěfavl'íd'iż
2.	-	-	-	-
3.	anińd'ěfavl'íd'iż	sajińd'ěfavl'íd'iż	a anińd'ěfavl'íd'iż	a sajińd'ěfavl'íd'iż

„őket/azokat”

Sg. 1.	anińd'ěfavl'iń 'ha (meg)kérném/(meg)- kértem volna őket/a- zokat'	sajińd'ěfavl'iń 'ha (el)- venném/(meg)kapnám (el)vettém/(meg)kap- tam volna őket/azokat'	a anińd'ěfavl'iń	a sajińd'ěfavl'iń
2.	anińd'ěfavl'it'	sajińd'ěfavl'it'	a anińd'ěfavl'it'	a sajińd'ěfavl'it'
3.	anińd'ěfavl'ińže	sajińd'ěfavl'ińże	a anińd'ěfavl'ińże	a sajińd'ěfavl'ińże
Pl. 1.	anińd'ěfavl'ińek	sajińd'ěfavl'ińek	a anińd'ěfavl'ińek	a sajińd'ěfavl'ińek
2.	anińd'ěfavl'ińk	sajińd'ěfavl'ińk	a anińd'ěfavl'ińk	a sajińd'ěfavl'ińk
3.	anińd'ěfavl'ińz	sajińd'ěfavl'ińz	a anińd'ěfavl'ińz	a sajińd'ěfavl'ińz

Desiderativus

állító alakok

tagadó alakok

„engem”

Sg. 1.	-	-	-	-
2.	aniksel'imik 'bár (meg)kértél volna engem'	sajiksel'imik 'bár (el)- vettél/(meg)kaptál vol- na engem'	a aniksel'imik	a sajiksel'imik
3.	aniksel'imim	sajiksel'imim	a aniksel'imim	a sajiksel'imim
Pl. 1.	-	-	-	-
2.	aniksel'imiż	sajiksel'imiż	a aniksel'imiż	a sajiksel'imiż
3.	aniksel'imiż	sajiksel'imiż	a aniksel'imiż	a sajiksel'imiż

<i>„téged”</i>				
Sg. 1.	aniksel'it'iń 'bár (meg)kértelek volna'	sajiksel'it'iń 'bár (el)- vettelek/(meg)kaptalak volna'	a aniksel'it'iń	a sajiksel'it'iń
2.	—	—	—	—
3.	aniksel'ińzít'	sajiksel'ińzít'	a aniksel'ińzít'	a sajiksel'ińzít'
Pl. 1.	aniksel'id'iż	sajiksel'id'iż	a aniksel'id'iż	a sajiksel'id'iż
2.	—	—	—	—
3.	aniksel'id'iż	sajiksel'id'iż	a aniksel'id'iż	a sajiksel'id'iż
<i>„őt/azt”</i>				
Sg. 1.	aniksel'ija 'bár (meg)kértem volna'	sajiksel'ija 'bár (el)vet- tem/(meg)kaptam volna'	a aniksel'ija	a sajiksel'ija
2.	aniksel'ik	sajiksel'ik	a aniksel'ik	a sajiksel'ik
3.	aniksel'iże	sajiksel'iże	a aniksel'iże	a sajiksel'iże
Pl. 1.	aniksel'ińek	sajiksel'ińek	a aniksel'ińek	a sajiksel'ińek
2.	aniksel'ińk	sajiksel'ińk	a aniksel'ińk	a sajiksel'ińk
3.	aniksel'ińz	sajiksel'ińz	a aniksel'ińz	a sajiksel'ińz
<i>„minket”</i>				
Sg. 1.	—	—	—	—
2.	aniksel'imiń 'bár (meg)kértél volna minket'	sajiksel'imiń 'bár (meg)- kaptál volna minket'	a aniksel'imiń	a sajiksel'imiń
3.	aniksel'imiń	sajiksel'imiń	a aniksel'imiń	a sajiksel'imiń
Pl. 1.	—	—	—	—
2.	aniksel'imiń	sajiksel'imiń	a aniksel'imiń	a sajiksel'imiń
3.	aniksel'imiń	sajiksel'imiń	a aniksel'imiń	a sajiksel'imiń
<i>„titeket”</i>				
Sg. 1.	aniksel'id'iż 'bár megkértelek volna titeket'	sajiksel'id'iż 'bár (el)- vettelek/(meg)kaptalak volna titeket'	a aniksel'id'iż	a sajiksel'id'iż
2.	—	—	—	—
3.	aniksel'id'iż	sajiksel'id'iż	a aniksel'id'iż	a sajiksel'id'iż
Pl. 1.	aniksel'id'iż	sajiksel'id'iż	a aniksel'id'iż	a sajiksel'id'iż
2.	—	—	—	—
3.	aniksel'id'iż	sajiksel'id'iż	a aniksel'id'iż	a sajiksel'id'iż
<i>„őket/azokat”</i>				
Sg. 1.	aniksel'iń 'bár (meg)kértem volna őket/azokat'	sajiksel'iń 'bár (el)vet- tem/(meg)kaptam vol- na őket/azokat'	a aniksel'iń	a sajiksel'iń
2.	aniksel'it'	sajiksel'it'	a aniksel'it'	a sajiksel'it'
3.	aniksel'ińze	sajiksel'ińze	a aniksel'ińze	a sajiksel'ińze
Pl. 1.	aniksel'ińek	sajiksel'ińek	a aniksel'ińek	a sajiksel'ińek
2.	aniksel'ińk	sajiksel'ińk	a aniksel'ińk	a sajiksel'ińk
3.	aniksel'ińz	sajiksel'ińz	a aniksel'ińz	a sajiksel'ińz

Főnévrágózás

Indeterminált esetrágózás

Sg. Nom./Acc.	moda 'föld'	ve'l'e 'falu'	surks 'gyűrű'
Gen.	modań	ve'l'en'	surksoń
Dat./Allat.	modańeń	ve'l'eneń	surksneń
Ablat.	modado	ve'l'ed'e	surksto
Iness.	modaso	ve'l'ese	surksso
Elat.	modasto	ve'l'este	surkssto
Illat.	modas	ve'l'es	surkss
Prolat.	modava	ve'l'eva	surkska
Lat.	modav	ve'l'ev	surksov
Translat.	modaks	ve'l'eks	surksoks
Compar.	modaška	ve'l'aska	surksoška
Abess.	modavtomo	ve'l'evt'eme	surkstomo
Comit.	modańek	ve'l'enek	surksońek
Vocat.	avaj (ava 'anya')		
Temp.	čit' (či 'nap')	čel'ňa (če'l'e 'téł')	kizna (kize 'nyár')
Pl. Nom./Acc.	modat	ve'l'et'	surkst
Gen.	modań	ve'l'en'	surksoń
Dat./Allat.	modańeń	ve'l'eneń	surksneń
Ablat.	modado	ve'l'ed'e	surksto
Iness.	modaso	ve'l'ese	surksso
Elat.	modasto	ve'l'este	surkssto
Illat.	modas	ve'l'es	surkss
Prolat.	modava	ve'l'eva	surkska
Lat.	modav	ve'l'ev	surksov
Translat.	modaks	ve'l'eks	surksoks
Compar.	modaška	ve'l'aska	surksoška
Abess.	modavtomo	ve'l'evt'eme	surkstomo
Comit.	modańek	ve'l'enek	surksońek
Vocat.	—	—	—
Temp.	—	—	—

Determinált esetragozás

Sg. Nom.	modaš 'a föld'	veľeš 'a falu'	surksoš 'a gyűrű'
Acc./Gen.	modańť	veľeńť	surksońť
Dat./Allat.	modańťeń	veľeńťeń	surksońťeń
Ablat.	modadońť	veľeděńť	surkstońť
Iness.	modasońť	veľeseńť	surkssońť
Elat.	modastońť	veľesteńť	surksstońť
Illat.	modańťeń	veľeńťeń	surksońťeń
Prolat.	modavańť	veľevańť	surkskańť
Lat.	—	—	—
Translat.	modaksońť	veľekseńť	surksoksońť
Compar.	modaškańť	veľeškańť	surksoškańť
Abess.	modavtromońť	veľevťeměńť	surkstomońť
Comit.	—	—	—
Vocat.	—	—	—
Temp.	—	—	—
Pl. Nom.	modat'ňe	veľet'ňe	surkstne
Acc./Gen.	modat'ňeń	veľet'ňeń	surkstneń
Dat./Allat.	modat'ňeńeń	veľet'ňeńeń	surkstneńeń
Ablat.	modat'ňed'e	veľet'ňed'e	surkstned'e
Iness.	modat'ňese	veľet'ňese	surkstnese
Elat.	modat'ňeste	veľet'ňeste	surkstneste
Illat.	modat'ňes	veľet'ňes	surkstnes
Prolat.	modat'ňeva	veľet'ňeva	surkstneva
Lat.	—	—	—
Translat.	modat'ňeks	veľet'ňeks	surkstneks
Compar.	modat'ňeška	veľet'ňeška	surkstneška
Abess.	modat'ňevťeme	veľet'ňevťeme	surkstnevťeme
Comit.	—	—	—
Vocat.	—	—	—
Temp.	—	—	—

Birtokos személyragozás

moda 'föld', veľe 'falu'	„enyém”	„tied”	„övé”
Sg. Nom./Acc. ³	modam, veľem	modat, veľet'	modazo, veľeze
Gen./Acc.	modan, veľen'	modat, veľet'	modanzo, veľenze
Dat./Allat. ⁴	(moň modáneň/veľeňeň)	(toň modáneň/veľeňeň)	(sonze modáneň/veľeňeň)
Ablat.	modadon, veľed'eň	modadot, veľed'ef	modadonzo, veľed'enze
Iness.	modason, veľeseň	modasot, veľeset'	modazonzo, veľesenze
Elat.	modaston, veľesteň	modastot, veľestet'	modastonzo, veľestenze
Illat.	modazon, veľezeň	modazot, veľezet'	modazonzo, veľezenze
Prolat.	modavan, veľevan	modavat, veľevat	modavanzo, veľevanzo
Lat.	—	—	—
Translat.	modakson, veľekseň	modaksot, veľekset'	modaksonzo, veľeksenze
Compar.	modaškan, veľeškan	modaškat, veľeškat	modaškanzo, veľeškanzo
Abess.	modavtomon, veľevťemeň	modavtomot, veľevťemet'	modavtomonzo, veľevťemenze

moda 'föld', veľe 'falu'	„mienk”	„tietek”	„övék”
Sg. Nom./Acc./ Gen.	modanok, veľeňek	modank, veľeňík	modast, veľest
Dat./Allat.	(miňek modáneň/veľeňeň)	(tiňk modáneň/veľeňeň)	(sinst modáneň/veľeňeň)
Ablat.	modadonok, veľed'eňek	modadonk, veľed'eňík	modadost, veľed'est
Iness.	modasonok, veľeseňek	modasonk, veľeseňík	modasost, veľesest
Elat.	modastonok, veľesteňek	modastonk, veľesteňík	modastost, veľestest
Illat.	modazonok, veľezeňek	modazonk, veľezeňík	modazost, veľezest
Prolat.	modavanok, veľevanok	modavank, veľevank	modavast, veľevast
Lat.	—	—	—
Translat.	modaksonok, veľekseňek	modaksonk, veľekseňík	modaksost, veľeksest
Compar.	modaškanok, veľeškanok	modaškank, veľeškank	modaškast, veľeškast
Abess.	modavtomonok, veľevťemeňek	modavtomonk, veľevťemeňík	modavtomost, veľevťemest

³ Az accusativusban álló birtokos személyragos alakok használatában ingadozás figyelhető meg: vagy a nominativusi, vagy a genitivusi formákkal esnek egybe.

⁴ A dativus-allativusra nincsenek külön alakok, a birtokost az esetrágos szó előtt álló birtokos névmás mutatja.

moda 'föld', veľe 'falu'	„enyémek”	„tieid”	„övéi”
Pl. Nom./Acc./Gen.	modan, veľen	modat, veľet	modanzo, veľenze
Dat./Allat.	(moň modáneň/veľe- néň)	(toń modáneň/veľeňeň)	(sonze modáneň/veľeňeň)
Ablat.	modadon, veľed'én	modadot, veľed'et	modadonzo, veľed'enze
Iness.	modason, veľeseň	modasot, veľeset	modasonzo, veľesenze
Elat.	modaston, veľesten	modastot, veľestet	modastonzó, veľestenze
Illat.	modazon, veľezeň	modazot, veľezet	modazonzo, veľezenze
Prolat.	modavan, veľevan	modavat, veľevat	modavanzo, veľevanzo
Lat.	—	—	—
Translat.	modakson, veľekseň	modaksot, veľekset	modaksonzo, veľeksenze
Compar.	modaškan, veľeškan	modaškat, veľeškat	modaškanzo, veľeškanzo
Abess.	modavtomon, veľevf'e- meň	modavtomot, veľevf'e- met	modavtomonzo, veľevf'e- menze

moda 'föld', veľe 'falu'	„mieink”	„tieitek”	„övéik”
Pl. Nom./Acc./Gen.	modanok, veľének	modank, veľénk	modast, veľest
Dat./Allat.	(miék modáneň/veľe- néň)	(tiék modáneň/veľe- néň)	(sinst modáneň/veľeňeň)
Ablat.	modadonok, veľed'énék	modadonk, veľed'éník	modadost, veľed'est
Iness.	modasonok, veľeseňek	modasonk, veľeseňk	modasost, veľesest
Elat.	modastonok, veľesteňek	modastonk, veľesteňk	modastost, veľestest
Illat.	modazonok, veľezeňek	modazonk, veľezeňk	modazost, veľezest
Prolat.	modavanok, veľevanok	modavank, veľevank	modavast, veľevast
Lat.	—	—	—
Translat.	modaksonok, veľekseňek	modaksonk, veľekseňk	modaksost, veľekcest
Compar.	modaškanok, veľeškanok	modaškank, veľeškank	modaškast, veľeškast
Abess.	modavtomonok, veľevf'e- meňek	modavtomonk, veľevf'e- temeňk	modavtomost, veľevf'e- mest

A névmások ragozása

Személyes névmások

	„én”	„te”	„ő”	„mi”	„ti”	„ők”
Nom.	mon	ton	son	miń	tiń	siń
Acc./Gen. ⁵	moń	toń	sonze	mińek	tińk	siinst
Dat./Allat.	mońeń/t'eń	tońet'/t'et'	sońenze/t'enze	mińeńek/t'eńek	tińeńk/t'eńk	sińenst/t'enst
Ablat.	mońd'eń	tońd'et'	sońd'enze	mińd'eńek	tińd'eńk	sińd'est
Iness.	mońseń	tońseť	sońsenze	mińseńek	tińseńk	sińsest
Elat.	moństeń	toństet'	soństenze	miństeńek	tiństeńk	siństest
Illat.	mońzeń	tońzeť	sońzenze	mińzeńek	tińzeńk	sińzest
Prolat.	mońgan	tońgat	sońganzo	mińganok	tińgank	sińgast
Lat.	—	—	—	—	—	—
Translat.	mońkseń	tońkset'	sońksenze	mińkseńek	tińkseńk	sińksest
Compar.	mońškan	tońškat	sońškanzo	mińškanok	tińškank	sińškast
Abess.	mońt'emeń	tońt'emet'	sońt'emenze	mińt'emeńek	tińt'emeńk	sińt'emest

Visszaható névmások

	„magam”	„magad”	„maga”
Nom.	monś, eś	tonś, eś	sonś, eś
Acc./Gen.	monšeń, ešeń	tonšeť, ešeť	sonšeńze, ešeńze
Dat./Allat.	monśteń, eśteń	tonśteť, eśteť	sonśteńze, eśteńze
Ablat.	monśted'eń, eśted'eń	tonśted'et', eśted'et'	sonśted'enze, eśted'enze
Iness. ⁶	(monšeń ejse)	(tonšeť ejse)	(sonšeńze ejse)
Elat.	(monšeń ejste)	(tonšeť ejste)	(sonšeńze ejste)
Illat.	(monšeń ejš)	(tonšeť ejš)	(sonšeńze ejš)
Prolat.	(monšeń ezga), eškan	(tonšeť ezga), eškat	(sonšeńze ezga), eškanzo
Lat.	—	—	—
Translat.	(monšeń ezks)	(tonšeť ezks)	(sonšeńze ezks)
Compar.	monšeńška (monšeńejška), ešeškan	tonšeťška (tonšeťejška), ešeškat	sonšeńšeška (sonšeńze ejška), ešeškanzo
Abess.	monśt'emeń, eśt'emeń	tonśt'emet', eśt'emet'	sonśt'emenze, eśt'emenze

⁵ A személyes névmások birtokos esete egyben birtokos névmás is. A birtokos névmást tovább már nem ragozzuk (a birtokos jelző nem veszi fel a jelzett szó esetraját): *sonze modazo* 'az ő földje', *sonze modasonzo* 'az ő földjén'.

⁶ A visszaható névmásoknak öt esetben (inessivus, elativus, illativus, prolativus és translativus) nincs rágos, csak névutós alakjuk. Az *ez-* névutó veszi fel a határozóragokat, előtte a névmás pedig genitivusban áll.

	„magunk”	„magatok”	„maguk”
Nom.	mińś, eś	tińś, eś	sińś, eś
Acc./Gen.	mińšeńek, ešeńek	tińšeńk, ešeńk	sińšeńest, ešeńest
Dat./Allat.	mińśteńek, eśteńek	tińśteńk, eśteńk	sińśteńest, eśteńest
Ablat.	mińśtedeńek, eśtedeńek	tiństedeńk, eśtedeńk	siństedeńest, eśtedeńest
Iness.	(mińšeńek ejse)	(tińšeńk ejse)	(sińšeńest ejse)
Elat.	(mińšeńek ejste)	(tińšeńk ejste)	(sińšeńest ejste)
Illat.	(mińšeńek ejſ)	(tińšeńk ejſ)	(sińšeńest ejſ)
Prolat.	(mińšeńek ezga), eškanok	(tińšeńk ezga), eškank	(sińšeńest ezga), eškast
Lat.	—	—	—
Translat.	(mińšeńek ezks)	(tińšeńk ezks)	(sińšeńest ezks)
Compar.	mińšeńekška (mińšeńekejška), ešeškanok	tińšeńkška (tińšeńekejška), ešeškank	sińšeńestška (sińšeńekejška), ešeškast
Abess.	mińśtemeńek, eśtemeńek	tiństemeńk, eśtemeńk	siństemeńest, eśtemeńest

Kölcsönös névmások

	„mi egymás...”	„ti egymás...”	„ők egymás...”
Nom.	(miń vejke-vejke)	(tiń vejke-vejke)	(siń vejke-vejke)
Acc./Gen.	vejkeńek-vejkeńek (miń vejke-vejkeń)	vejkenk-vejkeńk (tiń vejke-vejkeń)	vejkest-vejkest (siń vejke-vejkeń)
Dat./Allat. ⁷	(miń vejke-vejkeńeń)	(tiń vejke-vejkeńeń)	(siń vejke-vejkeńeń)
Ablat.	(miń vejke-vejked'e)	(tiń vejke-vejked'e)	(siń vejke-vejked'e)
Iness.	(miń vejke-vejkese / vejke-vejkeń ejse)	(tiń vejke-vejkese / vejke-vejkeń ejse)	(siń vejke-vejkese / vejke-vejkeń ejse)
Elat.	(miń vejke-vejkeste / vejke-vejkeń ejste)	(tiń vejke-vejkeste / vejke-vejkeń ejste)	(siń vejke-vejkeste / vejke-vejkeń ejste)
Illat.	(miń vejke-vejkes / vejke-vejkeń ejſ)	(tiń vejke-vejkes / vejke-vejkeń ejſ)	(siń vejke-vejkes / vejke-vejkeń ejſ)
Prolat.	(miń vejke-vejkeva / vejke-vejkeń ezga)	(tiń vejke-vejkeva / vejke-vejkeń ezga)	(siń vejke-vejkeva / vejke-vejkeń ezga)
Lat.	—	—	—
Translat.	(miń vejke-vejkeks / vejke-vejkeń ezks)	(tiń vejke-vejkeks / vejke-vejkeń ezks)	(siń vejke-vejkeks / vejke-vejkeń ezks)
Compar.	(miń vejke-vejkeška / vejke-vejkeń ejška)	(tiń vejke-vejkeška / vejke-vejkeń ejška)	(siń vejke-vejkeška / vejke-vejkeń ejška)
Abess.	(miń vejke-vejknev'eme)	(tiń vejke-vejknev'eme)	(siń vejke-vejknev'eme)

⁷ A kölcsönös névmásnak a legtöbb esetben nincsenek külön alakjai, ezekben a személyt a ragos kölcsönös névmás előtt álló személyes névmás mutatja.

Mutató névmások

Főnévi mutató névmások

	„ez”	„az”	„ezek”	„azok”
Nom.	ťe	še, tona	ńet, ńe, ńetńe	šet, šetńe; nonat, nona, nonatńe
Acc.	ťen	šeń, tonan	ńet, ńe, ńetńe	šet, šetńe; nonat, nona, nonatńe
Gen.	ťen	šeń, tonan	ńetńeń, ńeń	šeńeń; nonatńeń, nonan
Dat./Allat.	ťeńeń	šeńeń, tonaneń	ńetńeńeń, ńeńeń	šeńeńeń; nonatńeńeń, nonańeń
Ablat.	ťed'e	śed'e, tonado	ńetńed'e, ńeńd'e	šeńed'e; nonatńed'e, nonado
Iness.	(ťen ejse), ⁸ ťeńse	(šeń ejse, tonan ejse), ⁹ šeńse, tonaso	ńetńese, ńeńse	šeńese; nonatńese, nonaso
Elat.	(ťen ejste), ¹⁰ ťeńste	(šeń ejste, tonan ejste), ¹¹ šeńste, tonasto	ńetńeste, ńeńste	šeńeste; nonatńeste, nonasto
Illat.	(ťen ejs), ¹² ťeńs	(šeń ejs, tonan ejs), ¹³ šeńs, tonas	ńetńes, ńeńs	šeńes; nonatńes, nonas
Prolat.	(ťen ezga), ¹⁴ ťeńga	(šeń ezga, tonan ezga), ¹⁵ šeńga, tonava	ńetńeva, ńeńga	šeńeva, nonatńeva

⁸ Az egyes számú közelre mutató főnévi névmás inessivusragos alakja hol? kérdésre válaszoló határozószóval: *tese* 'itt'. Ezért az 'ebben' jelentésű mutató névmást általában névutós szerkezzel fejezik ki: az *ez-* névutó ragos alakja a mutató névmás genitivusához járul.

⁹ Az egyes számú távolra mutató főnévi névmás inessivusragos alakja hol? kérdésre válaszoló határozószóval: *toso*, *šeše* 'ott'. Ezért az 'abban' jelentésű mutató névmást általában névutós szerkezzel fejezik ki (l. előbb).

¹⁰ Az egyes számú közelre mutató főnévi névmás elativusragos alakja honnan? kérdésre válaszoló határozószóval: *teste* 'innen'. Ezért az 'ebből' jelentésű mutató névmást általában névutós szerkezzel fejezik ki.

¹¹ Az egyes számú távolra mutató főnévi névmás elativusragos alakja honnan? kérdésre válaszoló határozószóval: *tosto*, *šeße* 'onnan'. Ezért az 'abból' jelentésű mutató névmást általában névutós szerkezzel fejezik ki.

¹² Az egyes számú közelre mutató főnévi névmás illativusa hová? kérdésre válaszoló határozószóval: *tezeń* (*tieze*) 'ide'. Ezért az 'ebbe' jelentésű mutató névmást általában névutós szerkezzel fejezik ki.

¹³ Az egyes számú távolra mutató főnévi névmás illativusa hová? kérdésre válaszoló határozószóval: *tozon* (*tozo*), *šezeń* (*šeze*) 'oda'. Ezért az 'abba' jelentésű mutató névmást általában névutós szerkezzel fejezik ki.

¹⁴ A közelre mutató főnévi névmás prolativusragos alakja hol (mozgásban)? kérdésre válaszoló határozószóval: *tija* 'itt (mozgásban)'. Ezért az 'ebben (mozgásban)' jelentésű mutató névmást általában névutós szerkezzel fejezik ki.

Lat. ¹⁶	–	–	–	–
Translat.	ťeks	(šeń ezks), ¹⁷ tonaks	ňeťneks, ňeňks	šet'ňeks; nonaťňeks, nonaks
Compar.	ťeňška	šeňška, tonaška	ňeťneška, ňeňška	šet'neška; nonaťneška, nonaška
Abess.	ťeňťeme	šeňťeme, tonavtomo	ňeťnevťeme, ňeňťeme	šet'nevťeme; nonaťnevťeme, nonavtomo

Melléknévi és számnévi mutató névmások

	„ilyen, olyan”	„ennyi, annyi”	„ilyenek, olyanok”	„ennyik, annyik”
Nom.	išt'amo ¹⁸	žnaro ¹⁹	išt'at	žnarot
Acc.	išt'amoń	žnaroń	išt'at	žnarot
Gen.	išt'amoń	žnaroń	išt'amoń	žnaroń
Dat./Allat.	išt'amońeň	žnarońeň	išt'amońeň	žnarońeň
Ablat.	išt'amodo	žnarodo	išt'amodo	žnarodo
Iness.	išt'amoso	žnaroso	išt'amoso	žnaroso
Elat.	išt'amosto	žnarosto	išt'amosto	žnarosto
Illat.	išt'amos	žnaros	išt'amos	žnaros
Prolat.	išt'amova	žnarova	išt'amova	žnarova
Lat.	išt'amov	žnarov	išt'amov	žnarov
Translat.	išt'amoks	žnaroks	išt'amoks	žnaroks
Compar.	išt'amoška	žnaroška	išt'amoška	žnaroška
Abess.	išt'amovtomo	žnarovtomo	išt'amovtomo	žnarovtomo
Comit.	išt'amońek	žnarońek	išt'amońek	žnarońek

¹⁵ A távolra mutató fónévi névmás prolativusragos alakja hol (mozgásban)? kérdésre válaszoló határozószóval vált: *tuva, síja* 'ott (mozgásban)'. Ezért az 'abban (mozgásban)' jelentésű mutató névmást általában névutós szerkezzel fejezik ki.

¹⁶ A közelre és a távolra mutató egyes számú fónévi névmás lativusragos alakja hová? kérdésre válaszoló határozószóval vált: *tej* 'ide', *tov* 'oda'.

¹⁷ Az egyes számú távolra mutató fónévi névmás translativusragos alakja (*šeňks*) 'azért, ezért; mert' jelentésű kötőszóval vált, ezért a *še* mutató névmás translativusát csak névutós szerkezzel lehet kifejezni.

¹⁸ A melléknévi mutató névmást jelzőként a jelzett szóval számban egyeztetjük, de az eset szempontjából nem, azaz ez a névmás nem veszi fel az öt követő fónév esetragját, de többes szám esetén nominativusban és accusativusban többes jelet kap. Önállóan ragozhatóvá válik.

¹⁹ A számnévi mutató névmást jelzőként a jelzett szóval nem egyeztetjük, azaz ez a névmás nem veszi fel az öt követő fónév esetragját. Önállóan viszont ragozható.

Kérdő és vonatkozó névmások

	„ki?, aki”	„mi?, ami”	„melyik?, amely(ik)”	„milyen?, amilyen”	„mennyi?, amennyi”
Sg. Nom.	kije, ki	meže	kona	kodamo	žaro
Acc./Gen.	kiń	mežeń	konań ²⁰	kodamoń	žaroń
Dat./Allat.	kińeń	meźneń (mežeńeń)	konańeń	kodamońeń	žarońeń
Ablat.	kiďe	meźd'e	konado	kodamodo	žarodo
Iness.	kise	mejse (mežesc)	konaso	kodamoso	žaroso
Elat.	kiste	mejste (mežeste)	konasto	kodamosto	žarosto
Illat.	kis	mejs (mežes)	konas	kodamos	žaros
Prolat.	kiva	mežga (meževa)	konava	kodamova	žarova
Lat.	kiv	mežev	konav	kodamov	žarov
Translat.	kiks	mežeks ²¹	konaks	kodamoks	žaroks
Compar.	kiška	mežeška	konaška	kodamoška	žaroška
Abess.	kivťeme	meževťeme	konavtomo	kodamovtomo	žarovtomo
Comit.	kińek	mežńek (mežeńek)	konańek	kodamońek	žarońek
Pl. Nom./Acc.	kit'	mežt'	konat	kodamot ²²	žarot
Gen.	kiń	mežeń	konań	kodamoń	žaroń
Dat./Allat.	kińeń	meźneń (mežeńeń)	konańeń	kodamońeń	žarońeń
Ablat.	kiďe	meźd'e	konado	kodamodo	žarodo
Iness.	kise	mejse (mežesc)	konaso	kodamoso	žaroso
Elat.	kiste	mejste (mežeste)	konasto	kodamosto	žarosto
Illat.	kis	mejs (mežes)	konas	kodamos	žaros
Prolat.	kiva	mežga (meževa)	konava	kodamova	žarova
Lat.	kiv	mežev	konav	kodamov	žarov
Translat.	kiks	mežeks	konaks	kodamoks	žaroks
Compar.	kiška	mežeška	konaška	kodamoška	žaroška
Abess.	kivťeme	meževťeme	konavtomo	kodamovtomo	žarovtomo
Comit.	kińek	mežńek (mežeńek)	konańek	kodamońek	žarońek

²⁰ A melléknévi és a számnévi kérdő és vonatkozó névmásokat (*kona*, *kodamo*, *žaro*) csak önálló használat esetén ragozzuk. Jelzőként a jelzett szóval nem egyeztetjük, azaz nem veszik fel az öket követő főnév esetragját.

²¹ A meks alak 'miért?', amiért' jelentésű kérdő és vonatkozó névmási határozószó vált.

²² A *kodamo* melléknévi kérdő és vonatkozó névmás jelzőként számban egyeztetendő a jelzett szóval, ilyenkor a többes szám nominativusi és accusativusi alakja: *kodat* (*kodat tejtěři* 'milyen lányok(at)?, amilyen lányok(at)'). Önálló használat esetén: *kodamot* 'milyenek(et), amilyenek(et)'.

Általános névmások

Indeterminált ragozás

	„mind”	„mind-egyik”	„ mindenki”	„ minden, mindenféle”	„más”
Sg. Nom.	veše	érlva	érlva kije/ki	érlva meže	l'ijsa
Acc./Gen.	vešeň	érlvan ²³	érlva kiň	érlva mežeň	l'ijsań
Dat./Allat.	vešeňeň	érlvaňeň	érlva kiňeň	érlva mežneň/mežeňeň	l'ijsańeň
Ablat.	vešed'e	érvado	érlva kiďe	érlva mež'de	l'ijado
Iness.	vešese	érvaso	érlva kise	érlva mejse	l'ijaso
Elat.	vešeste	érvasto	érlva kiste	érlva mejste	l'ijasto
Illat.	vešes	érvas	érlva kis	érlva mejs	l'ijas
Prolat.	veševa	érvava	érlva kiva	érlva mežga	l'ijava
Lat.	vešev	érvav	érlva kiv	érlva mežev	l'ijav
Translat.	vešeks	érvaks	érlva kiks	érlva mežeks	l'ijaks
Compar.	vešeška	érlvaška	érlva kiška	érlva mežeška	l'ijaška
Abess.	vešeňt'eme	érlvavtomó	érlva kivt'eme	érlva meževt'eme	l'ijavtomó
Comit.	vešeňek	érlvánek	érlva kiňek	érlva mežnék/mežeňek	l'ijańek
Pl. Nom./Acc.	—	érvat	—	érlva mež'	l'ijat
Acc./Gen.	—	érlvan	—	érlva mežeň	l'ijań
Dat./Allat.	—	érlvaňeň	—	érlva mežneň/mežeňeň	l'ijańeň
Ablat.	—	érvado	—	érlva mež'de	l'ijado
Iness.	—	érvaso	—	érlva mejse	l'ijaso
Elat.	—	érvasto	—	érlva mejste	l'ijasto
Illat.	—	érvas	—	érlva mejs	l'ijas
Prolat.	—	érvava	—	érlva mežga	l'ijava
Lat.	—	érvav	—	érlva mežev	l'ijav
Translat.	—	érvaks	—	érlva mežeks	l'ijaks
Compar.	—	érlvaška	—	érlva mežeška	l'ijaška
Abess.	—	érlvavtomó	—	érlva meževt'eme	l'ijavtomó
Comit.	—	érlvánek	—	érlva mežnék/mežeňek	l'ijańek

²³ Az érlva ' minden, mindegyik' és a l'ijsa ' más, másik' általános névmás csak önálló használat esetén ragozandó. Jelzőként a jelzett szóval nem egyeztetjük.

Determinált ragozás

	„mind”	„mindegyik”	„ minden- ki”	„ minden, minden-féle”	„más”
Sg. Nom.	—	érváš	—	érvá mežeš	lijaš
Acc./Gen.	—	érváńt'	—	érvá mežeńt'	lijajńt'
Dat./Allat.	—	érváńt'ěń	—	érvá mežeńt'ěń	lijajńt'ěń
Ablat.	—	érvadońt'	—	érvá mezd'ěńt'	lijadońt'
Iness.	—	érvasońt'	—	érvá mejseńt'	lijasońt'
Elat.	—	érvastońt'	—	érvá mejsteńt'	lijastońt'
Illat.	—	érváńt'ěń	—	érvá mežeńt'ěń	lijajńt'ěń
Prolat.	—	érvavańt'	—	érvá mezevańt'	lijavańt'
Lat.	—	—	—	—	—
Translat.	—	érvaksońt'	—	érvá mezekseńt'	lijaksońt'
Compar.	—	érvaskańt'	—	érvá mešeškańt'	lijaskańt'
Abess.	—	érvavtomońt'	—	érvá mezevt'emeńt'	lijavtomońt'
Pl. Nom.	—	érvat'ne	—	érvá mežt'ne	lijat'ne
Acc./Gen.	—	érvat'neń	—	érvá mežt'neń	lijat'neń
Dat./Allat.	—	érvat'neńeń	—	érvá mežt'neheń	lijat'neńeń
Ablat.	—	érvat'ned'e	—	érvá mežt'ned'e	lijat'ned'e
Iness.	—	érvat'nes	—	érvá mežt'nes	lijat'nes
Elat.	—	érvat'neste	—	érvá mežt'neste	lijat'neste
Illat.	—	érvavańnes	—	érvá mežt'nes	lijat'nes
Prolat.	—	érvat'nevá	—	érvá mežt'nevá	lijat'nevá
Lat.	—	—	—	—	—
Translat.	—	érvat'neks	—	érvá mežt'neks	lijat'neks
Compar.	—	érvat'neška	—	érvá mežt'neška	lijat'neška
Abess.	—	érvat'nevťeme	—	érvá mežt'nevťeme	lijat'nevťeme

Határozatlan és tagadó névmások

	„valaki, senki”	„valami, sem-mi”	„valamelyik, semelyik”	„valamilyen, semmilyen”	„valamennyi, semmennyi”
Sg.					
Nom.	kijejak, kijak	mezejak	konajak	kodamojak	žarojak
Acc./Gen.	kińgak	mežeńgak	konańgak ²⁴	kodamońgak	žarońgak
Dat./Allat.	kińeńgak	mežeńeńgak (mežeńeńgak)	konańeńgak	kodamońeńgak	žarońeńgak
Ablat.	kid'ejak	mezd'ejak	konadojak	kodamodojak	žarodojak

²⁴ A melléknevi és a számnévi határozatlan és tagadó névmásokat (*konajak, kodamojak, žarojak*) csak önálló használat esetén ragozzuk. Jelzőként a jelzett szóval nem egyeztetjük, azaz nem veszik fel az öket követő főnév esetrangját.

Iness.	kisejak	mejsejak (mežesejak)	konasojak	kodamosojak	žarosojak
Elat.	kistejak	mejstejak (mežestejak)	konastojak	kodamostojak	žarostojak
Illat.	kiskak	mejskak (mežeskak)	konaskak	kodamoskak	žaroskak
Prolat.	kivajak	mežgajak (meževajak)	konavajak	kodamovajak	žarovajak
Lat.	kivgak	meževgak	konavgak	kodamovgak	žarovgak
Translat.	kikskak	mežekskak	konakskak	kodamokskak	žarokskak
Compar.	kiškajak	mežeškajak	konaškajak	kodamoškajak	žaroškajak
Abess.	kivřemejak	meževřemejak	konavtomojak	kodamovtomojak	žarovtomojak
Comit.	kiňekkak	mežnekkak (meženekkak)	konaňekkak	kodamoňekkak	žaroňekkak
Pl.					
Nom./Acc.	kiťkak	mežťkak	konatkak	kodamotkak ²⁵	žarotkak
Acc./Gen.	kińgak	meženǵak	konańgak	kodamońgak	žarońgak
Dat./Allat.	kiňeńgak	mežneńgak (meženeńgak)	konaňeńgak	kodamoňeńgak	žaroňeńgak
Ablat.	kiďejak	mežďejak	konadojak	kodamodojak	žarodojak
Iness.	kisejak	mejsejak (mežesejak)	konasojak	kodamosojak	žarosojak
Elat.	kistejak	mejstejak (mežestejak)	konastojak	kodamostojak	žarostojak
Illat.	kiskak	mejskak (mežeskak)	konaskak	kodamoskak	žaroskak
Prolat.	kivajak	mežgajak (meževajak)	konavajak	kodamovajak	žarovajak
Lat.	kivgak	meževgak	konavgak	kodamovgak	žarovgak
Translat.	kikskak	mežekskak	konakskak	kodamokskak	žarokskak
Compar.	kiškajak	mežeškajak	konaškajak	kodamoškajak	žaroškajak
Abess.	kivřemejak	meževřemejak	konavtomojak	kodamovtomojak	žarovtomojak
Comit.	kiňekkak	mežnekkak (meženekkak)	konaňekkak	kodamoňekkak	žaroňekkak

²⁵ A *kodamojak* melléknévi határozatlan és tagadó névmás jelzőként számban egyeztetendő a jelzett szóval, ilyenkor a többes szám nominativusi és accusativus alakja: *kodatkak* (*kodatkak tejeŕet* 'valami-lyen/semmilyen lányok(at)'). Önálló használat esetén: *kodamotkak* 'valamilyenek(et)'.

Hatórozatlan névmások

Ismétléssel alkotott határozatlan névmások

	„valaki”	„valami”	„valamelyik”	„valamilyen”	„valamennyi”
<i>Sg.</i>					
Nom.	kije-kije	meže-meže	kona-kona	kodamo-kodamo	žaro-žaro
Acc./Gen.	kiń-kiń	meżeń-meżen	konań-konań ²⁶	kodamoń-koda- moń	žaroń-žaroń
Dat./Allat.	kińeń-kińeń	meżeńeń-mežńeń (meżeńeń-mežńeń)	konańeń-kona- ńeń	kodamońeń-ko- damońeń	žarońeń-ža- rońeń
Ablat.	kiđe-kid'e	mežđe-mežđe	konado-kona- do	kodamodo-ko- damodo	žarodo-žaro- do
Iness.	kise-kise	mejse-mejse (mežese-mežese)	konaso-konaso	kodamoso-koda- moso	žaroso-žaro- so
Elat.	kiste-kiste	mejste-mejste (mežeste-mežeste)	konasto-ko- nasto	kodamosto-ko- damosto	žarosto-ža- rosto
Illat.	kis-kis	mejs-mejs (me- žes-mežes)	konas-konas	kodamos-koda- mos	žaros-žaros
Prolat.	kiva-kiva	mežga-mežga (meževa-meževa)	konava-kona- va	kodamova-koda- mova	žarova-žaro- va
Lat.	kiv-kiv	mežev-mežev	konav-konav	kodamov-koda- mov	žarov-žarov
Translat.	kiks-kiks	mežeks-mežeks	konaks-konaks	kodamoks-koda- moks	žaroks-ža- roks
Compar.	kiška-kiška	mežeška-mežeš- ka	konaška-ko- naška	kodamoška-ko- damoška	žaroška-ža- roška
Abess.	kivfeme-kiv- feme	meževfeme-me- ževfeme	konavtomo- konavtomo	kodamovtomo- kodamovtomo	žarovtomo- žarovtomo
Comit.	kińek-kińek	mežńek-mežńek (meżeńek-meže- ńek)	konańek-kona- ńek	kodamońek-ko- damońek	žarońek-ža- rońek
<i>Pl.</i>					
Nom./Acc.	kit'-kit'	mežt'-mežt'	konat-konat	kodamot-koda- mot ²⁷	žarot-žarot

²⁶ A *kona-kona*, *kodamo-kodamo*, *žaro-žaro* melléknevi és számnévi határozatlan névmásokat csak önálló használat esetén ragozzuk. Jelzöként a jelzett szóval nem egyeztetjük, azaz nem veszik fel az öket követő fónév esetragját.

²⁷ A *kodamo-kodamo* melléknevi határozatlan névmás jelzöként számban egyeztetendő a jelzett szóval, ilyenkor a többes szám nominativus és accusativus alakja: *kodat-kodat* (*kodat-kodat tejeŕt* 'valamilyen lányok(at)'). Önálló használat esetén: *kodamot-kodamot* 'valamilyenek(et)'.

Gen.	kiń-kiń	meżeń-meżen	konań-konań	kodamoń-koda-moń	żaroń-żaroń
Dat./Allat.	kińeń-kińeń	meżeńeń-meżeńeń (meżeńeń-meżeńeń)	konańeń-konańeń	kodamońeń-koda-mońeń	żarońeń-żarońeń
Ablat.	kid'e-kid'e	meźd'e-meźd'e	konado-kona-do	kodamodo-koda-damodo	żarodo-żaro-do
Iness.	kise-kise	mejse-mejse (meżese-meżese)	konaso-konaso	kodamoso-koda-moso	żaroso-żaro-so
Elat.	kiste-kiste	mejste-mejste (meżeste-meżes-te)	konasto-ko-nasto	kodamosto-koda-damosto	żarosto-żarost-o
Illat.	kis-kis	mejs-mejs (me-żes-meżes)	konas-konas	kodamos-koda-mos	żaros-żaros
Prolat.	kiva-kiva	meźga-meźga (meżeva-meżeva)	konava-kona-va	kodamova-koda-mova	żarova-żaro-va
Lat.	kiv-kiv	meżev-meżev	konav-konav	kodamov-koda-mov	żarov-żarow
Translat.	kiks-kiks	meżeks-meżeks	konaks-konaks	kodamoks-koda-moks	żaroks-żaroks
Compar.	kiška-kiška	meżeška-mežeš-ka	konaška-ko-naška	kodamoška-ko-damoška	żaroška-żaroška
Abess.	kiv'eme-kiv'-eme	mežev'eme-me-žev'eme	konavtomo-konavtomo	kodamovtomo-kodamovtomo	żarovtomo-żarovtomo
Comit.	kińek-kińek	meżeńek-meżeńek (meżeńek-meżeńek)	konańek-konańek	kodamońek-koda-mońek	żarońek-żarońek

-buťi utótagú határozatlan névmások

	„valaki”	„valami”	„valamelyik”	„valamilyen”	„valamennyi”
<i>Sg.</i>					
Nom.	kije-buťi, ki-buťi	meže-buťi	kona-buťi	kodamo-buťi	żaro-buťi
Acc./Gen.	kiń-buťi	meżeń-buťi	konań-buťi ²⁸	kodamoń-buťi	żaroń-buťi
Dat./Allat.	kińeń-buťi	meżeńeń-buťi (meżeńeń-buťi)	konańeń-buťi	kodamońeń-buťi	żarońeń-buťi
Ablat.	kid'e-buťi	meźd'e-buťi	konado-buťi	kodamodo-buťi	żarodo-buťi
Iness.	kise-buťi	mejse-buťi (meżese-buťi)	konaso-buťi	kodamoso-buťi	żaroso-buťi

²⁸ A kona-buťi, kodamo-buťi, żaro-buťi melléknévi és számnévi határozatlan névmásokat csak önálló használat esetén ragozzuk. Jelzőként a jelzett szóval nem egyeztetjük, azaz nem veszik fel az őket követő főnév esetraját.

Elat.	kiste-but'i	mejste-but'i (mežeste-but'i)	konasto-but'i	kodamosto-but'i	žarosto-but'i
Illat.	kis-but'i	mejs-but'i (mežes-but'i)	konas-but'i	kodamos-but'i	žaros-but'i
Prolat.	kiva-but'i	mežga-but'i (meževa-but'i)	konava-but'i	kodamova-but'i	žarova-but'i
Lat.	kiv-but'i	mežev-but'i	konav-but'i	kodamov-but'i	žarov-but'i
Translat.	kiks-but'i	mežeks-but'i	konaks-but'i	kodamoks-but'i	žaroks-but'i
Compar.	kiška-but'i	mežeška-but'i	konaška-but'i	kodamoška-but'i	žaroška-but'i
Abess.	kivt'eme-but'i	meževt'eme-bu- ti	konavtomo-but'i	kodamovtomo- but'i	žarovtomo- but'i
Comit.	kińek-but'i	mežńek-but'i	konańek-but'i	kodamońek-bu- ti	žarońek-but'i
Pl.					
Nom./Acc.	kit'-but'i	mežt'-but'i	konat-but'i	kodamot-but'i ²⁹	žarot-but'i
Gen.	kiń-but'i	mežeń-but'i	konań-but'i	kodamoń-but'i	žaroń-but'i
Dat./Allat.	kińeń-but'i	mežeń-but'i (mežeńeń-but'i)	konańeń-but'i	kodamońeń-bu- ti	žarońeń-but'i
Ablat.	kiđ'e-but'i	mežđe-bu- ti	konado-but'i	kodamodo-but'i	žarodo-but'i
Iness.	kise-but'i	mejse-but'i (mežese-but'i)	konaso-but'i	kodamoso-but'i	žaroso-but'i
Elat.	kiste-but'i	mejste-but'i (mežeste-but'i)	konasto-but'i	kodamosto-but'i	žarosto-but'i
Illat.	kis-but'i	mejs-but'i (mežes-but'i)	konas-but'i	kodamos-but'i	žaros-but'i
Prolat.	kiva-but'i	mežga-but'i (meževa-but'i)	konava-but'i	kodamova-but'i	žarova-but'i
Lat.	kiv-but'i	mežev-but'i	konav-but'i	kodamov-but'i	žarov-but'i
Translat.	kiks-but'i	mežeks-but'i	konaks-but'i	kodamoks-but'i	žaroks-but'i
Compar.	kiška-but'i	mežeška-but'i	konaška-but'i	kodamoška-but'i	žaroška-but'i
Abess.	kivt'eme-but'i	meževt'eme-bu- ti	konavtomo-but'i	kodamovtomo- but'i	žarovtomo- but'i
Comit.	kińek-but'i	mežńek-but'i	konańek-but'i	kodamońek-bu- ti	žarońek-but'i

²⁹ A kodamo-but'i melléknévi határozatlan névmás jelzöként számban egyeztetendő a jelzett szóval, ilyenkor a többes szám nominativusi és accusativuszi alakja: kodat-but'i (kodat-but'i tejeŕt 'valamilyen lányok(at)'). Önálló használat esetén: kodamot-but'i 'valamilyenek(et)'.

Koj- előtagú határozatlan névmások

	„valaki”	„valami”	„valamelyik”	„valamilyen”	„valamennyi”
Sg.					
Nom.	koj-kije, koj-ki	koj-meze	koj-kona	koj-kodamo	koj-žaro
Acc./Gen.	koj-kiń	koj-mežeń	koj-konań ³⁰	koj-kodamoń	koj-žaroń
Dat./Allat.	koj-kińeń	koj-mežneń (koj-mežeńeń)	koj-konańeń	koj-kodamo- neń	koj-žarońeń
Ablat.	koj-kid'e	koj-mežd'e	koj-konado	koj-kodamodo	koj-žarodo
Iness.	koj-kise	koj-mejse (koj- mežese)	koj-konaso	koj-kodamoso	koj-žaroso
Elat.	koj-kiste	koj-mejste (koj-mežeste)	koj-konasto	koj-kodamosto	koj-žarosto
Illat.	koj-kis	koj-mejs (koj- mežes)	koj-konas	koj-kodamos	koj-žaros
Prolat.	koj-kiva	koj-mežga (koj-meževa)	koj-konava	koj-kodamova	koj-žarova
Lat.	koj-kiv	koj-mežev	koj-konav	koj-kodamov	koj-žarov
Translat.	koj-kiks	koj-mežeks	koj-konaks	koj-kodamoks	koj-žaroks
Compar.	koj-kiška	koj-mežeška	koj-konaška	koj-kodamoška	koj-žaroška
Abess.	koj-kivt'eme	koj-meževt'ě- me	koj-konavtomo	koj-kodamov- tomo	koj-žarovtomo
Comit.	koj-kińek	koj-mežnek (koj-mežeńek)	koj-konańek	koj-kodamo- ńiek	koj-žarońek
Pl.					
Nom./Acc.	koj-kit'	koj-mežt'	koj-konat	koj-kodamot ³¹	koj-žarot
Acc./Gen.	koj-kiń	koj-mežeń	koj-konań	koj-kodamoń	koj-žaroń
Dat./Allat.	koj-kińeń	koj-mežneń (koj-mežeńeń)	koj-konańeń	koj-kodamo- neń	koj-žarońeń
Ablat.	koj-kid'e	koj-mežd'e	koj-konado	koj-kodamodo	koj-žarodo
Iness.	koj-kise	koj-mejse (koj- mežese)	koj-konaso	koj-kodamoso	koj-žaroso
Elat.	koj-kiste	koj-mejste (koj-mežeste)	koj-konasto	koj-kodamosto	koj-žarosto
Illat.	koj-kis	koj-mejs (koj- mežes)	koj-konas	koj-kodamos	koj-žaros
Prolat.	koj-kiva	koj-mežga (koj-meževa)	koj-konava	koj-kodamova	koj-žarova
Lat.	koj-kiv	koj-mežev	koj-konav	koj-kodamov	koj-žarov

³⁰ A *koj-kona*, *koj-kodamo*, *koj-žaro* melléknévi és számnévi határozatlan névmásokat csak önálló használat esetén ragozzuk. Jelzőként a jelzett szóval nem egyeztetjük, azaz nem veszik fel az öket követő főnév esetraját.

³¹ A *koj-kodamo* melléknévi határozatlan névmás jelzőként számban egyeztetendő a jelzett szóval, ilyenkor a többes szám nominativusi és accusativusi alakja: *koj-kodat* (*koj-kodat tejeŕt* 'valamilyen lányok(at)'). Önálló használat esetén: *koj-kodamot* 'valamilyenek'.

Translat.	koj-kiks	koj-mežeks	koj-konaks	koj-kodamoks	koj-žaroks
Compar.	koj-kiška	koj-mežeška	koj-konaška	koj-kodamoška	koj-žaroška
Abess.	koj-kivt'eme	koj-meževt'e-me	koj-konavtomo	koj-kodamovtomo	koj-žarovtomo
Comit.	koj-kińek	koj-meźńek (koj-meżeńek)	koj-konańek	koj-kodamońek	koj-žarońek

Ta-, tago- előtagú határozatlan névmások

	„valaki”	„valami”	„valamelyik”	„valamilyen”	„valamennyi”
Sg.					
Nom.	ta-kije, ta-ki	tago-meže	ta-kona	ta-kodamo	tago-žaro
Acc./Gen.	ta-kiń	tago-mežeń	ta-konań ³²	ta-kodamoń	tago-žaroń
Dat./Allat.	ta-kińeń	tago-mežneń (tago-mežeńeń)	ta-konańeń	ta-kodamońeń	tago-žarońeń
Ablat.	ta-kiđe	tago-mežđe	ta-konado	ta-kodamodo	tago-žarodo
Iness.	ta-kise	tago-mejse (tago-mežese)	ta-konasо	ta-kodamosо	tago-žaroso
Elat.	ta-kiste	tago-mejste (tago-mežeste)	ta-konasto	ta-kodamosto	tago-žarosto
Illat.	ta-kis	tago-mejs (tago-mežes)	ta-konas	ta-kodamos	tago-žaros
Prolat.	ta-kiva	tago-mežga (tago-meževa)	ta-konava	ta-kodamova	tago-žarova
Lat.	ta-kiv	tago-mežev	ta-konav	ta-kodamov	tago-žarov
Translat.	ta-kiks	tago-mežeks	ta-konaks	ta-kodamoks	tago-žaroks
Compar.	ta-kiška	tago-mežeška	ta-konaška	ta-kodamoška	tago-žaroška
Abess.	ta-kivt'eme	tago-meževt'e-me	ta-konavtomo	ta-kodamovtomo	tago-žarovtomo
Comit.	ta-kińek	tago-meźńek (tago-meżeńek)	ta-konańek	ta-kodamońek	tago-žarońek
Pl.					
Nom./Acc.	ta-kiń	tago-mežđ	ta-konat	ta-kodamot ³³	tago-žarot
Gen.	ta-kiń	tago-mežneń	ta-konań	ta-kodamoń	tago-žaroń
Dat./Allat.	ta-kińeń	tago-mežneń (tago-mežeńeń)	ta-konańeń	ta-kodamońeń	tago-žarońeń
Ablat.	ta-kiđe	tago-mežđe	ta-konado	ta-kodamodo	tago-žarodo
Iness.	ta-kise	tago-mejse (tago-mežese)	ta-konasо	ta-kodamosо	tago-žaroso

³² A *ta-kona*, *ta-kodamo*, *tago-žaro* melléknévi határozatlan névmásokat csak önálló használat esetén ragozzuk. Jelzöként a jelzett szóval nem egyeztetjük, azaz nem veszik fel az öket követő főnév esetragját.

³³ A *ta-kodamo* melléknévi határozatlan névmás jelzöként számban egyeztetendő a jelzett szóval, illetve a többes szám nominativus és accusativus alakja: *ta-kodat* (*ta-kodat tejtér' valamilyen lányok(at)'*). Önálló használat esetén: *ta-kodamot* 'valamilyenek'.

Elat.	ta-kiste	tago-mejste (tago-mežeste)	ta-konasto	ta-kodamosto	tago-žarosto
Illat.	ta-kis	tago-mejs (tago-mežes)	ta-konas	ta-kodamos	tago-žaros
Prolat.	ta-kiva	tago-mežga (tago-meževa)	ta-konava	ta-kodamova	tago-žarova
Lat.	ta-kiv	tago-mežev	ta-konav	ta-kodamov	tago-žarov
Translat.	ta-kiks	tago-mežeks	ta-konaks	ta-kodamoks	tago-žaroks
Compar.	ta-kiška	tago-mežeška	ta-konaška	ta-kodamoška	tago-žaroška
Abess.	ta-kivčeme	tago-meževče- me	ta-konavtomo	ta-kodamovtovo- mo	tago-žarovtovo- mo
Comit.	ta-kińek	tago-meźńek (tago-meżeńek)	ta-konańek	ta-kodamońek	tago-žarońek

Szövegek

Содамоёвкст

1. Молят – моли, лоткат – лотки.
(*Сулей*).

2. Валске чачи, чокшнэ кулы.
(*Чи*.)

3. Кардазсо пандокс ашти,
Кудосо ведекс велявты.
(*Лов*).

4. Ашо пакся,
Раужо видьме;
Кие машты видеме,
Се машты нујеме.
(*Сёрма*).

5. Тельня ашо, кизна сёрмав.
(*Нумоло*).

6. Кизна шубасо, тельня штапо.
(*Чувто*).

7. Монь ули кирем, сисем варянзо.
(*Пря*).

8. Пильгензэ ламо,
Кудов моли кутъмерензэ лангсо.
(*Изамо*).

9. Те мезе?
Килеенъ кавто айгорсо лов ланга
ардан. (*Сокст*).

10. Паксясо лов,
Лей лангсо эй,
Вармась керязь кери.
Зярдо истя эри?
(*Тельня*).

11. Сонсь аволь тол, сайсак – пице-
ват. (*Пиципалакс*).

12. Арась кургозо,
Арась келезз,
Арась вайгелезз,
Бетнесак – вал ёвты.
(*Karandaš*).

Mol'at – mol'i, lotkat – lotki.
(*Sulej*.)

Valske čači, čokšne kuli.
(*Či*.)

Kardazso pandoks aš'ti,
Kudoso veđeks ve'l'avti.
(*Lov*.)

Ašo pakśa,
Raužo vid'me;
Kije mašti vid'eme,
Še mašti nujeme.
(*Šorma*.)

T'el'na ašo, kizna šormav.
(*Numolo*.)

Kizna šubaso, t'el'na štapo.
(*Cuvto*.)

Moń uļi kiřem, šišem vařanzo.
(*Pra*.)

Pil'genze lamo,
Kudov mol'i kuťmeřenze langso.
(*Izamo*.)

T'e meže?
Kiľjeenъ kavto ajgorso lov langa ardan.
(*Sokst*.)

Pakšaso lov,
Lej langso ej,
Varmaš keřaž keři.
Žardo iſ'ta eři?
(*T'el'na*.)

Sonś avol tol, sajsak – piče-
vat. (*Pičipalaks*.)

Araš kurgozo,
Araš keřeze,
Araš vajgeřeze,
Veřnesak – val jovti.
(*Karandaš*.)

Валмеревкст

1. Паро теят, паро неят.
 2. Од кемесь чикорды.
 3. Од ламанесь вешни ки, сыре атясь – невти ки.
 4. Кие ламо ловны, се ламо соды.
 5. Ки ламо уды, се аламо эри.
 6. Ки а чачи, се а кулы.
 7. Паро ушодкосьо паро пе алты.
 8. Кодамо ушодкосьо, истямо песъкак.
 9. Шкась киньгак а учи.
 10. Вергизэс кисканенгак а ялга.
 11. Кие од а соды, сенень таштоськак паро.
 12. Пелят кизэнь чиде – а ярсат кшиде.
 13. Косо сави эрямс, тосо сави куломс.
 14. Беряньстэ эри се, ки сонсь а бажи парсте эрямо.
 15. Ведьс а кирнявтат – уйнеме а тоналадат.
 16. Мезе ульнесь, мекев а велявты.
 17. Куломась тутталтомо а сакшны.
 18. Телесь ловтомо – кизэс кшивтиме.
 19. Ломань мастерсо кизнаяк кельмат.
 20. Тундоń морось сёксня прядови.
 21. Ламо паро теят, ламо ялгат муют.
 22. Берянь азоронть алашазояк берянь.
 23. Алашантъ ниле пильгезэ, ялатеке пупорькши.
 24. Эрьва чись венть мельга моли.
 25. Куломадонть ансяк калмос кекшеват.
 26. Од лонантне сюпавт вийсэ, сыре лонантне – превсэ.
 27. Кодат мельтнне – истят тевтне.
- Valmerévkst*
- Paro t'ejat, paro nejat.
Od kemeš čikordi.
Od lomańeś vešni ki, siře at'aš – nevť'i ki.
Kije lamo lovni, še lamo sodi.
Ki lamo udi, še alamo eři.
Ki a čači, še a kuli.
Paro ušodksoš paro pe alti.
Kodamo ušodksoš, iš'amo pes-kaš.
Škaš kińgak a uči.
Veřízeš kiskańeňgak a jälga.
Kije od a sodi, šeńeń taštoškak paro.
Peřat kizeń čid'e – a jarsat kšid'e.
Koso savi eřams, toso savi kuloms.
Beřańste eři še, ki sonš a baži parš'e eřamo.
Ved's a kińnavtat – ujńeme a tonadat.
Meže ul'neś, mekev a veřavti.
Kulomaś tuvtaltomo a sakšni.
T'eļeś lovtomo – kiześ kšivt'eme.
Lomań mastorso kiznajak keřmat.
Tundoń moroś šokśnia přadovi.
Lamo paro t'ejat, lamo jalgat mujat.
Beřań azorońť alašazojak beřań.
Alašańť ňil'e pil'geze, jalaťeke pu-pofkšni.
Eřva čiś veńť mel'ga moři.
Kulomadońť aňšak kalmos kekševat.
Od lomańt'ne šupavt vijse, siře lomańt'ne – pfevse.
Kodat mel't'ne – iš'at t'evt'ne.

28. Эрьва нармунь эсензэ моронзо моры.
Erva narmuń ešenze moronzo mori.
29. Эрьва ривезесь эсензэ пулонзо шны.
Erva řivežeś ešenze pulonzo šni.
30. Васня арсек, мейле kortak!
Vaśňa aršek, mejl'e kortak!
31. Икелев мольть, но удаловгак варштак!
Ikel'ev mołť, no udalovgak varštak!
32. Сыре ломань лангсо или пейде, тонськак сыредят.
Síre lomań langso il'a pejd'e, tonškak siřed'at.
33. Эрямось вечксы сень, кона вечксы эрямонть.
Erámos večksi šeń, kona večksi eřamónť.
34. Телесь кевкстянзат, месть тейнить кизна.
T'el'eś kevkšťanzat, mežt' t'ejníť kizna.
35. Сёксесь невтсы, месть тейнить тунда.
Šokšeś nevtsi, mežt' t'ejníť tunda.
36. Чувтонть правтсак – мекев а стяvtсак.
Čuvtońt' pravtsak – mekev a šávt-sak.
37. Иля стувтне ялгат, тоңгак а стувттадыз.
Il'a stuvtne jalgat, tońgak a stuvttadiž.
38. А вечксызь сень, ки соンсъ киньгак а вечки.
A večksiž šeń, ki sonś kińgak a večki.
39. Онгица киска а сусктанзат.
Ongića kiska a susktanzat.
40. Эрьва мезесь паро эсь шкастонзо.
Erva mežeś paro eś škastonzo.
41. Сисем тевть ве шкасто а тейнить.
Šísem t'evť ve škasto a t'ejníť.
42. Иля пеле онгицядо, пельть сускицядо!
Il'a peľe ongićado, peľt' suskićado!
43. Берянеś сы апак учо.
Beŕańeś si apak učo.

Hузыкске

Вейке ава тейтерензэ мирденень лия велес максызе. Сон тейтерензэ мирденень максомсто истя эйсэнзэ то-навтс: „Тон, тейтерем, штереть-пакареть или кадно, яла сайнить кедэзть.” Мон салава ёвтан тыненк, цёрат, тейтерезэ кодамо ломанесь ульнесь: мон сынست кавонест ават-тейтерть со-дылинь. Тейтерезэ нузакстояк нузакс ульнесь.

Кода тейтересь мирденень тусть, аванзо валтнэнь эзинзе стувто: штерен-з-пакарензэ яла сайни кедэзэнзэ. Ков илязо моле, мезе илязо тейне, штерензэ-пакарензэ а кадны, яла кедэзэнзэ сайни. Шабрас лиси, штерензэ-пакарензэ а кадны, понкст-панарт човси, чапакс ичи, удомо мади, ярсамо озы, – штерензэ-пакарензэ яла капои. Тынь арсетсядо – сон штердсь? Арась, сон эзь штерде: сынст ансяк кедэзэнзэ сайсынзе ды одов путсынзе.

Ие-кавто эрять сынь истя, аванзо кедьстэ ускозь оршамонзо каладстъ. Годявсь тенст аванстэнь инжекс молемс. Кода молемсней тензэ? А мезе оршамс, кудосояк малав штапо яки. Молемс тензэ пек мелесь ульнесь: сон симеме-ярсамо пек вечкиль, күш сонсъ нузакскак ульнесь. Сон мирденстэнь корты: „Минь вана мезе тейтино: тон крандазонтең олгт седе ламо putt, langzost кенде ацак, кенденть алов олгтнэнь потс мон мадян, тон озат лангозон кенденть лангс. Кода аванень сат, ёвтак тосо мондень: сон, мерть, мейле си. Кода чизэ чопоти, мон кудос кодаяк сован ды ёвтан сыненст: ки лангсо, мерян, тей самсто, лангозон салыцят лисстъ, весе, мезе ускилинь

Nužakske

Vejke ava t'ej'tefenze miř'deňeň l'ija ve'les maksizé. Son t'ej'tefenze miř'deňeň maksomsto iš'a ejsenze tonavts: „Ton, t'ejteřem, št'efet'-pakařet' il'a kadno, jala sajnít' ked'ezet'.” Mon salava jovtan tinek, čorat, t'ej'tereze kodamo lomanés ul'neš: mon sinst kavoňest avat-t'ej'teř' sodil'iň. T'ej'tereze nužakstojak nužaks ul'neš.

Koda t'ej'teřeš miř'deňeň tuš, avanzo valtneň ežiňe stuvto: št'efenze-pakařenze jala sajní ked'ezenze. Kov il'azo moře, meže il'azo t'ejne, št'efenze-pakařenze a kadni, jala ked'ezenze sajní. Šabras l'isi, št'efenze-pakařenze a kadni, ponkst-panart čovsi, čapaks iči, udomo maři, jarsamo ozi, – št'efenze-pakařenze jala kapoji. Tiň afšeřado – son št'efd's? Araš, son ež št'efd'e: sinst aňšak ked'ezenze sajsiňe di odov putsiňe.

Ije-kavto erášt siň iš'a, avanzo ked'ste uskož oršamonzo kaladst'. Godavš t'enst avansteň iňžeks mořems. Koda mořems nej t'enze? A meže oršams, kudosojak malav štapo jaki. Mořems t'enze pek meleš ul'neš: son simeme-jarsamo pek večkil', kuš sonš nužakskak ul'neš. Son miř'densteň korti: „Miň vana meže t'ej'tano: ton krandazont'eň olgt šed'e lamo putt, langzost keńde acak, keńd'eňt alov olgtněň pots mon mař'an, ton ozat langzon keńd'eňt langs. Koda avaňeň sat, jovtak toso moř'deň: son, merť, mejle si. Koda čize čopot'i, mon kudos kodajak sovan di jovtan siňenst: ki langso, meřan, t'ej samsto, langzon salicat l'isšt', veše, meže uskiliň

тенк, авинем, нельгизь кедъстэнъ: эсень лангсто оршамомгак ваткизъ!”

Истя тейстькак. Кода чизэ сундеръгадь, аванзо кудосо тол кирвазтъ. Кудосонть инжетне ирелестъ: ки моры, ки кишти, ки сёвны, ки аварди... Кода таго-мезе лався лангсто зэрък тувор ланг! Туворонть лангсо мезье ульность, весе валновсть, туворось мастеров сяворсь, кудопотмось толгадо пешкедь. Весе кудосо улезь ломантне тандадстъ: кона кенкш маласо ульнесь – кудыкелев лиссъ, кона каськас, кона эзэм алов, кона каштом алов, конат каштомполок лангс кекшнесь. Аняк содамозо эзъ кекше. Сон мери нинстэнъ: „Тон, полай, мезе истя теить? Косо ульнить? Мекс штапат?!” Низэ вайгельсэ рангозъ, ёвтнeme кармась, мезе икеле кавонест арсекшнесь. Авазо кеязевь тейтеренстэнъ, седе курок оршизе-карсизе.

Тевесь лиссъ истя: тейтерезэ, кода чизэ чополгадь, кудонтенъ совась стамбарнэстъ, кузъ каштом лагс, тосто полок лангс, полок лангсто лався лангс. Лався лангсонть, тувор велькссэ толга марто парго пешксе аштесь. Сон се паргонтенъ толганть потс озась ды иредь, бульчом, виначинентень эли уш пекэз вачсь, а содан, паргстоны комазь ванномо кармась. Комась, комась, паргонек, толганек тосто уштызе.

теңк, aviñem, nélgiž ked'steň: ešeñ langsto oršamomgak vatkiž!

Iš'a t'ejš'tkak. Koda čize suń-d'eǵadś, avanzo kudoso tol kirvaž'śt. Kudosón' inžet'ne ifešeš': ki mori, ki kiš'i, ki šovni, ki avaď'i... Koda tagomeže lavša langsto zeřk tuvor lang! Tuvoroń' langso mež' uľneš, veše valnovśt, tuvoroś mastorov šavorś, kudopotmoś tolgado peškedś. Veše kudoso ulež lomań'ne tandadší': kona keńkš malaso uľneš – kudikelev ſišš, kona kaškas, kona ežem alov, kona kaštom alov, konat kaštompsonok langs kekshnešt. Aňák sodamozo ež kekše. Son meři nínsteň: „Ton, polaj, meže iš'a t'ejí? Koso uľnít? Meks štapat?!” Nize vajgel'se rangož, jovtneme karmaš, meže ikele kavoňest aršekshnešt. Avazo kečaževs t'ej'efensteň, ſed'e kurok oršiže-kařiše.

T'eveš ſišš iš'a: t'ej'efeze, koda čize čopolgađś, kudoń'ěń sovaš stambarneste, kuž' kaštom lang, tosto polok lang, polok langsto lavša lang. Lavša langsoń', tuvor vełksse tolga marto pargo peškše ašteš. Son ſe pargoń'ěń tolgań' pots ozaš di ifeđś, bul'čom, vinačineń'ěń el'i uš pekeze vačš, a sodan, pargstoń komaž vannomo karmaš. Komaš, komaš, pargońek, tolgańek tosto uštiže.

Диль-диль, атине

Эрясть атят-бабат кавонест. Сынь вельть кажовольть, мезесткак арасель. Весть атась сайсь узере ды тусь вирев пенгень керямо. Мусь коське тумо ды кармась керямонзо. Тумо прастонть атянтень серьгедсь нармуунь: „Диль-диль, атине, диль-диль, бабине. Иляк кола пизынем, иляк кола ашкинем, мезе вешат, сень максан!” Атась мери: „Пенгень арасть, – пенгть вешан!” Нармунесь мери: „Азё кудов, кудосо улить пенгеть.”

Тусь атась кудов, – кудосо пенгезз покш кардаз. Кудосо ёвтнинзе атась бабанстэнь, мезе ульнесь виръсэ. Бабась мери атянтень: „Ярмаконок арасть, азё вешть нармууненть кедьстэ ярмакт!”

Атась саизе узерензэ, тусь вирев. Мольсь тумонть алов ды кармась стукамо. Тумонть прасто нармунесь серьгедсь: „Диль-диль, атине, диль-диль, бабине! Иляк кола пизынем, иляк кола ашкинем, мезе вешат, сень максан!” Атась мери: „Ярмакт вешан.” Нармунесь мерсь: „Азё кудов, кудосо улить ярмакот!”

Атась саизе кудов, – кудосо покш парго ярмаконзо. Бабась атянтень мери: „Азё вешть нармууненть кедьстэ цёра ды урьва!”

Атась саизе узерензэ ды таго тусь вирев. Мольсь тумонть алов ды кармась таго стукамо. Тумонть прасто серьгедсь нармунесь: „Диль-диль, атине, диль-диль, бабине! Иляк кола пизынем, иляк кола ашкинем, мезе вешат, сень максан!” Атась мерсь: „Урьвам ды цёрам арась!” Нармунесь мери: „Азё кудов, кудосо ули урьват ды цёрат!”

D'il'-d'il', at'iné

Eraś' a'at-babat kavońest. Siń veł't kažovoł't, mežestkak arašeł'. Vešť a'aś sajś užeře di tuś viřev peňgeń kefamo. Muś kośke tumo di karmaś kefamonzo. Tumo přastonť a'ańteńeň ſeřged's narmuń: „D'il'-d'il', a'ińe, d'il'-dil', babińe. Il'ak kola pizińem, il'ak kola aškińem, meže vešat, ſeń maksan!” A'aś merí: „Peňgeń araś', – peňgť vešan!” Narmuńeś merí: „Ažo kudov, kudoso ul'iť peňget.”

Tuś a'aś kudov, – kudoso peňgeze pokš kardaz. Kudoso jovtňińze a'aś babansteń, meže uľneś viřse. Babaś merí a'ańteń: „Jarmakonok araś', ažo vešť narmuńeńt' ked'ste jarmakt!”

A'aś sajiže užeřenze, tuś viřev. Mol's tumońt' alov di karmaś stukamo. Tomońt' přasto narmuńeś ſeřged's: „D'il'-d'il', a'ińe, d'il'-dil', babińe! Il'ak kola pizińem, il'ak kola aškińem, meže vešat, ſeń maksan!” A'aś merí: „Jarmakt vešan.” Narmuńeś merí: „Ažo kudov, kudoso ul'iť jarmakot!”

A'aś saš kudov, – kudoso pokš pargo jarmakonzo. Babaś a'ańteń merí: „Ažo vešť narmuńeńt' ked'ste čora di úrva!”

A'aś sajiže užeřenze di tago tuś viřev. Mol's tumońt' alov di karmaś tago stukamo. Tomońt' přasto ſeřged's narmuńeś: „D'il'-d'il', a'ińe, d'il'-dil', babińe! Il'ak kola pizińem, il'ak kola aškińem, meže vešat, ſeń maksan!” A'aś merí: „Úrvam di čoram araś!” Narmuńeś merí: „Ažo kudov, kudoso ul'i úrvat di čorat!”

Сась атясь кудов: эзембрясо озадо аштить урвазо ды цёразо. Омбоце чистэ бабась мери атянтенъ: „Азё, атя, вешть нармунентъ кедьстэ инязоркесчи!”

Атясь саизе узерензэ, тусь вирев. Мольсь тумонть алов ды кармась стукамо. Тосто нармунесь серьгедсь: „Диль-диль, атине, диль-диль, бабине! Иляк кола пизынем, иляк кола ашкинем, мезе вешат, сень максан!” Атясь мери: „Инязоркесчи вешан!” Нармунесь мери атянтенъ: „Азё кудов, улят инязоро.”

Сась атясь кудов ды теевсь инязорокс. Бабась мери атянтенъ: „Азё, атя, вешть нармунентъ кедьстэ пазоксчи!”

Атясь саизе узерензэ ды тусь. Мольсь тумонть алов ды кармась стукамо. Тосто нармунесь мери: „Диль-диль, атине, диль-диль, бабине! Иляк кола пизынем, иляк кола ашкинем, мезе вешат, сень максан!” Атясь мерсь: „Пазоксчи вешан!”

Теевсь атясь пинекс, бабась – каткакс.

Sáš at'aš kudov: ežembřaso ozado ašťit' urvazo di čorazo. Omboče čiste babaš meří at'ańčeň: „Ažo, at'a, vešt' narmuňeň' ked'ste ińazorkscí!”

Aťaš sajiže užefenze, tuš viřev. Mol's tumoňt' alov di karmaš stukamo. Tosto narmuňeš šeřged'š: „D'il'-d'il', at'iňe, d'il'-dil', babiňe! Il'ak kola piziňem, il'ak kola aškiňem, meže vešat, šeň maksan!” Aťaš meří: „Ińazorkscí vešan!” Narmuňeš meří at'ańčeň: „Ažo kudov, ul'at ińazoro.”

Sáš at'aš kudov di ūjevš ińazorksc. Babaš meří at'ańčeň: „Ažo, at'a, vešt' narmuňeň' ked'ste pazoksčí!”

Aťaš sajiže užefenze di tuš. Mol's tumoňt' alov di karmaš stukamo. Tosto narmuňeš meří: „D'il'-d'il', at'iňe, d'il'-dil', babiňe! Il'ak kola piziňem, il'ak kola aškiňem, meže vešat, šeň maksan!” Aťaš meří: „Pazoksčí vešan!”

T'ějevš at'aš piňeks, babaš – katkaks.

**Маркоń сёrmadovt Евангелиясто
пелькстъ**

**Markoń šormadovt Jevangelijasto
pel'kst'**

Икельце вал

Вечекикис ловныца!

Тынк кедьсэ Моркоń сёrmадовт Евангелиясь, кона ашти Од Вейсэнълувонь пельксэкс. Од Вейсэнълувось Ташто Вейсэнълувонть марто теить Библиянтъ.

Грекень келень „евангелия” валонть смустезэ „паро куля” эли „кеңарксов куля”. Евангелиясь – те ёвтнема Иcус Кристосонь модалангонь эрヤмодонзо, тамашатнеде, конатненъ сон тейнесъ, ды седе, мезес сон тонавтсь ломантненъ, ёвтнема сонзэ куломадонзо ды вельмемадонзо.

Евангелисонть тевтне молить Палестинасо минек шкань васенце пингестэнтъ. Се шкань Палестинась ульнесъ Римень инязоротненъ кедь ало. Ялатеке Палестинасо эрица еврейтне ванстыль эсест кемамаст, конаненъ юронть путызе Пазонь максовт, Моисеень сёrmадовт „Коесь”. Кезэрень пингестэ евреенъ пазмарияцятне икелепелев кортасть, келя мода ланgs сы Пазонь кочкавт Идиция, Мессия. Те Мессиякс ульсь Иcус. Сон сась идеме модалангонь весе ломантненъ, аволь ансяк еврейтненъ. Секскак Иcusto паро кулясь – те куля весе ломантнененъ, косо сынь илист эря, кодамо кельсэ илист корта.

Маркоń сёrmадовт Евангелиясь ашти Иcус Кристосонь тонавтоманзо ды эрヤмонзо сехте кезэрень ёвтнемакс. Сон сёrmадозь васенце пингень 60-це

Ikel'ée val

Večkeviks lovnica!

Tińk ked'se Markoń šormadovt Jevangelijaś, kona aš'ti Od Vejseńluvoń peł'kseks. Od Vejseńluvoś Tašto Vejseńluvoń' marto ćejit' Bibljańt'.

Gřekeń keleń „jevangelija” valoń' smuś'eze „paro kuła” el'i „keńarksov kuła”. Jevangelijaś – te jovtnema Isus Křistosoń modalangoń eřamodonzo, tamašat'neď'e, konaňeń son ćejneś, di sěd'e, mežes son tonavtś lomań'neń, jovtnema sonze kulomadonzo di vel'memadonzo.

Jevangelijasonť ćevt'ne mol'it' Pałeś'inaso miňek škań vašeńce pińgesterń'. Še škań' Pałeś'inaś ul'neś Rímen ińazoroń'neń ked' alo. Jalaťeke Pałeś'inaso eřiča jevřejt'ne vanstil' ešest kememast, konaňeń juroń' putiže Pazoń maksovt, Mojišejen' šormadovt „Kojeś”. Kezefeh pińgste jevřejeń pazmafícań'ne ikeľepel'ev kortaś', kel'a moda langs si Pazoń kočkavt Id'iča, Mešsija. T'e Mešsijaks ul's Isus. Son saś id'eme modalangoń veše lomań'neń, avol' ańšak jevřejt'neń, Šekskak Isusto paro kułaś – te kuła veše lomań'neń, koso siń il'ast eŕa, kodamo kel'se il'ast korta.

Markoń šormadovt Jevangelijaś aš'ti Isus Křistosoń tonavtomanzo di eřamongoń řeħx'e kezefeh jovtnemaks. Son šormadoż vašeńce pińgeń 60-če

иетнестэ. Марк ульнесь Иисусонь то-навтоманзо мельга молица ды сёрмады Иисус Кристосто, Пазонь Цёрадо, ике-левгак аволь еврейтненень. Марк эсъ ёвтнеманзо сёрмадызе грекень кельсэ, ансяк 20 пингенъ перть сонзэ ёвтнемась ютавтозель модалангоń сядодо ламо кельс. Ней сон лиси эрзянь литерату-рань кельсэяк.

Библиянь ютавтомань институтось ёвты сюкпра Маркоń сёрмадовт Еван-гелиянть ютавтыцянеть ды редакто-ронтенъ, истя вese лиятнененъгак, китъ лездыть эрзянь кельсэ Од Вейсэн-лувонь анокстамонтенъ. Минь кеняр-дозь панжтано ки Пазонь Валонь те пельксэнть эрзянь ловныцятненень.

Библиянь ютавтомань институтось,
1995

1: 9–20. Иисусонь нававтомась ды варчавтнемась

9 Неть читнестэ Иисус сась Галиле-янь Назарет ошто ды нававтызе прян-зо Иоанноń кедьстэ Иордан лейсэ.

10 Иисус ведьстэ лисемстэ сеске неизе, кода менелесь панжовсь ды Иневанькс Оймейлтось гулькакс валгсь лангозонзо.

11 Менельстэнтъ каятоть вайгель: „Тон моń вечкема Цёрам, тон моń кенярксом.”

12 Теде мейле Пазонь Оймейлтось ветизе Иисусонь чаво таркас.

13 Сон ульнесь чаво таркасонть идем ракша ютксо ниленьгемень чи. Тосо Сатанаś терявтнесь совавтомс сонзэ пежетъс, ангелтнэ вана Иисуснэнь лездастъ.

ијетнестэ. Mark ul'neś Isusoń tonav-tomanzo meľga mol'ića di šormadi Isus Kr̄istosto, Pazoń Čorado, ike-levgak avoľ jevřejt'neňeň. Mark eš jovtñemanzo šormadiže grékeň keľ'se, aňsák 20 piňgeň peŕt sonze jovtñemaś jutavtožel' modalangoń šadodo lamo keľ's. Ňej son liši eŕzān literaturań keľ'sejak.

Bibl̄ijań jutavtomań ińštitutoś jovti šukprá Markoń šormadovt Je-vangel'ijań' jutavtičań'ěn di ředak-toroń'ěn, išťa veše l'ijaňeňeňgak, kit' lezdit' eŕzān keľ'se Od Vejseňluvoń anokstamoń'ěn. Miň keňardož panž-tano ki Pazoń Valoń te peľkseń' eŕzān lovnícaňeňeň.

Bibl̄ijań jutavtomań ińštitutoś,
1995

1: 9–20. Isusoń navavtomaś di varčavtñemaś

9 Net' čitneste Isus saś Galil'ejań Nazarét ošto di navavtize pránozo Ioannoń ked'ste Iordan lejse.

10 Isus ved'ste lišemste šeske nejíže, koda meňel'eś panžovś di Iñevańks Ojmejaltoś guľkaks valgś langozonzo.

11 Meňel'steń' kajatotś vajgel': „Ton moń večkema Čoram, ton moń keňarksom.”

12 T'ed'e mejle Pazoń Ojmejaltoś večiže Isusoń čavo tarkas.

13 Son ul'neś čavo tarkasoń' id'em raksha jutkso níl'eňgemeň či. Toso Satanaś ťeravtneś sovavtoms sonze pežet's, angeltne vana Isusneň lezdašť.

Васень тонавтниципне

14 Иоаннонъ пекстамодо мейле
Исус сась Галилеяс ды ёвтнесь Пазонъ
пельде кенярковъ кулянть.

15 Сон kortась: „Шкась топодъ,
Пазонъ инязороксчись малав пацкодъ,
— велявтодо пежетнеде ды кемеде еван-
гелиянтенъ.”

16 Галилеянь эрьке чирева ютамсто
Исус неинзе Симононъ ды сонзэ Адрей
ялаксонзо, конат ведьс ёртыльть
алтумат, эдь сынь ульность калонъ
кундыцят.

17. Исус мерсь тенст: „Адядо
мартона. Кода икеле кундсилиде калт,
ней мон тейтядызы тынк ломанень
кундицякс.”

18 Сынь нейке кадызы алтумаст ды
тусть мартоно.

19 Аламошка тарканъ ютазъ, сон
неинзе Зеведеенъ Яков ды Иоанн цё-
ранзо. Сынь аштильть венчсэ, ви-
тильть-петильть алтумат.

20 Исус сынствак сеске тердинзе.
Сынь кадызы Зеведей тетяст сиведезъ
важотненъ марто венченте ды тусть
Исус марто.

4: 26–29.

Видьмекстэ

26 Таго Исус мерсь: „Пазонъ
инязороксчизэ моли се ломанентъ ёнов,
кона видсь пакся.

27 Веть ломанесь иды, од чинъ
ушодовомсто сон сти. Видьмекстнэ ли-
сить ды касить, ломанесь а содыяк,
кода весе те тееви.

28 Эдь модась сонсъ касты: тееви
лисевкъс, мейле пря кай, прясь пешкеди
видьмекстэ.

Vašeń tonavtñičaťne

14 Ioannoň pekstamodo mejle
Isus saš Gaľil'ejas di jovtneš Pazoň
peľde keňarksov kuľanť.

15 Son kortaś: „Škaś topodš,
Pazoň iňazoroksčiš malav pačkodš, —
veľavtodo pežetnede di kemede je-
vangelijanaňeň.”

16 Gaľil'ejaň eŕke číreva jutamsto
Isus nejiňze Šimonoň di sonze Ańd'rej
jalaksonzo, konat ved's jortil'ť altumat,
ed' siň uľnešť kaloň kundičat.

17 Isus merš ĉenst: „Adado mar-
ton. Koda ikeľe kundšíľid'e kalt, nej
mon ſejadiž tiňk lomaňeň kundšíćaks.”

18 Siň nejke kadiž altumast di
tušť martonzo.

19 Alamoška tarkaň jutaž, son
nejiňze Ževedejeň Jakov di Ioann
čoranzo. Siň aſt'il'ť veňče, viťil'-
pet'il'ť altumat.

20 Isus sinstkak šeske ſerdiňeň.
Siň kadiž Ževedejej ſeťast ſivedež
važotňeň marto veňčeňeň di tušť Isus
marto.

4: 26–29.

Vid'mekste

26 Tago Isus merš: „Pazoň
inázorokscíze molí še lomaňeň Jonov,
kona vidš pakša.

27 Vete lomaňeš udi, od čin
ušodovomsto son šti. Vid'mekstne
lišiť di kasiť, lomaňeš a sodijak, koda
veše ſeťejevi.

28 Ed' modaš sonš kasti: ſejevi
liševks, mejle prá kaj, práš pešked'i
vid'mekste.

29 Зярдо сюрось кенери, ломанесь сеске кучи тарваз марто важот, сась нулемаланго.”

8: 31–33.

Исус kortы икелепелень пиштематнеде

31 Мейле Иисус кармась тонавтомо эйсэст, кода Ломантнень Цёрантень ламо эряви пиштемс. Пряvtнэ, попонь покштнэ, Коенъ тонавтыцятне безардитэ эйстэнзэ ды маштсызъ сонзэ, ды колмоце чистэ сон кулозьстэ вельми.

32 Теде сон витъстэ ёвтнесь. Сестэ Петра тердизе сонзэ ве ёнов, кармась кардамонзо.

33 Иисус кежайстэ варштась тонавтнициятнень лангс, Петрань кардазъ, мерсь: „Оргодть монъ вакссто, Сатана! Тон вана арсят аволь Пазонъ тевтнень кувалма, ансяк ломаненсетнень.”

29 Žardo šuroš keńeri, lomańeš šeske kuči tarvaz marto važot, saš nujemalango.”

8: 31–33.

Isus korti ikeľepel'ěn pišťematińed'e

31 Mej'le Isus karmaś tonavtomo ejsest, koda Lomańneń Čorańneń lamo eŕavi pišťems. Pŕavtne, popoń pokštne, Kojeń tonavtićatne bezarďit' ejstenze di maštsiż sonze, di kolmoće čiste son kulozste vełmi.

32 T'ed'e son viťste jovtňeś. Šeste Petra t'efđiže sonze ve jonov, karmaś kardamonzo.

33 Isus kežejste varštaś tonavtńiçaťneń langś, Petrań kardaź, meřś: „Orgodť moń vakssto, Satana! Ton vana arſat avol' Pazon̄ ſevtňeń kuvalma, ańšak lomańeńšeťneń.”

Дмитрий Надькин: Лайшема

Чивалдынем, вечкевиксэм,
Эйдинем,
Аштек, тонеть потмоёжом
Мон чамдса.
Иля кеждя, иля ниреждя
Лангозон –
Неть читнестэ аволь мельгат
Авардинь,
Ды течияк а кирдевитъ
Сельведенъ.
Кунсолока, кодамо покш
Зянось:
Мазый чама, валдо сельме
Од ломань,
Лангозонзо минь ванынек
Кенярдозъ,
Сон макссь тенек келей сёлмот,
Ойминем.
Сон теште видсь васенцеде
Пачколесь.
Ды вана ней чавовсь-маштовсь,
Эйдинем.
Иля кеждя, иля ниреждя,
Цёрынем,
Тонь пря песэ рузонь алянть
Лайшемга.
Содан, сонзэ ули тирины
Авазо,
Пелян, тензэ а муевить
Пси валинэтъ,
Вайгелезэ а таргави
Горядонтъ,
Вай, седейбельксэм, сазоркинем,
Рузава,
Кундыкай лембе кедем,
Ойминем,
Марикая седейшкавань
Вайгелем,
Чарькодитя эрзянь авантъ
Валонзо.

Dmitrij Nad'kin: Lajšema

Čivaldińem, večkeviksem,
Ejd'ińem,
Ašťek, tońet' potmojožom
Mon čamdsa.
Il'a kežďa, il'a nírežďa
Langozon –
Néť čiťńeste avoľ meľgat
Avařd'iń,
Di ťečijak a kifďevit'
Šeľveďeň.
Kunsoloka, kodamo pokš
Zijanoś:
Mazij čama, valdo šeľme
Od lomań,
Langozonzo miń vanińek
Keňardož,
Son maksś t'eńek keľej šolmot,
Ojmińem.
Son ťešťe vid's vašeńcéde
Pačkoľeš.
Di vana néj čavovś-maštovś,
Ejdińem.
Il'a kežďa, il'a nírežďa
Čorińem,
Toń pŕa pese ruzoń al'ańť
Lajšemga.
Sodan, sonze uľi ťíriń
Avazo,
Peľan, t'enze a mujeviť
Pši valneť,
Vajgel'eze a targavi
Gorádonť,
Vaj, šed'ejbel'ksem, sazorkiném,
Ruzava,
Kundikaja ťembe keďem,
Ojmińem,
Mařikaja šed'ejkavań
Vajgeľem,
Čařkoďit'a eřzáń avańť
Valonzo.

Варштакая, седейбельксэм	Varštakaja, šed'ejbel'ksem
Перть-пельга –	Peŕt'-peľga –
Весе мирэсь тонь икеле	Veše mireš toń ikeľe
Сюкони	Šukońi
Виев сёлмо мазый цёрань	Vijev šolmo mazij čorań
Чачтамга,	Čačtamga,
Домка превень, валдо оймень	Domka převeň, valdo ojmeň
Кастомга...	Kastomga...

Szójegyzék

A

а а nem (tagadószó egyes igei alakok és névszók előtt)
-а -a parancsolás enyhítésére szolgáló simulószócska
ава ava nő, asszony; anya
авардемс avařdemс sir (ige)
ават-тейтерь avat-tejter' anya és lánya, anya a lányával
авине aviňe anyácska
аволь avol' nem (tagadószó névszók és kötő módú igék előtt)
адядо adado gyertek!
азор azor gazda, házigazda; tulajdonos, úr
азѣ азо rajta!, menj!
айгор ajgor csödör
аламо alamo kevés, csekély, nem sok; keveset, nem sokat
аламошка alamoška egy kevés, egy kevéske; egy kicsit, egy kissé, egy keveset
алаша alaša ló, paripa
ало alo alatt; → **кѣдь ало**
алов alov alá
алтамс altams (meg)ígér, (fel)áldoz, (rá)szán
алтума altuma (halász)háló
алия al'a férfi, legény, fiatalembert; vítez, hős
ангел angel angyal
Андреј Ańđrej András
анокстамо anokstamo (el)készítés
ансяк ańšak csak, csupán
апак apak nem (határozói igenevek tagadószava)
апак учо apak učo váratlanul
апасель arašel' nem volt
апасъ araš nem, nincs
ардомс ardoms utazik, fut, szalad, rohan, vágtag, száguld
апекшнемс аŕšekšnemс (el)gondol, kigondol

арсемс аŕšems (el)gondol, kigondol; gondolkodik, gondolkozik
атине atiňe apóka, atyácska, bácsika
атя ата apó, öregember, atya, bácsi; férj
атят-бабат atat-babat öregember és öregasszony; házastársak, házaspár
ацамс acams (szét)terít, leterít
ашкине aškiňe fészkecske, kis fészek
ашо ашо fehér
аштемс aštemс áll, van, tartózkodik, található vhol
-ая -aja parancsolás enyhítésére szolgáló simulószócska

Б

баба baba nagymama, anyó, öregasszony, vénasszony, néni; feleség
бабине babiňe anyóka, néniike
бажамс bažams akar, kíván, óhajt, vagyik, szeretne
безардемс bezárđemс megvet, lenéz, semmibe vesz
берянь beráń rossz, hitvány
беряньстэ beráńste rosszul
библия bibl'ja biblia
бульчом bul'čom szemmel láthatóan, nyilván, nyilvánvalóan

В

важо važo munkás, dolgozó; szolga; → **сиведезь важо**
вой vaj jaj!, ó!
вайгель vajgel' hang
вайгельсэ vajgel'se hangosan, fennhangon
вакесто vakssto mellől, -tól/-től
вал val szó; → **иケльце вал**
валгомс valgomс leereszkedik, leszáll
валдо valdo fény, világosság; fényes, világos, ragyogó

валмеревкс *valmeřevks* közmondás, szólás
валновомс *valnovoms* ömlik; le van öntve/locsolva
валнэ *valne* szócska
валске *valske* reggel, délelőtt; holnap
вана *vana* nos, íme, lám, tessék
ванныомс *vannoms* néz, nézeget, alaposan megnéz, szemügyre vesz, szemmel tart, figyel
ваномс *vanoms* (meg)néz, (meg)őriz
ванстомс *vanstoms* (meg)véd, (meg)óv, (meg)őriz, vigyáz
варштамс *varštams* ránéz, rátekint, rápillant, odanéz, odatekint, odapillant
варма *varma* szél
варя *vařa* lyuk, nyílás, rés, hézag
варчавтнема *varčavtnema* megpróbáltatás, (meg)kísértés
vasенце *vašeńče* első
vasенцеде *vašeńcēde* először, legelőször
vasень *vašeń* első
vasnia *vašna* először, előbb, kezdetben, eleinte
ваткамс *vatkams* lehánt, lenyúz, megnyúz, megkopaszt, meghámoz, lehámoz, leszed
вачомс *vačoms* megéhezik, kiéhezik, éhes lesz
ве¹ *ve* egy, egyik
ве² *ve* éj, éjjel, éjszaka (főnév)
ведь *ved'* víz
войке *vejke* egy, egyik
войсныльув *vejšeñluv* szövetség; → Одвойсныльув; Ташто вейсныльув
веле *vel'e* falu
велькссэ *vel'ksse* felett, fölött
вельмема *vel'mema* feléledés, újjászületés, feltámadás
вельмемс *vel'mems* feléled, magához tér, újjáéled, újjászületik, feltámad
вельть *vel'* nagyon, túl, túlságosan, meglehetségen
велявтомс *vel'avtoms* megfordul, viszszafordul, visszatér, megtér
венч *venč* csónak, ladik, hajó

верыгиз *vergiz* farkas (főnév)
весь *veše* minden, mindenki, mindannyian
весть *vešť* egyszer
ветнемс *vet'hemcs* vezet, vezetget, visz
веть *vet'* éjjel, éjszaka (határozószó)
ветямс *vet'ams* (el)vezet, elvisz
вечевикс *večkeviks* szeretett; kedves
вечкема *večkema* szeretet, szerelem
вечкемс *večkems* szeret
вешемс *vešems* (meg)kér, kikönyörög
вешнемс *vešnems* (meg)keres, felkutat, kerest
видемс *vid'ems* (el)vet, bevet
видъме *vid'me* mag
видъмекс *vid'meks* mag, vetőmag
видъс *vid's* -ig, -hoz/-hez/-höz
вив *vijev* erős
вий *vij* erő
виначине *vinačiňe* borszag, a bor szaga/illata
вирь *vir'* erdő
витетмс-петемс *vit'ems-pet'ems* (meg)javit, kijavít, helyrehoz, (meg)reparál, javítgat
витьстэ *vit'ste* egyenesen, helyesen, pontosan

Г

Галилея *Galil'ěja* Galilea
Галилеянъ *Galil'ějań* galileai
годявомс *godavoms* kerül vhová, oda-kerül, odacseppen, ott találja magát vhol, eltalál vhová
горя *gor'a* bánát, szomorúság, bú
грекень *grękeń* görög (melléknév)
гулька *gul'ka* galamb

Д

диль-диль *d'il'-d'il'* gyil-gyil (hangutánzó szó)
домка *domka* mély, alapos
ды *di* és, meg; de, pedig

E

евангелия *jevangelija* evangélium
евреи *jevřej* zsidó

Ě

ěвтамс *jovtams* (el)mond, (el)mesél, el-
beszél
ěвтнема *jovtnema* (el)mesélés, elbeszé-
lés; mondandó, mondanivaló
ěвтнемс *jovtnems* (el)mond, (el)mesél,
mondogat, elbeszél
ěнов *jonov* felé, oldal(á)ra, irány(á)ba
ěнов молемс *jonov mol'ems* hasonlit
ěртомс *jortoms* (el)dob, ledob, kidob,
(el)hajít, (el)vet

3

Зеведей *Ževed'ej* Zebedeus
зыян *zijan* baj, kár, ártalom, hátrány
зэрък *zeŕk* puff!
зярдо *žardo* mikor?; amikor

И

идем *id'em* vad
идем ракша *id'em rakša* vadállat
идемс *id'ems* megment, kiment
ициция *id'ića* megmentő, kimentő; meg-
váltó
не *ije* év
изамо *izamo* borona
икеле *ike'le* elől; előtt; azelőtt, korábban,
hajdanában, egykor
икелев *ike'lev* előre; elé
икелевгак *ike'levgak* eredetileg
икелепелев *ike'lepe'lev* ezentúl, a jövő-
ben; előre
икелепелень *ike'lepe'len* eljövendő, jö-
vöbeli; előre való
икельце *ikel'če* (meg)előző, elülső, elő-
икельце val *ikel'če val* elősző
иля *il'a* ne

иневанькс *ińevańks* szent
иневанькс оймейлт *ińevańks ojmejalt*
szentlélek
инже *inže* vendég
институт *inśtitut* intézet
инязоркесчи, инязорокесчи *ińazorksc̄i*,
ińazoroksc̄i cárság, fejedelmség; ura-
lom; → пазонъ **инязоркесчи**
унязоро *ińazoro* cár; uralkodó, fejede-
lem; császár
Иоанн *Ioann* János
Иордан *Iordan* Jordán
иредемс *iŕed'ems* berűg, lerészegedik
иремемс *iŕe'ems* berűg, lerészegedik
истя *ist'a* így, úgy
истямо *ist'amo* ilyen, olyan
Иисус *Isus* Jézus
ичемс *ičems* (meg)dagaszt, (meg)gyűr

K

кавонест *kavońest* (ök) ketten/kettesben
кавто *kavto* kettő, két
кадномс *kadnoms* hagy, hagyogat
кадомс *kadoms* (el)hagy
кажов *kažov* szegény
кал *kal* hal
каладомс *kaladoms* tönkremegy, szét-
megy, elkopik, elhasználódik
кальмо *kalmo* sír, sírgödör, sírhalom,
sírhant
калонь кундыща *kaloń kundića* halász,
horgász
капоемс *kapojems* fog, tart
карандаш *karandaš* ceruza
кардаз *kardaz* udvar
кардамс *kardams* (meg)tilt, eltilt, betilt;
megállít, leszoktat, megfékez
кармамс *karmams* (el)kezd, hozzáfog,
neki fog, nekilát; fog (jövő idő)
касомс *kasoms* (meg)nő, felnő, növek-
szik, növekedik
кастома *kastoma* (meg)növesztés, ter-
mesztés, tenyészts, (fel)nevelés
кастомс *kastoms* (meg)növeszt, termel,
termeszt, tenyészst, (fel)nevel
каська *kaška* pince

катка *katka* macska, cica
 каšтом *kaštom* kályha, tűzhely, kemence
 каšтомполок *kaštopolok* kemence-prics
 каямс *kajams* (el)hajít, (el)dob, (le)vet; önt, tölt
 кајатомс *kajatoms* felhangzik, elhallatszik, felcsendül, elterjed
 кевкстемс *kevkstems* (meg)kérdez
 кедъ *ked'* kéz
 кедъ ало *ked' alo* vki uralma/hatalma/fennhatósága/igája alatt
 кедъстэ *ked'ste* -tól/-től
 кеждямс *keždams* (meg)haragszik, feldühödik, dühbe gurul, haragra gerjed, dühös/mérges lesz
 кежейстэ *kežejste* haragosan, mérgesen, dühösen
 кезэрень *kezerén* ösi, ösrégi, régi
 кекшевемс *kekševems* (el)rejtőzik, (el)bújik
 кекшемс *kekšems* (el)rejtőzik, (el)bújik
 кекшнэмс *kekšıems* (el)rejtőzik, rejtőzködik
 келей *kelej* széles
 кель *kel'* nyelv
 кельмемс *kel'mems* (meg)fázik, megfagy, befagy
 келя *kel'a* mint/úgy hírlik/mondják, állítólag, úgymond
 кем *kem* csizma
 кемема *kemema* hit, bizalom
 кемемс *kemems* (el)hisz, (meg)bízik
 кенде *keńde* nemez, filc
 кенеремс *keńeıems* megérik, beérik
 кенкш *keńkš* ajtó
 кенярдозь *keńardož* örülve, örvendve, ujjongva, boldogan
 кеняркс *keńarks* öröm
 кенярковс *keńarksov* örömteli, örömteljes, öröm-
 керязь *keráz* (le)vágva, elvágva, kivágva
 керямс *keńams* (le)vág, elvág, kivág
 Кецизевемс *kećazevems* megörül, örülni
 кеzd
ки¹ *ki* ki?, kicsoda?; aki
ки² *ki* út

кие *kije* ki?, kicsoda?; aki
 кизна *kizna* nyáron
 кизэ *kize* nyár
 кизэнь *kizeń* nyári
 килеї *kilej* nyír(fa)
 кирвазтемс *kirvaz'tems* (meg)gyújt, felgyújt, lángra lobbant
 кирдевемс *kiŕdevems* tartja magát, tar-tózkodik; tud/lehet visszatartani
 кире *kiŕe* gombolyag
 кирниятомс *kiŕňavtoms* (fel)ugrik, felpattan, felszökken
 киска *kiska* kutya
 киштемс *kiſtems* táncol, táncot jár
 ков *kov* hová?; ahová
 кода *koda* hogy?, hogyan?; ahogy, ahogyan; mint, amint, mihelyt
 кодамо *kodamo* milyen?, milyet?, melyik?, melyiket?, mely?, melyet?; amilyen
 кодат *codat* milyenek?, melyek?; amilyenek, amelyek
 кодаяк *kodajak* valahogyan; sehogyan
 Кой *Koj* törvény
 коламс *kolams* elront, tönkretesz, megrongál, szétrombol
 колмоце *kolmoče* harmadik
 комазь *komaž* meghajolva, lehajolva; hajlottan
 комамс *komams* (meg)hajol, lehajol
 кона *kona* melyik?; ami, amely, amelyik; aki
 kortамс *kortams* beszél, szól
 косо *koso* hol?; ahol
 коське *kośke* száraz
 кочкавт *kočkavt* kiválasztott (mellék-névi igenév)
 крандаз *krandaz* kocsi, szekér
 Кристос *Křistos* Krisztus
 кувалма *kuvalma* -ról/-ról
 кудо *kudo* ház
 кудов *kudov* haza
 кудопотмо *kudopotmo* a ház belseje
 кудосо *kudoso* otthon; házban
 кудыкеlev *kudikelev* pitvarba, tornára
 куземс *kuzems* felmegy, felemelkedik, felmászik, felkúszik
 кулозъ *kulož* meghalt, elhunyt; halott, holt

кулома *kuloma* halál
куломс *kuloms* meghal
куля *ku'la* hír
кундамс *kundams* (meg)fog, megragad, nekifog, nekilát
кундсемс *kundšems* tart, (meg)fog, ki-fog, (ki)halász
кундыща *kundića* fogó; → **калонь**
кундыща
кунсоломс *kunsoloms* (meg)hallgat, (oda)figyel
курго *kurgo* száj
курок *kurok* hamar, gyorsan (időre)
кутымере *ku'tmeŕe* hát (fönév)
кучомс *kučoms* (el)küld
куш *kuš* bár, noha, jóllehet
кши *kši* kenyér

Л

лався *lavśa* polc
лайшема *lajšema* sírás, zokogás, siránkozás, siratás; sirató(dal)
ламо *lamo* sok, sokat
ланга *langa* -on/-en/-ön (mozgásban)
лангс *langs* -ra/-re
лангсо *langso* -on/-en/-ön
лангсто *langsto* -ról/-ről
лездамс *lezdams* segít
лей *lej* folyó
лембे *lēmbe* meleg
лисевкс *līševks* fiatal vetés, hajtás, sarj, csíra
лисема *līšema* kijövés, kijövetel
лисемс *līšems* kijön, előjön, kimegy, kibújik, előbújik, megjelenik; sikerül
литературань *līteraturań* irodalmi, irodalom-
лия *līja* más, másik
лов *lov* hó
ловныца *lovnića* olvasó
ломанень *lomańeń* emberi, idegen
ломань *lomań* ember; emberi, idegen
лоткамс *lotkams* megáll, leáll, megszűnik

M

мадемс *mad'ems* (le)fekszik, aludni megü
мазый *mazij* szép
максовт *maksovt* (vki által) (oda)adott, (vki) adta (melléknévi igenév)
максома *maksoma* (oda)adás
максомс *maksoms* (oda)ad
малав *malav* közel, közelebb; majdnem, szinte
маласо *malaso* közelében, -nál/-nél
Марк *Mark* Márk
марто *marto* -val/-vel
марямс *mařams* (meg)hall; érez, érzékel, észlel, tapasztal
мастор *mastor* föld, ország
маштовомс *maštovoms* elpusztul, megsemmisül
маштомс¹ *maštoms* megöl, elpusztít, megsemmisít, meggyilkol
маштомс² *maštoms* tud, képes
мезе *meže* mi?-, mit?; ami, amit, amik, amiket; → **эръва мезе**
мейле *mej'le* utána, azután, később, majd; után
мекев *mekev* vissza, újra
мекс *mekš* miért?
мель *mel'* kedv, hangulat, gondolat, vélemény
мельга *mel'ga* utána, mögötte, hátul; után
мельга молица *mel'ga molića* követő
менель *meňel'* menny(bolt), ég(bolt)
меремс *meřems* mond, (meg)parancsol, megenged, javasol; hív/nevez vhogyan
Мессия *Messíja* Messiás
минек шкань *miňek škań* időszámításunk szerinti
минь *miň* mi
мир *mir* világ
мирде *mir'de* férfi
мода *moda* föld, talaj
модаланго *modalango* világ
модалангонь *modalangonń* világi, világgon való, világ-

Моисей *Mojišej* Mózes
 молемс *mołems* (oda)megy, halad,
 történik; → ёнов молемс
 молиция *mol'ića* (oda)menő, haladó; →
 мельга молиция
 мон *mon* én
 морамс *morams* (el)énekel, (el)dalol
 моро *moro* ének, dal, nota
 муевемс *mujevems* megkerül, előkerül,
 (meg)találatik, megtalálják
 мыумс *mujems* (meg)talál, rátalál, (meg)-
 lel

Н

нававтома *navavtoma* (meg)keresztelés
 нававтомс *navavtoms* (meg)keresztel
 Назарет *Naza'et* Názáret
 нармунь *narmuń* madár
 невтемс *ńevl'ems* (meg)mutat, bemutat
 неемс *ńejems* (meg)lát
 ней *ńej* most
 нейке *ńejke* (most) mindjárt, rögtön,
 azonnal, tüstént, nyomban
 нельгемс *ńel'gems* elvesz, elszed, elragad
 неть *ńet'* ezek
 ни *ńi* feleség
 ниле *ńile* négy
 ниленьгеменъ *ńileńgemen* negyven
 ниреждямс *ńírežd'ams* szipog, hüppög,
 sírdogál, kesereg
 но *no* de, hanem
 нуемаланго *nujemalango* aratási idő, az
 aratás ideje
 нуемс *nujems* (le)arat
 нузакс *nužaks* lusta, rest
 нумоло *numolo* nyúl (főnév)

О

од *od* új; fiatal
 Од вејсэньлув *Od vejseńluv* Újszövet-
 ség
 одов *odov* újra, újból, ismét, még egy-
 szer
 озамс *ozams* (le)ül, felül

оі́ме *ojme* lélek, lélegzet
 оі́мсяльт *ojmejalt* lélek, szentlélek; →
 иневанькс оі́мсяльт
 оі́мине *ojmińe* lelkecske, kis lélek
 омбоце *omboće* második, másik
 олго *olgo* szalma
 онгица *ongica* ugató
 оргодемс *orgod'ems* elmenekül, meg-
 szökik, elfut, elszalad
 оршамо *oršamo* (fel)öltözés; ruha, ru-
 házat
 оршамс *oršams* (fel)öltözik, (ruhát) fel-
 ölt/felvesz
 оршамс-карсемс *oršams-keŕšems* (fel)-
 öltözik, öltözökik, ruházkodik; (fel)-
 öltöztet
 ош *oš* város

П

паз *paz* isten
 пазмария *pazmaríća* próféta
 пазоксчи *pazoksči* istenség, isteni ha-
 talom
 пазонь *paz* isteni, isten-
 пазонь инязороксчи *pazonj ińazorokscı*
 isten(nek) országa, mennyek országa
 пакся *pakṣa* mező
 Палестина *Paĺeština* Palesztina
 пандо *pando* hegység
 панжовомс *panžovoms* kinyílik, meg-
 nyílik, megnyilatkozik, kitárukkozik
 панжомс *panžoms* (ki)nyit, felnyit,
 megnyit, (ki)tár
 парго *pargo* kosár
 паро *paro* jó, rendes, derék, helyes
 парсте *parſte* jól, rendesen, helyesen
 пачкодемс *pačkod'ems* megérkezik, el-
 jut, elér, odaér
 пачколемс *pačkolems* megérkezik, el-
 jut, elér
 пе *pe* vég
 пежеть *pežet'* bűn, vétek, vétség
 пайдемс *pejdems* nevet
 пек *pek* nagyon
 пеке *peke* has, gyomor

пекстамо *pekstamo* (be)zárás, becsukás, lecsukás
пелемс *pel'ems* fél, retteg
пельде *pel'de* felől, -tól/-től
пелькс *pel'ks* rész, részlet; fejezet
пенге *peńge* hasábfa
перть *perť* át, keresztül
перть-пельга *perť-peľga* körül, körös-körül
Петра *Petra* Péter
пешкедемс *peškede'ms* megtelik, tele van/lesz
пешкес *peškše* tele, teli
пизыне *piziňe* fészkecske, kis fészek
пильге *pil'ge* láb
пинге *pińge* kor, korszak, időszak, évszázad
пине *pińe* kutya, eb
пицевемс *pićevems* megégeti magát
пиштема *piš'tema* szenvédés
пиштемс *piš'tems* szenvéd
пиципалакс *pićipalaks* csalán
покш *pokš* nagy; → попонь покш
пола *pola* házastárs, hitves, férj, feleség
полок *polok* függöpolc, függöpriccs, függőpad
понкст-панарт *ponkst-panart* ruha, ruházat
попонь *popoń* papi, pap
попонь покш *popoń pokš* főpap
потмоёжо *potmojožo* lelke/bensője/érzései/közérzete vkinek
потс *pots* -ba/-be, belsejéhe, közé
правтомс *pravtoms* leejt, elejt, (le)hullat, kidönt, ledönt
прев *prev* ész, értelem, elme
пря *pŕa* fej, fö; teteje vminek, csúcs; kállász
прывт *pŕavt* fönök, vezető; nemzetsegfő, aggastyán, vén (főnév)
придовомс *pŕádovoms* befejeződik, véget ér
прясто *pŕasto* tetejéről, csúcsáról
пси *pši* forró
пуло *pulo* farok
пупоръкшнемс *pupórkšnems* megbotlik, botladozik

путомс *putoms* (le)tesz, (le)rak; → тюп
путомс

P

ракша *rakša* állat; → идем ракша
рангозъ *rangož* kiabálva, ordítva, üvöltve
раужо *rauze* fekete
редактор *ředaktor* szerkesztő
ривезъ *řivež* róka
Римень *Řimeň* római
рузава *ruzava* orosz nő
руzonь *ruzoń* orosz (melléknév)

C

савомс *savoms* kell, muszáj, kénytelen
саемс *sajems* (el)vesz, (el)visz; levezet, leszed; (meg)kap
сазоркине *sazorkině* húgocska, kis húg
сайнемс *sajňems* (el)vesz, (el)visz; (meg)kap
сакшномс *sakšnomš* (meg)érkezik, (meg)jön
салава *salava* titokban, titkon
сальця *saliča* tolvaj
само *samo* (meg)érkezés, érkezte/(el)jövetele vminek
самс *sams* (meg)érkezik, elérkezik, (meg)jön, eljön, beköszönt
сатана *satana* sátán
се *še* az
седе *šeđe* ...bb (középfok)
седейбелъкс *šeđejbel'ks* kedves, édes/drágá (megszólításkor), szíve csücske vkinek
седейшкавань *šeđejškavań* szívélyes, szívbeli, öszinté
секс *šeks* azért, ezért; mert
сельведъ *šełved'* könny
сельме *šełme* szem
серьгедемс *šeřged'ems* (fel)kiált
сеске *šeske* (akkor) mindjárt, rögtön, azonnal
сестэ *šeſte* akkor, ekkor
сехте *šežte* leg ...bb (felsőfok)

сёвномс *šovnoms* veszekedik, cívódik,
 civakodik; szitkozódik
сёкни *šokšna* összel
сёкс *šokš* ösz
сёлмо *šolmo* szárny
сёрма *šorma* levél, írás
сёрмав *šormav* tarka, sokszinű, cifra
сёрмадовт *šormadovt* (vki által) írt
 (melléknévi igenév)
сёрмадозь *šormadož* (meg)írt, (meg)-
 írott, leírt (melléknévi igenév)
сёрмадомс *šormadoms* (meg)ír, leír
сиведезь *šived'ez* felfogadott, felvett,
 felbérlet, (munkára) alkalmazott (melléknévi
 igenév)
сиведезь важо *šived'ez važo* napszámos
симемс *šimems* (meg)iszik, kiiszik
Симон *Šimon* Simon
сисем *šísem* hét (számnév)
смуть *smušť* jelentés, értelemlé
совавтомс *sovavtoms* bevezet, behoz,
 bevisz
совамс *sovams* bemegy, belép
содамо *sodamo* vő
садамёвкс *sodamojovks* találóskérdés
садамс *sodams* tud, (meg)ismer
сокс *soks* sí, síléc, sítalp
сон *son* ō
сонсъ *sonš* ō maga
стамбарнестэ *stambarneste* lassacskán;
 csedesen, csendecskén, halkan, óvatosan
стувтнемс *stuvtnems* (el)felejt
стувтомс *stuvtoms* (el)felejt
стукамс *stukams* kopog, kopogtat, zörget
ствяттомс *š'avitoms* felkelt, felállít
стямыс *štams* (fel)kel, feláll
сулей *sulej* árnyék
сундерьгадомс *suńde'rgadoms* (be)alkonyodik, (be)sötétedik, (be)esteledik, alkonyodni/szürkülni kezd
сускиция *suskića* harapós
сускомс *suskoms* (meg)harap
сынь *siń* ök
сыре *siře* öreg, idős, vén
сыредемс *siřed'ems* megöregszik, megvénül

сюконыамс *šukońams* meghajol, üdvözöl, köszön, köszönt
сюкопря *šukpr'a* meghajlás, üdvözlet; köszönet, köszönöm
сюпав *šupav* gazdag
сюро *šuro* gabona
соворемс *šavořems* kidől, ledől, feldől, eldől, bedől, összedől
сядо *šado* száz

T

таго *tago* ismét, újra, újból, megint
таго-мезе *tago-meže* valami
тамаша *tamaša* csoda, csodálatos do-
 log/esemény/tett
тандадомс *tandadoms* megijed, megrémü
тарваз *tarvaz* sarló
таргавомс *targavoms* kinyúlik, meg-
 nyúlik, elnyúlik; előjön
тарка *tarka* hely, tér; → чаво тарка
ташто *tašto* régi, ó, ódon, ócska
Ташто вейсэнльув *Tašto vejseňluv* Ó-
 szövetség
те *te* ez
тев *tev* dolog, ügy, tett, tennivaló, te-
 endő, munka, feladat
тевевемс *tejevems* válik, (át)változik, tet-
 teti magát, keletkezik, képződik, történik,
 megvalósul
тееэмс *tejems* (meg)csinál, (meg)tesz,
 végrehajt, elvégez, teljesít, megvalósít,
 létesít, leétrehoz, elkövet
тей *tej* ide
тейнемс *tejńems* csinál, csinálhat, tesz
тейтерь *tejter'* lány
теле *tel'e* tél
тельня *tel'na* télen
тенек *teńek* nekünk
тензэ *tenze* neki
тенк *teńk* nektek
тенст *tenst* nekik
тердемс *teŕd'ems* (meg)hív, elhív, kihív,
 felszólít
терявтнемс *teřavtnems* (meg)próbál, ki-
 próbál, megkísérel; próbálkozik, igyekszik

тетя *tet'a* apa

течи *teći* ma

теште *teš'te* csillag

тиринь *tíriń* szülő-, édes-

тол *tol* tűz

толга *tolga* toll (madáré)

тон *ton* te

тонадомс *tonadoms* megtanul, meg-
szokik, alkalmazkodik

тонавтница *tonavtńica* tanuló, diákok, ta-
nitvány

тонавтома *tonavtoma* (meg)tanítás

тонавтомс *tonavtoms* (meg)tanít, betanít

тонавтыца *tonavtića* tanító, tanár

топодемс *topođems* betelik, eltelik

тосо *toso* ott

тосто *tosto* onnan

тубор *tuvor* asztal

тутвал *tutval* ok, indíték, alkalom

туемс *tujemcs* elmegy, (el)indul, (el)tá-
vozik

тумо *tumo* tölgy(fa)

тунда *tunda* tavasszal

тундоń *tundoń* tavasz

тынь *tiń* ti

Y

удалов *udalov* hátra, vissza, hátrafelé,
visszafelé

удомс *udoms* alszik

узере *uzeŕe* fejsze, balta

уйнемс *ujnems* úszik, uszkál

улемс *ulems* (meg)van, létezik

ульнемс *ul'nems* van, létezik, tartózko-
dik; megtörténik, előfordul

урьва *úrva* menye vkinek

ускозъ *uskož* (el)vitt, (el)hozott, (el)-
szállított (melléknévi igenév)

ускомс *uskoms* (el)visz, (el)hoz, (el)-
szállít

учомс *učoms* (meg)vár; → апак учо

уш *uš* már

ушоджс *ušodks* kezdet

ушодовома *ušodovoma* (el)kezdődés,
megkezdődés; kezdet

уштомс *uštoms* (be)fűt, tüzel

Ц

цёра *ćora* férfi; fia vkinek

цёрыне *ćoríne* fiú, fiúcska, kisfiú

Ч

чаво *čavo* üres, szabad

чавовомс *čavovoms* megölik; meghal,
elpusztl

чаво тарка *čavo tarka* üres/szabad hely;
puszta(ság), sivatag

чама *čama* arc

чамдомс *čamdoms* kiürít

чапакс *čapaks* térszta

чарькодемс *čar'kod'ems* (meg)ért, fel-
fog, kitalál, megsejt, rájön

чачомс *čaćoms* meg)születik, világra jön

чачтамо *čaćamo* (meg)szülés, világra-
hozatal

чи *či* nap

чивалдыне *čivaldińe* napfényecske,
napsugár

чикордомс *čikordoms* csikorog

чире *čire* szél, part, oldal

човсемс *čovšems* sulykol, sulykolgat

чокшинз *čokšinž* este

чополгадомс *čopolgadoms* besötétedik,
beesteledik

чопотемс *čopoťems* (be)sötétedik, (be)-
esteledik

чувто *čuvto* fa

III

шабра *šabra* szomszéd

шка *ška* idő

шкань *škań* idejű, idő-; → минек
шкань

шнамс *šnams* (meg)dicsér, dicsőít, ma-
gasztal

штапо *štapo* meztelel, mezítelen, csu-
pasz, pucér, ruhátlan

штердемс *šterd'ems* (meg)fon

штере *šteré* orsó, guzsaly

штереть-пакартъ šte'rel'-pakařt' fonás-
hoz használt eszközök
шуба šuba bunda

Э

эль ed' hiszen
эзем ežem pad, lóca, szék
эзембря ežembra a pad vége, föhely az
asztalnál, asztal fölött
эзь ež nem (múlt idejű tagadóige)
эй ej jég
эйдине ejd'iňe kisgyermek, kisgyerek
эйстэ ejste -ból/-böl, -tól/-től
эйсэ ejse -ban/-ben, -val/-vel
эйсэнэ ejsenze ôt
эйсест ejsest ôket
эли el'i vagy (kötösző)
эрзянъ eřzań erza (melléknév)
эрица eřica élő, lakó; lakos
эрсемс eřsem's él, éldegél, létezik, szo-
kott lenni, előfordul
эрьва eřva minden, mindegyik
эрьва мезе eřva meže minden, minden, mindenféle, mindenfélét
эрьке eřke tó
эрявомс eřavoms kell, szükség/szüksége
van, szükséges
эрьмо eřamo élet, lét

эрямс eřams él, lakik
эсь eś saját, maga

Ю

ютавтозъ jutavtož lefordított; lefordítva
ютавтоманъ jutavtomań lefordító, for-
ditó-
ютавтица jutavtiča (le)fordító
ютазъ jutaž (el)múlt; (el)múlván
ютамо jutamo elmúlás
юр jur gyökér, tő, alap
юр путомс jur putoms megalapoz
ютксо jutkso között

Я

-якл-/гакл-/как -jak/-gak/-kak is; sem
якамс jakams jár, megy, halad, vándorol, sétál
Яков Jakov Jakab
яла jala állandóan, egyre, egyre csak,
tovább, mindig; mégis, mégsem
ялакс jalaks öccse vakinék
ялатеке jalateke mégis; mégsem
ялга jalga barát, barátnő, társ, társnő
ярмак jarmak pénz, érme
ярсамс jarsams eszik, fogyaszt

Ajánlott irodalom az erza-mordvin nyelv tanulmányozásához

ALHONIEMI, ALHO – AGAFONOVA, NINA – MOSIN, MIHAIL: Suomalais-ersäläinen sanakirja. Finnen'-erzjan' valks. Turun yliopiston suomalaisen ja yleisen kieleitieteen laitoksen julkaisuja 64. Turku 1999.

BARTENS, RAIJA: Mordvalaiskielten rakenne ja kehitys. Suomalais-Ugrilainen Seura, Helsinki 1999.

BONDARKO, L. V. – POLJAKOV, O. JE.: Sovremennyje mordovskije jazyki. Fonetika. Mordovskoje knižnoje izdatel'stvo, Saransk 1993.

BORISOV, A. G.: Erzjan' kelen' epiteten' nur'kine slovar'. Mordovskoj knižnoj izdatel'stva', Saransk 1982.

BUBRIH, D. V.: Istoricheskaja grammatika erzjanskogo jazyka. Mordovskoje knižnoje izdatel'stvo, Saransk 1953.

BUDENZ JÓZSEF: Moksa- és erza-mordvin nyelvtan. Nyelvtudományi Közlemények 13 (1877): 1–134.

BUZAKOVA, R. N.: Slovar' sinonimov erzjanskogo jazyka. Mordovskoje knižnoje izdatel'stvo, Saransk 1982.

BUZAKOVA, R. N. – ŠIRMANKINA, R. S.: Erzjan' kel' 8. Morfologija dy sintaksis. Mordovskoj knižnoj izdatel'stva', Saransk 1992.

CYGANKIN, D. V.: Erzjan' kel' 5. Fonetika dy leksika. Mordovskoj knižnoj izdatel'stva', Saransk 1989.

CYGANKIN, D. V. (főszerk.): Erzjan' kel'. Morfemika, valon' tejevema dy morfologija. Krasnyj Oktjabr', Saransk 2000.

CYGANKIN, D. V. (szerk.): Grammatika mordovskih jazykov. Fonetika, grafika, orfografija, morfologija. Izdatel'stvo mordovskogo universitet, Saransk 1980.

CYGANKIN, D. V. – MOSIN, M. V.: Etimologijan' valks. Mordovskoj knižnoj izdatel'stva', Saransk 1998.

ČETVERGOV, JEVGENIJ: Syrnen' čoval'at. Stuvtovoz' dy čurosto vastnevicia valt. Mordovskoj knižnoj izdatel'stva', Saransk 1995.

DOLGAJEV, I. P. – LUZGIN, A. S. (összeáll.): Mordovskij narod: što nas volnuyet. Mordovskoje knižnoje izdatel'stvo, Saransk 1991.

ERDÖDI JÓZSEF: Erza-mordvin szövegek (magyarázatokkal, nyelvtani vázlattal és szótárral). Kézirat. Tankönyvkiadó, Budapest 1968.

FEOKTISTOV, A. P.: Mordovskije jazyki. In: Jazyki narodov SSSR 3. Finno-ugorskije i samodijskije jazyki. Moskva 1966. 172–220.

- FEOKTISTOV, A. P.: Mordovskije jazyki. In: Osnovy finno-ugorskogo jazykoznanija 2. Moskva 1975. 248–345.
- FEOKTYISZTOV, ALEKSZANDR: A moksa-mordvin nyelv alapjai. Oktatási segédanyag. Budapest 1999.
- GOLUBČIK, JE. M. – JEREMKIN, V. D. – IONOVA, V. S. – LUZGIN, A. S. (összeáll.): Vse o Mordovii. Enciklopedičeskij spravočnik. Mordovskoje knižnoje izdatel'stvo, Saransk 1997.
- HAJDÚ PÉTER: Az uráli nyelvészet alapkérdései. Tankönyvkiadó, Budapest 1981. 52–57.
- HAJDÚ PÉTER – DOMOKOS PÉTER: Uráli nyelvrokonaink. Tankönyvkiadó, Budapest 1978. 248–267.
- HARVA, UNO: Mordvalaisten muinaisusko. Suomen suvun uskonnot 6. Porvoon-Helsinki. 1942.
- HEIKKILÄ, KAINO (összeáll.): H. Paasonens Morwinisches Wörterbuch. 1–6. Helsinki 1990–1999.
- IMAJKINA, M. D.: Erzjanskij jazyk 1–2. Učebnoje posobije dlja russkojazyčnyh studentov. Izdatel'stvo mordovskogo universiteta, Saransk 1996.
- INŽEVATOV, I. K.: Erzjan' kel' 2. Mordovskoj knižnoj izdatel'stvas', Saransk 1983.
- INŽEVATOV, I. K. – CYPKAJKINA, V. P. – ŠIRMANKINA, V. S.: Erzjan' kel' 3. Mordovskoj knižnoj izdatel'stvas', Saransk 1992.
- JEVSEV'JEV, M. JE.: Osnovy mordovskoj grammatiki. Izbrannyje trudy 4. Mordovskoje knižnoje izdatel'stvo, Saransk 1963.
- KERESZTES LÁSZLÓ: Chrestomathia Morduinica. Tankönyvkiadó, Budapest 1990.
- KERESZTES, LÁSZLÓ: Development of Mordvin Definite Conjugation. Suomalais-Ugrialinen Seura, Helsinki 1999.
- KERESZTES, LÁSZLÓ: Geschichte des mordwinischen Konsonantismus 1–2. Studia Uralo-Altaica 26–27. Szeged 1986–1987.
- KOLJADENKOV, M. N. – ZAVODOVA, R. A. (szerk.): Grammatika mordovskih jazykov 1. Fonetika i morfologija. Mordovskoje knižnoje izdatel'stvo, Saransk 1962.
- Materialy naučnoj sessii po voprosam mordovskogo jazykoznanija 2. Normy mordovskikh (mokša i erzja) literaturnyh jazykov. Mordovskoje knižnoje izdatel'stvo, Saransk 1955.
- MÉSZÁROS EDIT: A mordvinok ma. In: Csepregi Márta (szerk.): Finnugor kalauz. Panorama, Budapest 1998. 143–149.
- MÉSZÁROS EDIT: Az erza-mordvin hangjelölésről. In: Mészáros Edit (szerk.): Ünnepi könyv Mikola Tibor tiszteletére. Szeged 1996. 229–230.

- MÉSZÁROS EDIT: Erza-mordvin nyelvkönyv kezdőknek és középhaladóknak. Marija Imajkina közreműködésével és anyagainak részben felhasználásával. JATEPress, Szeged 1998.
- MÉSZÁROS, EDIT: Slovoobrazovatel'nyje suffiksy glagola v erzjanskem jazyke. Studia Uralo-Alatica 42. Szeged 1999.
- MÉSZÁROS EDIT – ŠIRMANKINA, RAISA: Erza-mordvin – magyar szótár. Studia Uralo-Altaica Supplementum 8. Szeged 1999.
- Mordwinische Volksdichtung 1–8. Helsinki 1938–1981.
- MOSIN, M. V.: Russko-erzjanskij razgovornik. Izdanije vtoroje, pererabotannoje, dopolnennoje. Mordovskoje knižnoje izdatel'stvo, Saransk 1993.
- MOSIN, M. V. – BAJUŠKIN, N. S.: Erzjanskij jazyk. Učebnoje posobije. Ministerstvo vysšego i srednego special'nogo obrazovanija RSFSR, Mordovskij gosudarstvennyj universitet imeni N. P. Ogareva, Saransk 1979.
- MOSIN, M. V. – BAJUŠKIN, N. S.: Erzjan' kel' 7. Mordovskoj knižnoj izdatel'stvas', Saransk 1991.
- NAD'KIN, D. T. – VODJASOVA, L. P. – CYPKAJKINA, V. P.: Erzjan' kel' 6. Mordovskoj knižnoj izdatel'stvas', Saransk 1991.
- NAGY JÓZSEF: A mordvinok története. In: Nanovfszky György (szerk.): A finnugorok világa. Budapest – Moszkva 1996. 47–50.
- NAGY JÓZSEF – ZAICZ GÁBOR: A mordvinok – egy nép, két nyelv? In: Csepregi Márta (szerk.): Finnugor kalauz. Panoráma, Budapest 1998. 137–142.
- NIEMI, JAANA – MOSIN, MIHAİL: Ersäläis-suomalainen sanakirja. Erzjan'-finnen' valks. Turun yliopiston suomalaisen ja yleisen kieleitieteen laitoksen julkaisuja 48. Turku 1995.
- PAASONEN, H.: Mordwinische Chrestomathie mit Glossar und grammatischem Abriss. Helsingfors 1909. – Zweite Aufgabe. Helsinki 1953.
- PAASONEN, H.: Mordwinische Lautlehre. Mémories de la Société Finno-Ougrienne 22. Helsinki 1903.
- RAVILA, PAAVO: Ersämordwinishes Wörterverzeichnis aus Malyj Tolkaj. Journal de la Société Finno-Ougrienne 61/3. Helsinki 1959.
- RÉDEI KÁROLY: A mordvin népnév eredete. Uralisztikai tanulmányok 2. Budapest 1988. 315–317.
- RUZANKIN, N. I. – VODJASOVA, L. P.: Erzjanskij jazyk 1–2. Metodičeskoje posobije. Mordovskoje republikanskoje upravlenije statistiki, Saransk 1991–1992.
- SEREBRENNIKOV, B. A. – BUZAKOVA, R. N. – MOSIN, M. V.: Erzjan'-ruzon' valks. Erzjansko-russkij slovar'. Russkij jazyk, Digora, Moskva 1993.
- ŠČEMEROVA, V. S.: Erzjan'-ruzon' valks. Erzjansko-russkij slovar'. Mordovskoj knižnoj izdatel'stvas', Saransk 1993.

- ŠIRMANKINA, R. S.: *Frazeologičeskij slovar' mordovskih (mokša i erzja) jazykov.* Mordovskoje knižnoje izdatel'stvo, Saransk 1973.
- ŠIRMANKINA, R. S.: *Frazeologijan' valks. Mordovskoj knižnoj izdatel'stvas'*, Saransk 1998.
- Ustno-poetičeskoje tvorčestvo mordovskogo naroda 1–11. Mordovskoje knižnoje izdatel'stvo. Saransk 1963–1987.
- VODJASOVA, L. P. – RUZANKIN, N. I.: *Učimsja govorit' po-erzjanski. Učebnoje posobije.* Mordovskij gosudarstvennyj pedagogičeskij institut imeni M. Je. Jevsev'jeva, Saransk 1997.
- ZAICZ GÁBOR: A mordvin kultúra. In: Csepregi Márta (szerk.): Finnugor kalauz. Panoráma, Budapest 1998. 150–155.
- ZAICZ GÁBOR: Hány nyelven beszél(je)nek a mordvinok? (A mordvinság megmaradásának esélyei.) *Folia Uralica Debreceniensis* 3 (1994): 113–121.
- ZAICZ, GÁBOR: Mordva. In: Abondolo, Daniel (szerk.): *The Uralic Languages*. London, New York 1998. 184–218.
- ZSIRAI MIKLÓS: Finnugor rokonságunk. Az uráli nyelvrokainkkal kapcsolatos legújabb ismeret- és forrásanyag rövid összegzésével közreadja Zaicz Gábor. Trezor Kiadó, Budapest 1994. 255–270, 645–648.

Tartalom

BEVEZETÉS	3
AZ ERZA-MORDVIN ÁBÉCÉ	6
<i>A magánhangzók</i>	6
<i>A magánhangzók hangérteke</i>	7
<i>Hangrend és illeszkedés</i>	7
<i>A mássalhangzók</i>	7
<i>A mássalhangzók hangérteke</i>	8
<i>A zöngésségi korrelációs párok</i>	9
<i>A lágytági korrelációs párok</i>	9
ÁTÍRÁSI TÁBLÁZAT	10
IGERAGOZÁS	17
<i>Indeterminált ragozás</i>	17
<i>Determinált ragozás</i>	20
FŐNÉVRAGOZÁS	31
<i>Indeterminált esetrangozás</i>	31
<i>Determinált esetrangozás</i>	32
<i>Birtokos személyragozás</i>	33
A NÉVMÁSOK RAGOZÁSA	35
<i>Személyes névmások</i>	35
<i>Visszaható névmások</i>	35
<i>Kölcsönös névmás</i>	36
<i>Mutató névmások</i>	37
<i>Főnévi mutató névmások</i>	37
<i>Melléknévi és számnévi mutató névmások</i>	38
<i>Kérdő és vonatkozó névmások</i>	39
<i>Általános névmások</i>	40
<i>Indeterminált ragozás</i>	40
<i>Determinált ragozás</i>	41
<i>Határozatlan és tagadó névmások</i>	41
<i>Határozatlan névmások</i>	43
<i>Ismétléssel alkotott határozatlan névmások</i>	43
<i>-buťi utótagú határozatlan névmások</i>	44
<i>Koj- előtagú határozatlan névmások</i>	46
<i>Ta-, tago- előtagú határozatlan névmások</i>	47
SZÖVEGEK	49
<i>Содамоёвкст</i>	49
<i>Валмеревкст</i>	50
<i>Нузякске</i>	52
<i>Диль-диль, атине</i>	54

<i>Марконь сёрмадовыт Евангелиясто пелькстъ</i>	56
Икельце вал	56
1: 9–20.	57
4: 26–29.	58
8: 31–33.	59
Дмитрий Надькин: <i>Лайилема</i>	60
SZÓJEGYZÉK	62
AJÁNLOTT IRODALOM AZ ERZA-MORDVIN NYELV TANULMÁNYOZÁSHOZ . . .	73

A Numi-Tórem Finnugor Alapítvány az ELTE Finnugor Tanszéke oktató és kutató-munkájának támogatására jött létre. Az alapítvány segítsége teszi lehetővé az Urálisztikai tanulmányok és a Budapesti Finnugor Füzetek című tanszéki sorozatok kiadását.

A Numi Tórem Finnugor Alapítvány közhasznú tevékenységet folytat, ezért számára a személyi jövedelemadó 1%-a átutalható, illetve az anyagi támogatást nyújtó magán-személyeknek és cégeknek adókedvezményre jogosító igazolást adhat ki.

Az alapítvány bankszámlaszáma:

10200830-32318760

adószáma:

180602431-43

Segítségét előre is köszönik az alapítók.

Megvásárolható tanszéki kiadványok:

Urálisztikai tanulmányok:

2. Bereczki emlékkönyv (Bereczki Gábor 60. születésnapjára) 300 Ft
Szerkesztők: DOMOKOS PÉTER, PUSZTAY JÁNOS
Budapest, 1988. 405 p.
5. Zsirai Miklós emlékkönyv. Születésének 100. évfordulója alkalmából 200 Ft
Szerkesztette: HAJDÚ PÉTER
Budapest, 1992. 183 p.
8. Ünnepi könyv Bereczki Gábor 70. születésnapja tiszteletére 900 Ft
Szerkesztők: KISS GABRIELLA, KLIMA LÁSZLÓ
Budapest, 1998. 392 p.
9. 125 éves a budapesti finnugor tanszék..... 800 Ft
Szerkesztők: DOMOKOS PÉTER, CSEPREGI MÁRTA
Budapest, 1998. 225. p.

Budapesti Finnugor Füzetek:

4. DOMOKOS PÉTER: *Négy tanulmány (három ráadással)* 240 Ft
Budapest, 1996. 58 p.
5. JANURIK TAMÁS: *Az észt nyelv alapjai (oktatási segédanyag)* 180 Ft
Budapest, 1997. 31 p.
6. JANURIK TAMÁS: *A szölkup nyelv alapjai (oktatási segédanyag)* 180 Ft
Budapest, 1997. 31 p.
7. HONTI LÁSZLÓ: *Az ugor alapnyelv kérdéséhez* 300 Ft
Budapest, 1997. 63 p.
8. NAGY KATALIN: *Kellenek a szárnyak, míg tart az út
(Juvan Sesztalov hatvanéves)* 400 Ft
Budapest, 1997. 107 p.
9. ALEKSZANDR FEOKTYISZTOV: *A moksa-mordvin nyelv alapjai
(oktatási segédanyag)* Budapest, 1999. 68 p. 350 Ft

10. RÉDEI KÁROLY: *Őstörténetünk kérdései (A dilettáns nyelvhasonlításról)* . 300 Ft
Budapest, 1998. 68 p.
11. BERECZKI ANDRÁS: *A finn történelemről magyarul megjelent művek bibliográfiája 1997-ig* 400 Ft
Budapest, 1999. 56 p.
12. KLIMA LÁSZLÓ: *Finnugor történeti chrestomathia I.* 400 Ft
Budapest, 1999. 76 p.
13. Vikár Béla-bibliográfia. Összeállította és szerkesztette: TERBÓCS ATTILA 800 Ft
Budapest, 1999. 72 p.
14. MÉSZÁROS EDIT: *Az erza-mordvin nyelv alapjai* 800 Ft
(oktatási segédanyag) Budapest, 2000. 78 p.

A kiadványok megvásárolhatók az ELTE Finnugor Tanszékének könyvtárában
(1052 Budapest, V., Piarista köz 1.)
kizárálag kölcsönzési időben.